National Library / Bibliothèque Nationale
Aug 1985
B103/c/1,9/4

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER

Published weekly by the
Latvija Amerika Publishing Limited
Business Offices: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9, Canada. Editor-in-Chief **A. Kundrats**, 465-7902. USA Editorial Offices: New York, Editor **V. Irbe**, 4035 Rombouts Ave., Bronx, NY 10466; Chicago Editor **V. Jaunkalnietis**, 1805 Taylor Ave., Racine Wis. 53403; California Editor **Karlis Kalejs**, 3822 Markridge Road, La Crescenta, CA 91214.

NR. 31 | SESTDIENA, 1985. GADA 3. AUGUSTS | 35. GADS | SATURDAY, AUGUST 3, 1985.

SECOND CLASS MAIL | REGISTRATION NUMBER 2249 | CENA 1 DOLARS

ALL WE ASK IS FREEDOM

American Latvian Association
Latvian Federation of Australia and New Zealand
European Committee for Latvian Freedom
Latvian National Federation in Canada
Latin American Latvian Association

The following is the text of the opening remarks given by Dr. Olgerts R. Pavlovskis, president of the World Federation of Free Latvians, during the Baltic Tribunal in Copenhagen, July 25th and 26th.

For almost 4000 years the Baltic people have lived on the shores of the Baltic Sea. For 4000 years Balts have tilled the land and prospered. For 4000 years Balts have been able to repulse attempts at foreign domination, in order to further the development of their culture, 4000 years of heritage. Until the two greatest tyrannies of modern times — the Soviet Union and Nazi Germany — joind forces.

46 years ago, in the fall of 1939, the Soviet Union and the German Reich signed a secret protocol. Within a few months, between June 15—17, 1940, while the Western world was stunned by Hitler's actions in the West, in Eastern Europe Soviet armored divisions quietly crossed the borders of the Baltic countries and occupied Estonia, Latvia, and Lithuania.

Today the Baltic countries — once free and independent republics — are under Soviet military occupation. The Soviet government has eliminated almost all human, national and religious rights of the Latvian people. To the mass arrests and deportations in the 1940's, 1950's and early sixties new tactics and methods have been added in order to carry out the Soviet government's destructive Russification and genocide policies against the Baltic peoples. Incarceration in psychiatric institutions and mind control by drugs are only two of the latest and most insidious developments in the Soviet prison system. Today, after 4000 years of existence, only 53 percent of the population in occupied Latvia is Latvian — a direct result of Soviet government's policies. Balts have been made second class citizens in their own countries. Their culture, their land and their industry are exploited and subjugated to the goals of the Soviet empire. Baltic youths are forced to fight and die in Afghanistan for Soviet interests. The Baltic Sea, once peaceful and prosperous, has been turned into a huge Soviet nuclear naval base for its growing armada, where boarding of foreign vessels and intrusions in foreign waters by the Soviet navy has become almost commonplace.

We, the Baltic people, do not ask for territorial gains. We do not ask for power. But we DO DEMAND for Estonians, Latvians and Lithuanians, the right to live as free and peaceful people in our lands and to exercise our God given rights. All we ask is FREEDOM.

WHEREAS the armed forces of the Union of Soviet Socialist Republics (hereinafter referred to as the USSR or the Soviet Union) have occupied Estonia, Latvia, and Lithuania, and WHEREAS the USSR has established a totalitarian dictatorship in Estonia, Latvia, and Lithuania and has deprived the peoples of the Baltic States of the possibility of expressing their will and managing their own affairs in political, economic, cultural, and religious fields, this indictment is submitted on behalf of the Estonian, Latvian, and Lithuanian nations by the Baltic World Conference (hereinafter referred to as the BWC).

The BWC is a federation of the three Supreme Executive bodies of each of the Baltic nationalities and their representative organizations in the Free World, namely, the Estonian World Council, the World Federation of Free Latvians, and the Supreme Committee for the Liberation of Lithuania. Each of these three central organizations defends, respektively, as *negotiorum gestor* the interests of the Estonian nation, the Latvian nation, and the Lithuanian nation, in concurrence with the diplomatic representatives of the independent republics of Estonia, Latvia, and Lithuania, who are accredited in the United States of America and other countries, and seeks, as the ultimate goal, an end to the illegal Soviet occupation with the subsequent re-establishment of the independent and democratic states of Estonia, Latvia, and Lithuania.

(Turpinājums 10. lp.)

Brīvo Baltijas valstu karogi plīvoja Helsinkos

ALEKSANDRA ĶEGUMNIEKA SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ

Mūsu šī gada nacionālpolitiskās aktīvitātes iezīmējas ne tikai ar izciliem panākumiem, bet arī vēl nozīmīgāku faktoru — jaunās paaudzes drošu un jūsmīgu nostāšanos pirmajās rindās. Te jāievēro tas, ka šis pozitīvais pagrieziens notiek 40. trimdas gadā, kad ne viens vien pesimists jau taisījās nolaist rokas, sacīdams: „Kas būs pēc mums?"

Ne uzurdīsim, kādi sprunguļi atradušies paaudžu maiņas nepielūdzamā norisē mūsu lokālā un arī globālā sadzīves lokā. Jaunatnei raksturīgā iecirtība, patstāvības meklēšana katrā gadījumā nav jāiztulko tūdaļ par nešķīstu radikālismu. Varbūt ka sociālistu pārvaldītajā Zviedrijā dzīvojošie latviešu jaunieši ar sociālisma vizuļiem spēlējas tāpat kā Kanadā mūsu vairākums centās iesēsties konservātīvo partijas klēpī, vai arī ASV latvieši uz glābēja pjedestālu nostādīja Rēgenu un republikāņu partiju.

Partiju ideoloģija mūs nedrīkstētu šķirt, jo mums šodien patiesi ir tikai viena partija — Latvijas atbrīvošanas sekmēšanas partija, kuŗā nedrīkst būt ne paaudžu, ne draudžu, ne organizāciju vai pretēju ideoloģiju sašķeltība.

Un tā ar citiem vārdiem atkārtojuši vienotības nepieciešamību, šoreiz sumināsim it visus, kas tik sekmīgi kalpojuši Latvijas tautas labākām interesēm ceļā uz brīvības atgūšanu.

Vašingtonas demonstrācijas, tāpat kā mūsu aktīvitātes Bostonā, Čikagā, Ņujorkā, Kolorado, Losandželosā un citās apmetnēs ASV, tāpat kā mūsu klātiene Otavā, Montrealā, Vankuverā un Toronto, Kanadā, nav bijušas veltīgas, un mēs varbūt šo pasākumu pozitīvo svaru neesam pilnībā novērtējuši.

Šoreiz dosim jo kuplus pateicības un slavas laurus tieši mūsu jaunajai paaudzei, kuŗas īstenotais pasākums Eiropā droši vien ir pārsniedzis pašu rīkotāju labākās cerības. Tas ir pēc Kopenhāgenas tribūnāla notikušais Brīvības un Miera kuģa brauciens, kas atgādināja rietumu pasaulei no jauna Baltijas valstīm nodarīto netaisnību un reizē lika dusmās nodrebēt mūsu zemes okupantu varai. Varbūt visnozīmīgākais ir tas, ka šī akcija iemeta jaunu cerību dzirksti latviešu tautā, jo par to aizvadītajā nedēļā runāja visā okupētajā Latvijā.

Tāpat kā Kopenhāgenas tribūnāls, arī Brīvības un Miera kuģa brauciens plaši atbalsojās pasaules preses slejās. Francijā to atzīmēja izcilā veidā lielais Parīzes laikraksts La Monde, Rietumvācijā Frankfurter Allgemeine Zeitung. Protams, visvairāk ievērību veltīja dāņu, zviedru un somu prese, bet arī lielās ziņu aģentūras par notikumu vēstīja visai pasaulei.

kā arī pazīstami igauņu un lietuviešu pārbēdzēji, kas vēl nesen ieņēmuši atbildīgus amatus Kremļa okupācijas administrācijā.

Par spīti pesimistiskām prognozēm, kuŗās arī šī raksta autors uzmanīgā atturībā robežojās ar kritiskiem konstatējumiem, Brīvības un Miera kuģa brauciens izdevās lieliski. Patiesības labad ir jāatgādina Pasaules Brīvās Latviešu

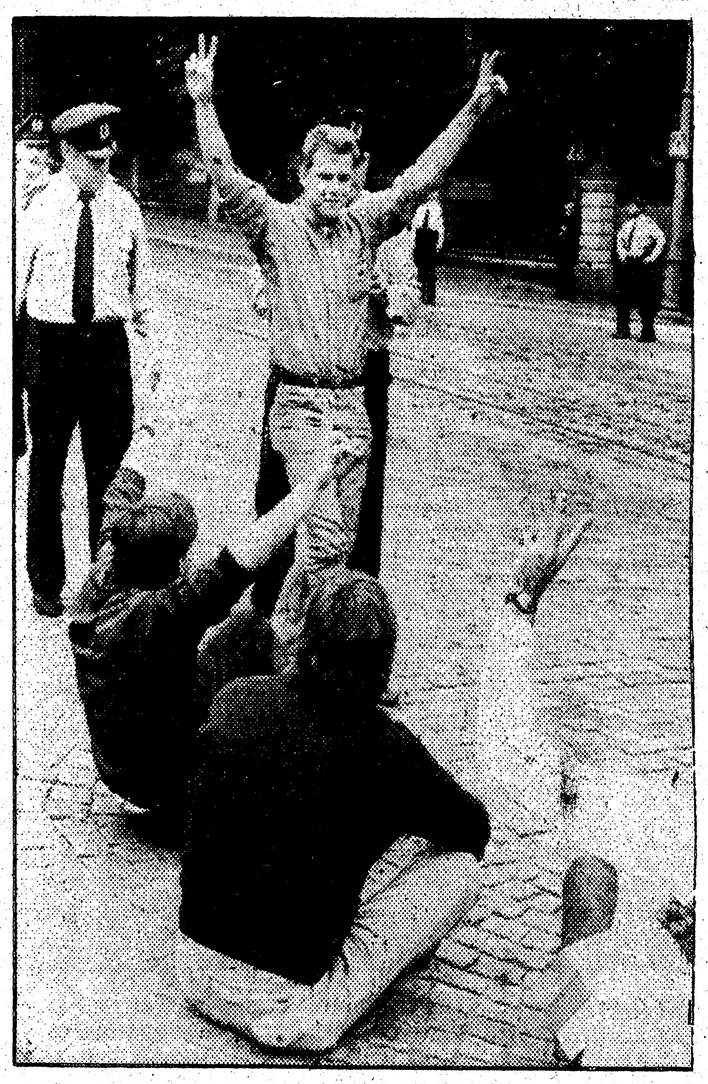

Daži baltiešu jaunieši mēģināja nokļūt Helsinkos līdz padomju sūtniecībai.

Tā kā mūsu pārstāvji vēl atrodas Eiropā, tad varam tikai vispārējos vilcienos atzīmēt telefoniskās sarunās radušos notikumu kopsavilkumu.

Helsinku tribūnāla atklāšanā teikto PBLA valdes priekšsēža Dr. O. Pavlovska runu nododam lasītājiem angļu valodā. To darām tādēļ, lai jūs, jūsu bērni un paziņas varētu iepazīstināt ar mūsu prasībām savus tuvākos angliski runājošos draugus. Šīs runas izplatīšana būs jūsu aktīva līdzdalība pasaules sirdsapziņas atmodināšanā. Pagaidām atzīmēsim tikai to, ka liecinieku nopratināšanā klausītājus pārsteidza Imants Lešinskis, atzīstoties, ka 20 gadus ir bijis dubultaģents. Liecinieku vidū bija arī prominentais krievu disidents A. Bukovskis, Apvienības piesardzīgā deklarācija, kuŗā savā laikā paziņoja, ka PBLA gan ar naudas līdzekļiem atbalsta kuģa braucienu, bet neuzņemas nekādu morālu vai financiālu atbildību, jo brauciena rīkotāji esot paši baltiešu jaunieši.

Pāri par 350 kuģojuma dalībnieki piedzīvoja neaizmirstamas emocionālas stundas.

Jau kuģim Baltic Star atstājot Stokholmu, notika kāds drāmatisks starpgadījums, kuŗā izbraukšanu nokavējušais 75 g. vecais latvietis Andrejs Salts motorlaivā panāca Miera un Brīvības kuģi un kā dēku filmā pārlēca no laivas uz kuģi.

Kremļa piedraudējums braucienu izjaukt tikai daļēji iz paudās kādas sarkanās flotes

(Turpinājums 20. lp.)

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1985. GADA 3. AUGUSTS, 31. NR.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Valdes priekšsēdis — Pēteris Ratnieks. Laikraksta atbildīgais redaktors — A. Kundrats. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9, tālr. 465-7902. Ņujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N. Y. 10466, U.S.A. Tālr. 1-212-994-7917. — Čikagas redakcijas vad. A. Zaube, 3353 N. Avers Avenue, Chicago, Ill. 60618. Redaktors Austrālijā Ed. Šmugajs, 28 Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos materiālus neuzglabā, bet pēc vēlēšanās sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personiskais uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV: par vienu gadu — 40 dol., 6 mēnešiem — 21 dol., 3 mēnešiem — 12 dol. Atsevišķa numura cena 1 dol.

Sludinājumu maksa sludinājumu daļā $5.00, tekstā $6.00, pirmajā vai pēdējā lp. $10.00 par 1 collas telpu. Sarīkojumu kalendārā $1.50 par rindiņu, atkārtojot 4 reizes un vairāk 25 proc. atlaide. Laikraksta abonēšana un sludinājumi — tālrunis 466—1514

Laikraksta apgāds patur tiesības atsevišķos gadījumos sludinājumus arī nepieņemt. Ja nodotā sludinājumā laikrakstā ieviesusies kļūda, tad šis sludinājums tiks atkārtots bez maksas. Laikraksta apgāds par kļūdaini ievietotu sludinājumu atbildīgs tikai par tādu summu, cik pēc sludinājuma likmes izmaksājusi kļūdaini iespiestā teksta telpa. Grozījumus sludinājumos var pieteikt ne vēlāk kā vienu dienu pēc sludinājuma nodošanas.

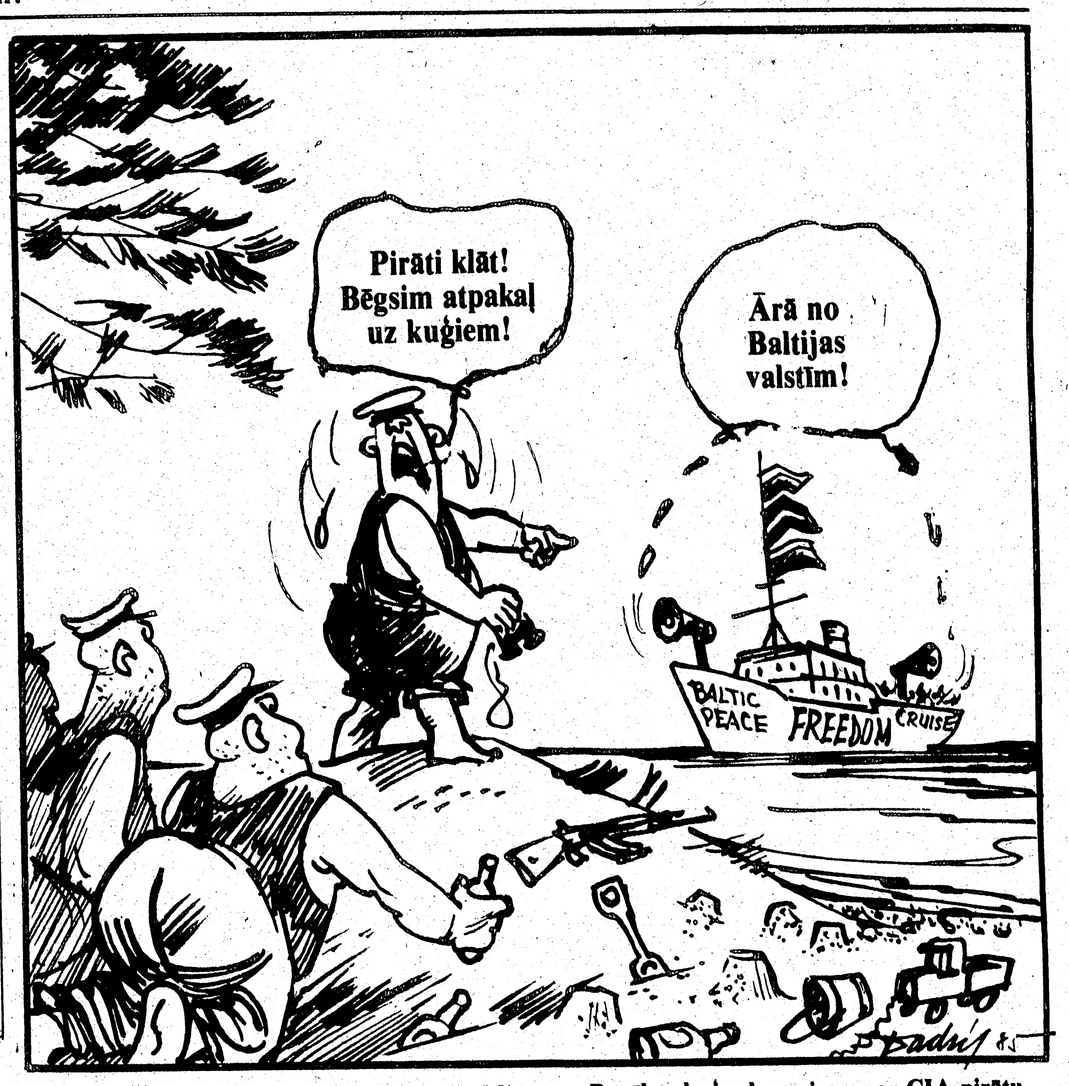

TASS aģentūra nosauca baltiešu jauniešu Miera un Brīvības kuģa braucienu par CIA pirātu operāciju. Īsviļņu raidījumu no Maskavas noklausījies Dadzis.

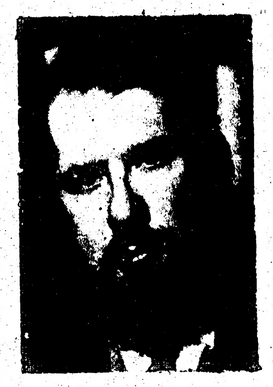

Viktors Kalniņš

Gorbačovs nostiprina savu varu

Pēdējie notikumi un pārmaiņas padomju virsotnē pašas par sevi nenāca negaidītas. Jau no pirmajām dienām pēc Gorbačova nozīmēšanas par ģenerālsekretāru bija skaidrs, ka partijas aparātā sagaidāmas lielas tīrīšanas. Partijas centrālie orgāni un lielā mērā arī darba aparāts bija sastinguši, novecojuši un zaudēja spēju adekvāti reaģēt uz notikumiem un, pats galvenais, aizsargāt savu varu. Ir zināms, ka padomju totālitārā vara balstās uz triju spēku sadarbību un zināmu līdzsvaru. Šie trīs spēki ir partijas birokratiskais aparāts, armija un čeka. Pie tam partija vienmēr ir pirmajā vietā, un, kaut armija un čeka skaitās padotas partijas aparātam (protams, centrālajam, republikās tas faktiski nav), tai tomēr ir zināma autonomija. Partijas aparāta stagnācijas rezultātā vairāk dinamiskie armija un čeka noteikti mēģinātu iegūt tieši savā labā. Saimniecisko problēmu slogs visu laiku palielinājās un varēja paralizēt jau tā pasīvo partijas rīcību. Pārmaiņas gaidīja visi. Vienīgi, liekas, neviens negaidīja, ka tās notiks tik strauji un jau tik drīz no politiskās skatuves pazudīs tik ievērojama persona kā Grigorijs Romanovs.

Ņikita Kruščovs, ko nekādi nevar apzīmēt par pacietīgu, vismaz trīs gadus veidoja sev labvēlīgu centrālkomiteju, un arī tad tikko necieta zaudējumu cīņā pret tā saucamo ,,antipartejisko grupējumu''. Gorbačovs triju mēnešu laikā izvadīja pensijā vairākus partijas un saimnieciskos ,,dūžus'', ministrus un apgabalu pirmos sekretārus ieskaitot. Un beidzot pēdējā centrālkomitejas plēnumā pensijā piespieda aiziet Romanovu, Gorbačova galveno sāncensi. Bijušais Ļeņingradas saimnieks Romanovs pēdējos trijos gados, kad Kremlī notika pastāvīga varas maiņa, kopā ar Gorbačovu skaitījās jauns un perspektīvs politbiroja loceklis, turklāt arī centrālkomitejas sekretārs. (Padomju prakse rāda, ka tikai tie, kas ir vienlaicīgi pilntiesīgi politbiroja locekļi un CK sekretāri, var ieņemt ģenerālsekretāra krēslu). Černenko nāves brīdī Gorbačova izredzes bija lielākas. Par sekretāru tas kļuva divus gadus agrāk, viņš nezaudēja laiku un noteikti vervēja sev piekritējus centrālajā partijas aparātā. Gorbačova loma pieauga, viņu sūtīja pastāvīgajās misijās uz ārzemēm, pat neoficiāli dēvēja par otro ģenerālsekretāru.

Bet, neņemot vērā tik redzamu pārsvaru, liekas, ka uzvara martā Gorbačovam nenāca viegli. Līdz rietumiem nonāca ziņas, ka pateicoties Gromiko enerģiskai un pārliecinošai runai svaru kausi nosvērās Gorbačovam par labu. Turklāt pēdējā laikā parādījās arī ziņas, ka tajā plēnumā Romanovs, juzdams, ka viņam izredžu vēl mazāk un cerībā ar laiku uzlabot savu situāciju, ieteica par ģenerālsekretāru ievēlēt 71 g. veco Grišinu. Par to arī sekoja atmaksa. Tagad Gorbačovam politbirojā un sekretariātā faktiski nav sāncenša. Vecie ne uz ko vairs necer, bet jaunajiem vēl ir par maz pieredzes pašā augstākajā partijas orgānā un pagaidām tie visi ir Gorbačova pusē. Savus godkārīgos plānus tie varēs sākt kalt tikai pēc vairākiem gadiem.

Parasti pēdējie partijas ģenerālsekretāri bija vienlaicīgi arī Augstākās padomes priekšsēdētāji. Šo tradiciju nodibināja Brežņevs. Ja līdz tam visi šī amata izpildītāji, sākot ar Kaļiņinu, bija tikai dekorātīvas figūras, tad pēc 1977.g. konstitūcijas priekšsēdētājam bija dotas dažas ārpolitiskās funkcijas. Ar to Brežņevs likumīgi noformēja savu piedalīšanos starptautiskos forumos. Šai tradicijai sekoja Brežņeva pēcteči. Bet Gorbačovs nolēma šo posteni atdot Gromiko. Vai Gromiko turpinās aktīvi nodarboties šajā kapacitātē ar ārpolitiku, ir atklāts jautājums. Zināms pārsteigums bija Gruzijas pirmā sekretāra Ševarnadzes nozīmēšana par ārlietu ministru. Ševarnadze, bijušais čekists, desmit gadus bez sevišķiem panākumiem cīnījās pret korupciju Gruzijā. Visi domāja, ka viņš līdzīgi citam kaukazietim-azerbeidžānim Alijevam, arī bijušajam čekistam, ir perspektīvs iekšējo un administrātīvo jautājumu risināšanai, bet te nu bija! Ārlietu ministrs. Čekas un iekšlietu ministrijas bijušie darbinieki pamazām ieņem vienu atbildīgu amatu pēc otra!

Lasītāju vēstules

ULMANIS JAU 1934. GADĀ...

J. Vītols 15. jūnija raksta recenzijā par Dr. Edgara Andersona grāmatu Latvijas vēsture 1920.—1940. Ārpolitika II, piemin arī autora iepriekšējās 3 vēstures grāmatas, kopā ap 3000 lp., kā vērtīgāko devumu visai Latvijas vēsturei.

Līdzīgas atsauksmes par minētajām grāmatām ir rakstījuši arī citi profesionāli vēsturnieki, tomēr daži paša autora komentāri neatbilst viņa vēstures svarīgākajiem faktiem.

Vai Latvijai būtu bijušas kādas reālas iespējas saglabāt neatkarību, ja valsti vadītu gaišākas galvas? Par šādu iespēju starp rindām izteicas vēstures autors ar piebildi, ka vajadzējis iepriekš uz to gatavoties. Kad un kā gatavoties, to prof. Andersons neraksta un J. Vītols to nav komentējis.

Jau 1934.g. rudenī prez. Ulmanis deva ļoti tālredzīgu interviju Chicago Tribune korespondentam: ,,... ja starptautiskā politikā saspīlējumi turpināsies un attīstīsies tik tālu, ka starp Vāciju un Padomiju izceltos karš, tad, pēc viņa ieskatiem, Latvijai nebūtu iespējams arī ar milzīgu ieroču daudzumu nosargāt savu brīvību un neatkarību...''

Mēs zinām, ka Beļģija, Holande un Norvēģija smagi cīnījās savās stratēģiski izdevīgās pozicijās tikai dažas nedēļas, bet nesekmīgi. Dāņi — tikai dažas stundas kara sākumā. Viņi nogaidīja kara beigu posmu, lai nebūtu lieli zaudējumi.

Starplaikā Dānijā un Zviedrijā valdīja miera un labklājība. Tātad — arī apvienotās Baltijas valstis nespētu vairāk pretoties kā Beļģija viena pati (8 milj. iedzīvotāju).

Polija — visuzticamākā rietumu sabiedrotā — cīnījās visneatlaidīgāk un varonīgi, pilnīgi uzticoties rietumu deklarācijām. Vai visvairāk piekrāpti nav poļi? Kādu slavu un atzinību viņiem šodien veltī rietumu publicisti?

K. Purkalītis
St. Pētersburgā, ASV.

VIENU NOMETNI

Ierosinājums Toronto apkārtnē rīkot vienu latviešu bērnu nometni ir nopietni apsveŗams un īstenojams. Tādējādi nometne bērnu vecākiem būtu noteikti lētāka, varētu piesaistīt labākos vadītājus, maksājot tiem ne sīknaudu, bet normālu audzinātāju algu.

Bērnu sacensības ir jaukas, bet ja šo sacensību fonā parāda savu seju neglītais lokālpatriotisms, tad par to ir jāraud.

Ja abu nometņu bērni draudzīgas tikšanās ievadā sauc ,,Sidrabene jē, jē, Saulaine bū, bū! (vai arī otrādi), jāprasa, kam tas kalpo?

Arī doma par latviešu vasaras vidusskolu Kanadā nav jātur aizkrāsnē. Tā nekonkurēs ar Gaŗezeru vai Minsteri, bet dos iespēju daudziem jauniešiem ne tikai mācīties, bet arī satikties savā starpā. Varbūt aizkavēs arī vienu otru jauktu laulību.

Zenta Alksne
Toronto.

Tonijas Krūkas *Rīgas Ieviņa*

Latviešu grāmatnīcās nesen parādījās rakstnieces Tonijas Krūkas grāmata Rīgas Ieviņa — romāns, domāts jaunatnei — skaistā, greznā sējumā ar Rīgas ainavu uz vāka un Astrīdas Robežgruntnieces bagātīgajām illustrācijām.

Tonija Krūka labi pazīstama, sevišķi Kanadas latviešu saimei, ar saviem rakstiem, dzejoļiem periodikā, tāpat grāmatu Aiztecējuši ūdeņi dzirnas negriež. Šoreiz rakstniece aizved mūs atpakaļ Latvijā divdesmitajos un trīsdesmitajos gados, kad Latvija bija brīva. Toreiz pastāvēja tradicija bērniem vasarās izbraukt no pilsētas uz laukiem pie vecvecākiem, tēva vai mātes brāļiem, māsām, onkuļiem, tantēm (kā toreiz sauca).

Arī mazā Ieviņa nāk no ģimenes, kur radniecības saites ir ļoti tuvas, un tā viņa dzīvo daudz dažādās vietās. Šodien

laiki ir mainījušies, bērni daļu vasaras pavada bērnu vasaras apmetnēs. Vecvecāki tagad reti dzīvo pie dēla vai meitas, brāļa, māsas — parasti ir šķirti no ģimenes, dzīvo vieni paši savā mājā vai veco ļaužu mītnēs. Tieši tādēļ mūsu jaunatnei būtu ieteicams izlasīt šo grāmatu, lai redzētu, kur tā saucamajā ,,patriarchālā'' laikmetā ģimene bija ciešas mīlestības saites, kur bēdas un prieki bija kopēji visai ģimenei. Šo tuvību ir izārdījis 2. Pasaules karš un 20. gadsimta dažāda veida modernās metodes audzināšanā, kur pazudusi cieņa, mīlestība starp bērniem un vecākiem; kā vieni, tā otri klīst apkārt vientuļi.

Varētu teikt, ka šai grāmatai zināmā mērā ir vēsturiska vērtība — rakstniece Tonija Krūka tik gleznaini, labi ir aprakstījusi Rīgas universālveikalu ar sāls un cukura maisiem, petrolejas mucu, augļiem, delikatesēm un saldumiem, ka nemanot liekas — tā ir monografija. Ieviņai tad nu ir dota iespēja dzīvot dažādās vietās, braukt ar dažādiem satiksmes līdzekļiem: auto, laivu, kuģi, vilcienu un ar zirgu — gan ar ormani, gan ar pajūgu uz laukiem.

Ieviņa ir ļoti apdāvināta, jauka meitene, ļoti čakla un liela daiļuma cienītāja. viņa priecājas par dabas skaistumu, zilajām vizbulītēm (cimdiņiem), baltajiem pūpoliņiem pavasarī un baltajiem mākoņu blāķiem zilajās debesīs. Uz laukiem dzīvodama, tā priecājas par mazajiem jēriņiem un kumeliņu, par zivīm un vēžiem, skaisto zaļo mežu. Visus darbus viņa gribēja iemācīties darīt, visur palīdzēt. Būdama savas dievticīgās mātes tuvumā, viņa vēlējās un centās vienmēr visus iepriecināt, baznīcā un kapsētā izjuta svētumu un lielu, neizprotamu mistēriju. Juta līdz citu sāpēm un ciešanām, kā piem. savas draudzenes Hertas un Austriņas slimībām. Liels pārdzīvojums Ieviņai bija mazā brālīša ierašanās pasaulē, tāpat draudzenes Hertas ielūšana Daugavā, abām slidojot. Tur Ieviņa nokļuva īstas varones lomā, jo ar visu spēku turēja draudzeni virs ūdens, tā izglābjot viņas dzīvību, kamēr piesteidzās palīgi.

Pēc cūciņām, ar ko slimoja bērni skolā, Ieviņai sākās gaišākas dienas. No Norvēģijas atbrauca tēva brālis (Jāņonkulis), un viņi abi brauca uz Liepāju pie bagātā Lēmaņa kunga dzīvot. Tas bija krusttēva draugs, kam meitiņa Austriņa bija slima ar tuberkulozi. Kamēr viņš brauca ar Austriņu uz Šveici, Ieviņa dzīvoja viņu lepnajā dzīvoklī. Lēmaņa kungs ņēma līdz uz Šveici arī slimo Hertu — pēdējai vecāki bija nabadzīgi un to nespēja darīt.

Tas bija liels prieks, cēls piemērs arī Ieviņai, jo tā draudzenītes cerēja atveseļoties. Viņa priecājās iepazīties tuvāk ar zēniem Juku un Janci, kuŗi zēna gados nesa viņai tikai tā saucamo ,,lubu literātūru'' — Old Waverly u.c. Tagad Jukus bija beidzis Rīgā technikumu un bija patīkams, pieklājīgs jauneklis. Vēlāk Ieviņa pret viņu pārdzīvoja it kā pirmās mīlestības jūtas. Visu labo Ieviņa piesavinājās un paturēja, kur vien viņa gāja, kā darbā, tā atpūtā. Nevainīga — skaista...

Kopā ar Jāņonkuli un Juku viņa ceļo uz Zviedriju. Sākumā brauc ar vilcienu uz Kopenhāgenu, tad no Malmes ostas ar kuģi uz Zviedriju. Ieviņa ļoti jūsmoja par Zviedrijas skaisto dabu, ūdeņiem un jauko skuju koku mežu, jūru, klintīm un nevarēja vien sagaidīt jaunus pārsteigumus, ko viņai deva svešo zemju ceļojumi.

Vidusskolu beidzot, Ieviņa bija jau apceļojusi turpat vai visas Eiropas valstis.

Vērtējot šo jaunatnei domāto romānu, man nav izprotama tikai viena situācija, proti, kādēļ rakstniece Tonija Krūka, būdama nacionāla, ir apmēram vairāk nekā trešo daļu no grāmatas veltījusi svešajām zemēm — mums draudzīgajām Skandināvijas valstīm, ieskaitot pat Hitlera Vāciju. Lasot šo skaisto grāmatu, domas šai jautājumā varētu dalīties. Ieteicams jauniešiem vasaras brīvajās dienās palasīt šo izdevumu, lai nebūtu jālasa angļu valodā izdotās dažāda veida dolaru grāmatas, kuŗās parasti nav nekādu literāru vērtību. **E. Gaigala.**

MLĢ 40. izlaiduma audzēkņi. No labās: Beāte Lazda, Gregors Spoģis, Ivars Strautmanis, Ingrīda Eglīte, Vivita Rozenberga, Andris Slokenbergs, Anita Bērziņa, Vija Zeidaka, Zinta Uskale, Gita Gēmute; otrā rindā no kr.: Rota Zeidaka, Dags Steģis, Viktors Vārsbergs, Anita Zaķe, Dace Dābola, Ieva Celle, Kārlis Kaugars, Laine Cekule, Rita Pilandera, Klaudija Hula, Tabita Urdze, Maija Badūna, Dina Ginzburga, Elita Dižgalve, Jānis Veidis, Ivars Embrekts, Niklāvs Kadeģis, Māra Klausa, Dainis Mjartāns un Jānis Brokhaus. Nav klāt Inga Avotiņa.

Foto Sabīne Beca.

Jaunie latvieša sirds nesēji

40. — LIELĀKAIS MLĢ IZLAIDUMS

Minsteres latviešu ģimnazija 8. jūnijā dzīvē izvadīja 31 jaunieti: laimīgos jaunos latvieša sirds nesējus, kā viņus nodēvēja direktrise Ilga Grava.

Kā katru skolas dienu — arī 40. abitūrija svinību dienu MLĢ vadībā ievadīja ar tautas dziesmu.

Svinību svētbrīdī māc. Fr. T. Kristbergs jauniešus aicināja neaizmirst, godināt savu tēvu un māti, kā arī dzīvē būt stipriem savā Kungā un Viņa varenajā spēkā, runājot apustuļa Pāvila vārdiem, ,,Dieva valstība pastāv ne vārdos, bet gan spēkā un darbā.''

Atvadu uzrunā direktrise Ilga Grava aicināja jauniešus glabāt, sargāt un neaizmest svešā ceļmalā savu jauno latvieša sirdi, jo zaudējuši šo velti, zudīsit jūs paši.

MLĢ pilno abitūriju ieguva 15 jaunieši: Maija Badūna (Vācija), Jānis Brockhauss (Vācija), Laine Cekula (Zviedrija), Ieva Celle (ASV), Dina Ginzburga (Vācija), Klaudija Hola (Hohl) (Vācija), Niklāvs Kadeģis (Vācija), Māra Klausa (ASV), Beāte Lazda (Vācija), Dainis Mjartāns (Vāc.), Gregors Spoģis (Vāc.), Tabita Urdze (Vāc.), Jānis Veidis (ASV), Rota un Vija Zeidakas no (Kanadas). MLĢ 13. klasi beidza 16 jaunieši: Inga Avotiņa, Zinta Uskale un Anita Zaķe no Anglijas; pārējie no ASV — Anita Bērziņa, Dace Dābola, Elita Dižgalve, Ingrīda Eglīte,Gita Gemūte, Elita Dižgalve, Ivars Embrekts, Kārlis Kaugars, Rita Pilandere, Vivita Rozenberga, Andris Slokenbergs, Dags Steķis, Ivars Strautmanis un Viktors Vārsbergs.

Regulāro korp. Lataviensis 100 dol. balvu ieguva Vija Zeidaka; skolotāju sadarbības balvas ieguva Klaudija Hola un Ivars Embrekts: Valtera Zirnīša balvas (Mičigenā) ieguva Maija Badūna un Anita Zaķe un Pakuļu ģimenes (Sietlā) balvu piešķīra Jānim Brokhausam. Latviešu sporta padomes balvu kā labākais MLĢ basketbolists ieguva Jānis Veidis.

Abitūrientus sveica Latvijas republikas pārstāvis Rietumvācijā mag. iur. Ā. Šilde, reizē nodot sveicinājumam Latvijas sūtniecības Vašingtonā vadītāja Dinberga vārdā. MLĢ bijušo skolēnu un draugu biedrības vārdā runāja P. Purmalis un pasniedza Stipendiju Fondam čeku par DM 3000,-. Korp. Imantica sveicinājumu un aploksni skolas atbalstam nodeva A. Balodis.

Bija arī daudzi rakstiski sveicieni.

Klases audzinātājs Juris Sils īsā uzrunā atcerējās kopējos skolas gadus meklējumos, diskusijās un pārrunās; Vecāku vārdā izteica pateicību audzinātājiem un atvadījās Uldis Klauss; klases vārdā atvadījās Dainis Mjartāns. **-xy.**

Uzmanību!
Luksa izdevums!

Autora izdevumā 1985. gada rudenī iznāks
Oskara Perro grāmata

„Vēstures veidotāji''

Autora pirmā grāmata Holmas cietoksnis, kuŗu divos izdevumos īsā laikā izpirka, atveda viņu Rīgā. VĒSTURES VEIDOTĀJI izseko autora gaitām Rīgā un hazarda spēlēm, ko frontē izcīna dzīvība un nāve. Krīt plkv. Veiss un Aperāts. Ģenerālfeldmaršals Mansteins norāj Hitleru. VI korpusa stābā vācieši dzied latviešu dziesmas. 15. div. dezertieŗi ,,kaulu zāģu'' stobru galā. Ķeizara Vilhelma II krustdēla sabiedrībā. Pavēle reiz pa 100 gadiem. Paavo Nurmi mazdēls. Kaŗa noziedznieki iznīcina 12 ievainotus latviešus. SS-vīri spodrina latvieša zābakus. Koncerts baznīckalnā... Valoda viscaur raita un jautra — tāpat kā Holmas cietoksnī...

Grāmatā tuvu pie 300 lp. un ap 60 uzņēmumu no autora archīva. Grāmatas cena: ASV $15.00, Kanadā $20.00, pārējās zemēs pēc kursa. Pasūtinot grāmatu un iemaksājot naudu līdz 1985.g. 1. oktobrim — *20% atlaide.* Grāmatnīcām un atkalpārdevējiem, pasūtinot vismaz 3 grāmatas un iemaksājot naudu — 20% atlaide.

Pasūtinājumi adresējami:

Oskars Perro,
491 College St.
Toronto, Ontario,
Canada, M6G 1A5

Nikolajs Segleniekss

Zviedrija birokratu žņaugos

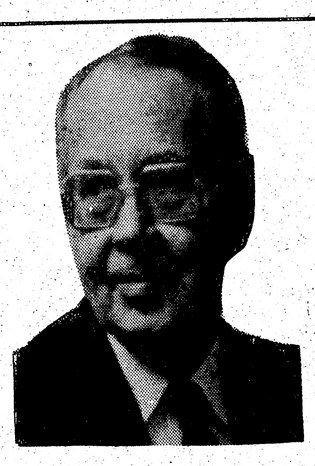

Ir nepatīkami rakstīt negātīvi par zemi, kuŗā esmu atradis patvērumu. Ja to daru, tad mierinājumu un attaisnojumu varu atrast visā zviedru presē un vispārējās sarunās sabiedrībā, kur apgaismojas sadzīves negātīvās puses.

Zviedrijas pārvaldes iestādes radās viduslaikos, kad apriņķu valdes un valsts vadība izdeva lēmumus, kuŗus nevar pārsūdzēt tiesā. Šī kārtība ar maz izņēmumiem pastāv vēl šodien, kas rada sarežģījumus sadzīvē. Sevišķi tagad, kad Francijā, Strasburgā ir radīta Eiropas tiesa, kuŗā ir viena konvencija par cilvēku tiesībām, ko parakstījusi arī Zviedrijas valdība. Tur patlaban krājas sūdzības, ko iesnieguši atsevišķi zviedru pilsoņi pret Zviedrijas valsti. Eiropas tiesā atklājās, ka Zviedrijas pilsoņi padoti pašvaldību un valsts iestāžu birokratu terroram.

Pašreiz divi Zviedrijas pilsoņi pieprasīja 30 milj. kronu atlīdzību, un Eiropas tiesa atzina, ka Zviedrijas valsts nav ievērojusi cilvēku tiesības. Vienam Stokholmas namu īpašniekam 25 gadus neatļāva viņa namu ne pārdot, nedz izdarīt nepieciešamos labojumus, jo pārvaldības birokrati nevarēja izlemt, vai namu nojaukt vai renovēt. Otrā gadījumā nama īpašnieks gaida astoņus gadus atbildi.

Zviedrijā ir radusies sistēma, kuŗā birokrati aizstāv viens otru. Tā ,,pārkāpumu izmeklētāji'', apsūdzētāji un tiesneši aizstāv vienīgi savu ,,taisnību''. Oficiāli ir tā, ka pašvaldības un valsts ierēdņi nekļūdās, un par padarītām kļūdām viņiem nav jāatbild.

Oficiālā birokratu seja ir tā, ka pašvaldības un valsts rūpējas par katru pilsoni no dzimšanas līdz miršanai — ,,cilvēks ir centrā''. Ir arī lieli labumi. Sociālās pārvaldes rūpējās par trūkumā nonākušiem. Ārsti, slimnīcas un medicīna ir par ļoti niecīgu samaksu. Visiem ir pensijas. Ir arī savi ,,bet'': slimnīcās ārsti mainās, katrā apmeklējumā ir kāds cits ārsts, uz operācijām jāgaida gadiem. Pensionāriem reiz apsolītās un dotās pensijas netiek līdz inflācijai. Bērnu piemaksas sakarā ar inflāciju kļūst nepietiekamas. Ienākumu nodokļi tiek paaugstināti ar katru gadu. Bezdarbs aug. Par darbā strādātām virsstundām visi izvēlas saņemt brīvas dienas, neviens negrib atlīdzību naudā, jo, atvelkot nodokli, atlikums nav nekāds. Īpašumu nodokļi aug. Mantojot īpašums vai uzņēmums jāpārdod, lai samaksātu nodokļus. Tiek darīts viss, lai iznīcinātu kapitālu, gan ar nodokļiem, gan ar inflāciju. ,,Algu izlīdzināšanas procesā'' ir radies stāvoklis, ka kāds jauns darbinieks uzņēmumā saņem tikpat lielu algu kā tie, kas tur nostrādājuši gadu desmitus. Tā ir demokratija.

Zviedrijas tiesu un valsts padomnieks Gustavs Petrēns televīzijas raidījumā izteicās, ka ,,mazam pilsonim ar niecīgu algu'' nav iespējams pievarēt birokratus un iegūt savu taisnību. Divi zviedru advokāti lielajā laikrakstā Svenska Dagbladet ar virsrakstu ,,Negaidi tiesā taisnīgu vērtējumu'', apstiprina, ka komūnālām un valsts iestādēm ir prestižs pierādīt savu taisnību, ko tie arī mēdz panākt, it īpaši par ,,ekonomiskiem ieguldījumiem''. Rakstā ir vairāki piemēri.

Kādas mazākas pilsētas uzņēmuma direktors ieslodzīts desmit dienas arestā, lai nopratinātu ne vien uzņēmuma preču pircējus, uzņēmuma darbiniekus, kontrolētu grāmatvedību, bet arī, lai noparatinātu viņa draugus un paziņas. Laikrakstu reportieŗiem izsniegta informācija par ,,lielo noziedznieku'', un par aizdomām nelikumībā. Izrādījās, ka uzņēmums un viņa direktors nav darījis neko nelikumīgu. Valsts vara panāca, ka direktors pazaudēja savus pircējus, savu uzņēmumu un daudzos gados sakrāto kapitālu.

Tādā pašā veidā, bez iepriekšējas izmeklēšanas, apsūdzēja pazīstamās mūzikālās grupas ABBA sabiedrības direktoru Stikanu Karlsonu it kā par nodokļu lietu nelikumībām. Pārbaudē neatrada pārkāpumus.

,,Cik lielam muļķim ir jābūt, lai strādātu nodokļu iestādē'' — jautā virsrakstā kāds cits autors. Nodokļu pārvaldes vīri apstaigājuši kādu Stokholmas savrūpmāju ielu, pārbaudot namus. Tur kādā dārzā tie ieraudzījuši izbūvētu peldbaseinu, kas nebija atzīmēts nodokļu gadskārtējā iesniedzamā deklarācijā. Viena stāva nama vietā tur bija divstāvu grezns nams, un grezna sēta iežogojusi apbūvi. — Tūlīt nodokļa vīri izdarīja grozījumus deklarācijā un īpašniekam uzlika maksāt augstāku nodokli līdz ar soda naudu par nepatiesām ziņām. Kad īpašnieks saņēma maksājamo nodokļu zīmi, viņš tūliņ devās pie pārvaldes un paskaisroja, ka viņam nav ne peldbaseina, ne divstāvu nama, nedz greznas sētas. Viņam bija jāmaksā augstais nodoklis divus gadus, plūs soda nauda, līdz tiesa atzina, ka nodokļa vīri pārskatījušies ar nama numuru; viņi bija iegājuši kaimiņu dārzā.

Kādam Stokholmas augstskolas studentam neatzina viņa nodokļu deklarāciju. Viņš nebija uzdevis vairāku tūkstošu kronu, ko saņēmis no Upsalas universitātes. Vainīgais devās uz nodokļu pārvaldi, kur ar goda vārdu apliecināja, ka Upsalā nav bijis daudz gadu; Upsalas universitātei tas gājis garām kā bērns, un pie tam tikai vienu reizi. Ierēdnis parādīja ziņojumu no Upsalas universitātes, kur uzdots viņa personas numurs, un izmaksātā summa par universitātē nolasītām lekcijām. Students paskaidroja, ka tikko sācis studēt un nespējot citā universitātē lasīt lekcijas . Nodoklis bija jāsamaksā ar soda naudu, jo datorizētais personu numurs un summa saskanēja.

Students apstaigāja citas iestādes, policiju, bet nekur viņam neticēja, pat bija jāsaņem zobgalības. ,,Lektors'' devās uz Upsalu. Tur noskaidrojās, ka lekcijas lasījis no ASV ieradies profesors, kas dzimis tajā pašā gadā, mēnesī un dienā un kuŗam piedēvēti tie paši pēdējie četri personas numura cipari, kas ir studentam. Pēc lekcijām profesors ar visu naudu aizlidojis atpakaļ uz ASV. Sākās jauna iestāžu apstaigāšana. Datoriem ir taisnība, un vēl arvien neviens studentam nepalīdzēja. Pagāja vairāk nekā divi gadi, kad students dabūja atpakaļ ,,lekciju naudu'' un jaunu personas numuru.

Stokholmas ārpilsētā bija vairāki uzņēmumi, kuŗi kādam nodokļu inspektoram likās aizdomīgi. Tas sācis filmēt tur ieejošos un izejošos strādniekus, noīrējis pat helikopteru, lai fotografētu no augšas. Kad tas nācis zināms, arī citiem birokratiem licies, ka izdotie līdzekļi ir valsts naudas izšķiešana, un šāda veida ,,ekonomisko noziedznieku'' meklēšanu pārtrauca.

Visā Zviedrijā augstu velas ,,ekonomisko noziedznieku'' ķeršanas vilnis. Stāvoklis kļuvis baismīgs. Piemēram, ja precēts pāris deklarē, ka katram ir sava adrese, tad par dalītu saimniecību jāmaksā zemāks nodoklis. Kāda nodokļu pārvalde izsūtīja 14.000 precētām sievām aptaujas lapu ar jautājumu, cik daudz naktis nedēļā tās pavada pie sava vīra. Tas radīja tādu sašutumu, ka sievietes neatbildēja uz aptauju. Birokratu nekaunībai nav robežu.

Blekingas apgabalā pie sava dēla dzīvo 92 gadus veca māte. Birokrati pamanīja, ka viņa savā deklarācijā nebija uzdevusi, ka dzīvo īri nemaksākot. Centīgie birokrati pieprasīja večiņai maksāt 2455 kronas. Divās tiesu instancēs pārcentīgie nodokļu inspektori uzvarēja. Notikums atklājās. Sākās vētra. Ar ko beigsies 92 gadīgās pensionāres cīņa? Vai birokratija uzvarēs? Ir vairāk nekā 1000 pensionāru biedrību, kuŗās ir simti juristu. Vai nav neviena, kas uzņemtos palīdzēt večiņai cīnīties? Valstij būtu jāpateicas dēlam, ka tas pieņēmis savu veco māti. Ja māte būtu veco ļaužu mītnē, tad viņas istaba izmaksātu valstij 500 kronu dienā. Lietu izbeidza ar pavēli ,,no augšas'', lai netirda cilvēkus, kas dzīvo kapa malā.

Tikko saņemtā statistikā salīdzināts, ka Japānā no visiem strādājošiem septiņi procenti nodarbināti komūnālā un valsts darbā. Tai pašā laikā Zviedrijā ir 30 procenti birokratijā, tā saucamā ,,atklātā dienestā'', neproduktīvi nodarbināto.

Ik dienas izdod jaunus likumus un neskaitāmus likumu grozījumus visās sadzīves nozarēs. Jauno noteikumu un to grozījumu skaits nav saskaitāms. Katra šāda jauna pārmaiņa prasa jaunus ierēdņus, kas kārto un pārzina. Nav neviens, kas tos savukārt pārzinātu. Likumu tulkojumi var būt tik dažādi, ka vienkāršais darba cilvēks kļūdās ikdienas. Viens tāds gadījums bija šī gada sākumā. Par to runā un spriež visa Zviedrija. Temats — ja Andersons un Karlsons apmāna Zviedrijas valsti, nemaksājot nodokli, tad valsts piedzen to no nevainīgā Pētersona; tas var notikt tikai tādā valstī, kuŗā ir pasaules drausmīgākie likumu džungļi.

Nodokļu pārvalde paziņoja galdniekam Elofam Jurtbergam, ka viņam jāmaksā 262.000 kronas darba devēja nodoklis, 202.000 — speciālais nodoklis, plus 20 procentu pielikums, kopsummā pus miljons. Elofam līdz ar to ir bankrots, jāpārdod mazais uzņēmums un nams, kuŗā viņš dzīvo. Kāds laikraksts raksta: ,,Atkal viens godīgs, strādīgs pilsonis Zviedrijā ir iznīcināts! Bravo birokratija!''

Laikā no 1980.—83. gadam Eloforam bija daudz darbu, un daļu no tiem viņš nodeva citai firmai, kuŗa pieder diviem brāļiem. Elofs pārbaudīja brāļu firmu, tā bija uzņemta reģistrācijā, bet nepārbaudīja nodokļu pārvaldē, kādā veidā brāļi kārto savus nodokļus. Elofa maksājumi firmai bija lieli, jo viņš maksāja ne vien par darbu, bet arī visus citus firmas izdevumus, kā sociālos, apdrošināšanu utt. Blēdīgie brāļi deklarēja savus nodokļus tā, it kā tie būtu nodarbināti kā privātpersonas. Pēc visām nodokļu pārvaldes instrukcijām, noteikumiem brāļu nedeklarētais ir jāsamaksā Elofam.

Nodokļu pārvaldes direktors paskaidro, ka šādas blēdības notiek katru dienu. Gan atzīstot, ka tas nav taisnīgi, viņš tomēr nevar darīt izņēmumu. Ir jāgroza likumi un noteikumi. Šis gadījums ir radījis lielu sašutumu visā Zviedrijā. Ir pat nodibināta ziedojumu vākšanas akcija Elofam. Pirmajā dienā jau savāktas 50.000 kronas. Kāds laikraksts raksta: ,,Jurtberga negadījums ar zviedru birokratu varu ir baismīgs. Pārestību saraksts ir atkal bagātināts ar jaunu lepnu mozaīku''.

Šo gadījumu pārrunājot latviešu pulciņā, kāds stāstīja par latviešu profesoru, kas apmaiņas kārtībā ar ārzemju profesoriem šoreiz devās uz vienu gadu uz Vāciju. Sakarā ar mainīgajiem nodokļu likumiem, viņš apmeklēja Zviedrijas galveno nodokļu pārvaldi, lai uzzinātu par nodokļu maksu, jo algu saņems Zviedrijā un arī Vācijā, kur viņam atvilks vietējo nodokli. Vai viņam par Vācijas algu būs jāmaksā nodokls arī Zviedrijā? Viņš ticies ar vairākiem augstākiem nodokļu departamentā, visi izvairījušies dot noteiktu atbildi, daži šķirstījuši biezās grāmatas, tur neko neatrodot. Viens ieteicis, apciemojot Zviedriju, kopsummā nepārsniegt zināmu dienu skaitu, tad varbūt viss būšot labi.

Pat augstākie, zinīgākie savā departamentā nevar atbildēt uz pilsoņu jautājumu.

Laikraksta LATVIJA AMERIKĀ atsevišķus numurus var pirkt Toronto latviešu veikalos un DV grāmatnīcas nodaļās Latviešu Namā un Centrā, kā arī spiestuvē.

PATEICĪBA

1935 — 30. 5. — 1985

Nevarēdams aizrakstīt katram personiski, ar šo sirsnīgi pateicos visiem, kas, būdami tuvumā un tālumā, mani sveica ar lūgšanām, labiem vēlējumiem un dāvanām sakarā ar manu priesterības *piecdesmito* gada dienu 30. maijā.

Mīļš paldies īpaši tiem, kas 9. jūnijā piedalījās pateicības dievkalpojumā un tad kopējā mielastā. Sevišķu atzinību un manu izjustu pateicību pelna tie, kas ar savu ierosmi un darbu panāca šīs atceres lielisko izkārtojumu.

Es lūdzos, lai Dievs atlīdzina visiem ar savu svētību.

Prāvests B. Kokins

5. Latviešu jaunatnes dziesmu svētku programma

5. Latviešu Jaunatnes Dziesmu svētku priekšdarbi tikpat kā pabeigti un uzsākta biļešu pārdošana dažādajiem svētku sarīkojumiem. Pēdējie pakārtoti tā, lai svētku dalībnieki un apmeklētāji varētu piedalīties visos.

Svētkus ievadīs Mākslas seminārs, kas notiks jau 29. augustā pl. 15 Latviešu Centrā, 3955 Provost ielā, Lašīnā.

Še referēs Eleonora Šturma par Latviešu mākslas sākumiem un veidošanos līdz 2. Pasaules karam un Nikolajs Bulmanis par tagadējo mākslu Latvijā un trimdā.

Referātu starplaikā semināra dalībnieki varēs saņemt arī vakariņas.

Seminārā gaidīti arī klausītāji, kuriem jāpiesakās iepriekš, ja vēlas saņemt vakariņas, kas maksās 5 dol. Klausītājiem ieeja pret ziedojumiem.

Piektdien, 30. augustā pl. 14 Queen Elizabeth viesnīcā, semināristiem paneldiskusija. Dalības maksa visā seminārā — 25 dol.

Svētku informācijas biroju Queen Elizabeth viesnīcā atvērs piektdien, 30. augustā, pl. 12.00. Tas darbosies līdz 2. septembrim, pl. 12.PP.

Piektdien un sestdienas rītu atsevišķā telpā darbosies arī **biļešu kase,** kuŗā varēs saņemt iepriekš pasūtinātās biļetes, **kuŗas pēc 5. augusta pasūtinātājiem pa pastu vairs neizsūtīs.** Der ievērot, ka svētku laikā nebūs pieejamas pazeminātās biļešu cenas. Pēc tam biļetes svētku sarīkojumiem, kas notiks Place des Arts, varēs iegādāties pie sarīkojumu zāles kases.

30. augusta pēcpusdienā svētku viesnīcā būs **koŗa un tautas deju mēģinājumi.**

Svētkus atklās piektdien, 30. augustā, pl. 18.30 Kanadas laukumā (lietus gadījumā svētku viesnīcā), vienu bloku no viesnīcas.

Atklāšanai tūdaļ sekos **apvienotais dievkalpojums ar plašāku garīgās mūzikas** programmu pl. 19.30 Mary Queen of the world katedrālē (starp svētku viesnīcu un Kanadas laukumu).

Svētku skati, kas notiks viesnīcā, atklās 30. augustā, pl. 21.15.

30. augustā svētku viesnīcā pl. 22.00 notiks **Iepazīšanās vakars.**

31. augustā, pl. 8.00 Place des Arts mēģinājumi dejotājiem un koristiem.

Skati un tirdziņu atvērs pl. 9.00.

Pl. 10.00 svētku viesnīcā Dr. Vairas Freibergas **referāts** Dainu tēva dainu pasaule. Ieeja pret ziedojumiem.

Pirmais sarīkojums Place des Arts būs pl. 13.30 — tautas deju uzvedums „Kupla liepa — latvju deja", kuŗā piedalīsies 22 vienības ar apm. 350 dejotājiem. To vadīs Toronto Daugaviņas vadītājs Edvīns Kalviņš.

Pl. 17.00 svētku viesnīcā būs **Krišjāņa Barona daudzinājums.**

Pl. 19.30 Place des Arts **latviešu jaunatnes orķestŗa koncerts.** Tajā piedalīsies 32 mūsu jaunās audzes mūziķi, kas programmu būs noslīpējuši Mūzikas nometnē, Mt. Orfordā.

Šis koncerts ir jauninājums jaunatnes dziesmu svētku programmā un tādēļ pelnījis svētku apmeklētāju uzmanību.

Orķestri diriģēs Māris Kristapsons, Imants Mežaraups un Dace Štauvere-Aperāne.

Orķestris pavadīs arī tautas deju dejotājus diriģenta Ernesta Brusubārža III vadībā.

Sestdienas, 31. augusta, sarīkojumu virkni noslēgs **Jautrais vakars,** kas notiks svētku viesnīcas balles zālē.

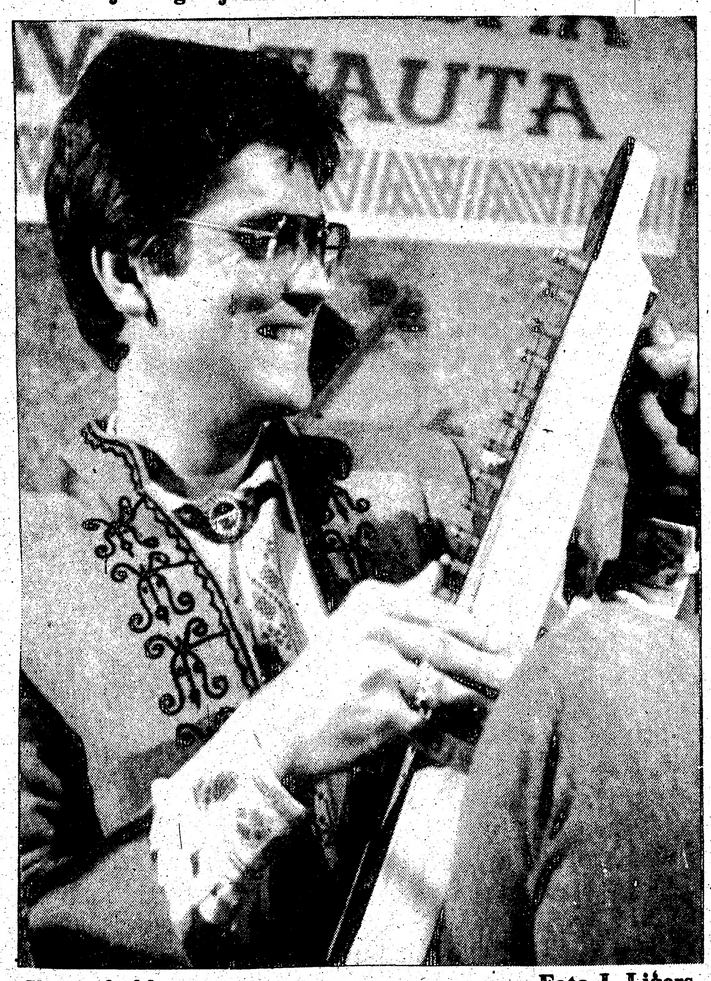

Skanēs kokles... Foto J. Liģers.

Hamiltonas Vainadziņš dejos Montrealā. Foto J. Neimanis.

Svētdienu, 1. septembri, ievadīs kopkoŗa **mēģinājums,** kas sāksies pl. 8.00 Place des Arts.

Skati un tirdziņu atvērs pl. 9.00.

Pl. 10.00 svētku viesnīcā Intas Purvas **referāts** — Vēstule no Krišjāņa Barona.

Pl. 13.30 Place des Arts **Jauno mūziķu koncerts.**

Pl. 17.00 Place des Arts **Svētku koncerts.** Tajā pieteikti 300 koristi. Kopkori diriģēs Daira Cilne, Monika Dauksste, Guntars Ģedulis, Marks Opeskins un Lolita Ritmane.

Svētku koncerta vidus daļā īpašu programmas daļu izpildīs **kamerkoris,** kas arī būs sagatavojies Mūzikas nometnē.

To diriģēs Vizma Maksiņa un Dace Šmite.

Svētdienu, 1. septembri, noslēgs **Svētku balle.** Tajā paredzētas **vakariņas,** kuŗām jāpieteicas pirms svētkiem. Svētku programmas izpildītājiem tās pieejamas par 25 dol., pārējiem par 30 dol.

Pirmdien, 2. septembrī pl. 9.00 svētku viesnīcā **Jauno rakstnieku un mūziķu rīts.**

Pl. 9.00 atvērs arī svētku skati un tirdziņu.

Pl. 11.00 svētku viesnīcā VLJK, LNJAK un ALJA Mūzikālas brokastis.

Pl. 12.00 turpat **Svētku oficiālā slēgšana.**

Biļešu cenas visos sarīkojumos ir 6 dol., izņemot 31. augustu Place des Arts, kad tās ir 5.99 dol., lai izvairītos no 75 c. piemaksas. Ballēs ieeja ir 12 dol., vakariņas svētku ballē maksā 30.00 (dalībniekiem tikai iepriekšpārdošanā 8. dol. un 25 dol.). Programmas izpildītājiem sarīkojumos, kuŗos tie nepiedalās, ieejas pazeminājums biļešu iepriekšpārdošanā — 4 dol., priekšnesumu sarīkojumos.

Svētku dalībnieki **par brīvu** saņems Vadoni un žetonu, kā arī tiem nav jāmaksā ieeja Iepazīšanās vakarā, kas notiks piektdien, 30. augustā svētku viesnīcā pl. 22.00.

Bērniem un jaunatnei (līdz 16 gadiem), kas programmas izpildīšanā nepiedalās, pazeminātas biļešu cenas tikai iepriekšpārdošanā.

Ir pienācis pēdējais laiks rezervēt istabas svētku viesnīcā! Darait to nekavējoties!

Viesnīcas rezervācijas kartes un, ja nepieciešams, plašāku informāciju var iegūt, zvanot 514-457-9832.

ISTABAS VIESNĪCĀ VĒL PIEEJAMAS

Ziņa, ka it kā 5. Latviešu jaunatnes dziesmu svētku viesnīcā Queen Elizabeth vairs nebūtu dabūjamas istabas svētku dalībniekiem un apmeklētājiem, ir nepareiza. Rīcības komitejas aizrunātās istabas viesnīcā gan paredzētas tikai uz pieteikuma kartītēm, kā jau iepriekš ziņots. Istabas pieprasot pa tālruni, noteikti jāmin, ka piedalāties Latvian Youth Song and Dance Festival, jo citādi atbilde būs, ka viesnīca pilna! Un ja nu paši netiekat galā, rīcības komiteja var jums istabu nodrošināt, zvanait 514-457-9832! Istabu rezervētājiem ieteicams samaksāt vienas dienas maksu (75 dol.) vai uzdot savu kreditkartes numuru, lai apmešanās būtu garantēta. Rezervācijas kartes var pieprasīt — 291 Lorraine Dr., Baie d'Urfé, Qué, Canada H9X 2R2.

Biļetes svētku sarīkojumiem iepriekšpārdošanā pārdodas labi. Svētku apmeklētājiem ieteicams pasūtināt vakariņas svētku viesnīcā 1. septembŗa vakarā, jo starp svētku koncertu un balli ir tikai nepilna pusstunda laika, lai mielotos kur citur. Pasūtinātāju skaits rīkotājiem viesnīcai jāpiesaka pirms svētkiem.

Svētkiem pieteikušies dalībnieki un apmeklētāji ne tikai no šī kontinenta, bet arī no Eiropas. **M.Š.**

Kvebeka atbalsta Jaunatnes dziesmu svētkus

Kvebekas provinces Immigrācijas ministrs Žeralds Godens (Gerald Godin) paziņojis jaunatnes dziesmu svētku padomei, ka tai piešķirti 4.500 dol. svētku sarīkošanas izdevumu segšanai, kamēr federālā valdība naudas taupīšanas rezultātā šoreiz no piešķīruma atteikusies.

Rīkotāji šādu varbūtību bija ņēmuši vērā un tādēļ griezās pēc atbalsta pie latviešu sabiedrības. Atsaucība izrādījusies cildena — 4.000 dol. (US 3.000 dol.) atvēlējusi PBLA, 1.000 dol. LNAK (J. Mieriņš Otavā), 500 dol. DV KV, 1.700 dol. ģen. K. Goppera fonds (dziesmu krājumu iespiešanai), studentu vienība Dziesmu Vara 250 dol. (US). Goda biedru, labvēļu un veicinātāju akcijā līdz šim ienākuši pāri par 4.000 dol., dodot kopsummā 16.000 dol. Šis devums nodrošina svētku saimniecisko izdošanos, ja vien pašos svētkos ieradīsies pietiekami daudz apmeklētāju, kādu vajaga pāri par 1.000 no ārpus Montrealas. Un apmeklētājus vajaga ne tikai līdzekļu sagādei, bet, galvenokārt, lai tie atzītu un vērtētu mūsu aktīvās jaunatnes daļas veikumu aizvadītajos 3 gados pēc pēdējiem jaunatnes dziesmu svētkiem. **M. Š.**

CEĻA BIEDRS

iznāk desmit numuri gadā.
Redaktors: **prāv. A. Voitkus.**
Adrese: 3438 Rosedale Avenue
Montreal, Que,
Canada H4B 2G6
Tālr: (514) 489-3224
„Ceļa Biedrā" ievietotos rakstus var pārspiest, tikai norādot, no kurienes tie ņemti.
Izdevējs: Latviešu ev.-lut. baznīca Amerikā.

Abonēšanas maksa:
US $10 — Kanadā $12 gadā.
Čeki rakstāmi: Latvian Ev.-Luth. Church in America un sūtāmi ar adresi:
Rev. H. Jesifers
3272 Mohawk Street
Lincoln, NE 68510-4592
Tel.: (402) 475-8106

Ingrida A. Matckars
B.A., M.A., L.L.B.
ADVOKĀTE pie
DYSON & KACABA Barristers & Solicitors
100 Richmond Str. W., Suite 400, Toronto, Ont. M5H 3K6
Tel. (416) 361-1777

Piecdesmit pieci gadi Kristus darbā

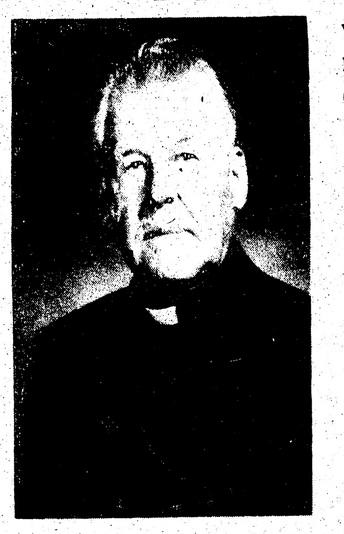

Mūsu sabiedriskās rosmes ir tik dažādas, ka dažreiz it kā nepamanīti gaŗām aizslīd notikumi, kas būtu jāatceras un jāatzīmē.

Tāds notikums, ko šķietami aizēnoja lielie brīvās pasaules latviešu Sporta svētki un sacensības Gaŗezerā, bija LELBAs vidienes apgabala prāvesta Jāņa Turka ordinācijas piecdesmit piektā gadskārta, ko prāvests atzīmēja 22. jūnijā savā Sv. Jāņa draudzē Kalamazū, kuŗai viņš kalpojis kopš ierašanās ASV.

Ordinācijas kārtībā prāvests J. Turks ir viens no tiem latviešu ev. lut. baznīcas mācītājiem, kas visilgāk kalpojis savam Kungam un mūsu baznīcai, palikdams tai uzticīgs arī tad, kad izceļošanas pirmajos gados nāca aicinājums saistīties garīgās aprūpes darbā ar kādu no vietējām luterāņu sinodēm, saņemot sinodes materiālu atbalstu. Prāvests šādu piedāvājumu noraidījis un ilgus gadus strādājis fizisku darbu kādā Kalamazū fabrikā, kalpodams savai draudzei par ļoti pieticīgu atalgojumu, tādā kārtā sekodams apustuļa Pāvila paraugam, kas, misijas darbu strādādams, nevienam — kā pats norādījis — negribējis kļūt par apgrūtinātāju. Tajā pašā laikā prāvesta aprūpētā draudze varējusi iekrāt līdzekļus skaista apbūves gabala iegādei un dievnama celšanai, kas bija pirmais pašu latviešu celtais dievnams pēc 2. Pasaules kaŗa.

Kaut ilgi kalpojis, prāvests J. Turks ar cildināmu rosmi un izturību joprojām veic gan Sv. Jāņa draudzes aprūpi, gan savus pienākumus LELBAs lielākajā apgabalā. Prāvests, reizēm mērodams tālus ceļus, ir klāt un kopā ar citām draudzēm vienmēr, kad viņa klātiene ir gaidīta un nepieciešama. Kā to prasa viņa amats, viņš stāv nomodā par draudžu darbu, nebaidās un nevairās teikt skarbāku vārdu, kad redz, ka tiek ignorētas draudžu darba tradicijas, ko esam paņēmuši līdz no tēvzemes. Draudzes darbā viņa vadmotīvs vienmēr ir bijuši archibīskapa Dr. theol. T. Grīnberga vārdi: ,,Latvija svešumā ir latviešu draudze.''

Ilgus gadus prāvests J.Turks bija arī LELBAs nozares vadītājs, kas pārzināja draudžu dāmu komiteju darbību.

Teoloģijas studijas prāv. J. Turks pēc Mazsalacas vidusskolas beigšanas sāka 1926. gadā, tai pašā laikā studējot arī Bazn. Virsvaldes Teoloģiskā Institūtā. Pēdējo J. Turks beidz 1930.gadā, un 22. jūnijā viņu Rīgas Domā ordinē. Pirmā darba vieta ir Blīdenes-Stūrmuižas un Remtes draudzēs. 1934. gadā viņu aicina par mācītāju Auces draudzē, kas tikko atdalījusies no lielās Lielauces draudzes. Seko straujš, svētīgs darba cēliens baznīcas sabiedriskos pasākumos. Bēgļu gaitas 1944. gadā mācītāju ar ģimeni aizved Plauenā, Tīringā. Strādājot fabrikā, svētdienās J.Turks cenšas organizēt apkārtnes bēgļus — latviešus uz dievkalpojumiem. Vēlāk Valkas nometnē viņš ir nometnes mācītājs, latviešu sardžu rotu mācītājs, Latv. Centrālās pad. loceklis, LSK pilnvarnieks.

1949. gadā ieceļojot Kalamazū un pelnot ģimenei dienišķo maizi fabrikā, sestdienas un svētdienas tiek izmantotas latviešu apzināšanai Mičigenas pavalstī. Notiek dievkalpojumi Kalamazū, Grand Rapidos, Detroitā, Saginavā un ievadīti draudžu organizēšanas priekšdarbi. Sv. Jāņa latv. ev. lut. draudze Kalamazū tiek izveidota par draudzi ar jaunu, skaistu baznīcu, draudzes un mācītāja māju.

1966.g. māc. J. Turku ievēl par Vidienes apgabala prāvestu.

Par prāvesta pūlēm un uzticību mūsu baznīcai Baznīcas Virsvaldes vārdā viņam pateicās archibīskaps A. Lūsis, LELBAs pārvaldes priekšnieks prāv. V. Vārsbergs un amata brāļi, kas piedalījās svinīgajā dievkalpojumā 22. jūnijā.

Bija daudz apsveicēju, kas cildināja prāvestu dāmu komitejas rīkotajā mielastā.

Arn. Lūsis.

Saulainē kad sanākam

Saulainē kad sanākam,
Dievu mīļi pielūdzam.
Viņš mums saules dienas dod
Visas bēdas novērst prot.

Saulainē kad sanākam,
Latvju tautu daudzinām.
Tautai augt mēs solāmies
Un pie tautas turēties.

Šo dziesmu Saulaines nometnes jaunieši un Saulaines draugi ir dziedājuši jau trīsdesmit trīs vasaras. Un tā liecina par to garīgo gaisotni, kāda valda šai tiešām jaukā, skaistā nometnē.

Ir apritējušas tikai pāris nedēļas, kopš nometne sāka darboties, bet tās ir bijušas skaistas, bagātas nedēļas gan nometņotājiem, gan pieaugušiem, kas šajā vasarā aizņēmuši visas telpas Saulaines ēkās, liecinot, ka kļuvusi iemīļota atpūtas vieta arī tiem, kas latviskā vidē grib pabūt kopā ar jaunatni.

Nometņotāju skaits šogad ir apmēram tāds pats kā iepriekšējos gados'' — stāsta nometnes vadītāja Renāte Vusta — ,,bet labāka nekā citiem gadiem ir nometņotāju atsaucība dažādām nodarbībām, un ļoti labs ir arī vadītāju sastāvs. Piemēram, Elga Krasta, kas Putnu salā darbojas ar mazajiem nometņotājiem, ir vienreizēji apdāvināta audzinātāja, ar labu izdomu, īpaši gatavojot ugunskura priekšnesumus. To atkal redzējām ugunskura programmā 13. jūlijā, kad Elga un putniņi bija izgatavojuši skaistas maskas trīs āzīšiem, kas apmānīja veco trollu, kuŗš negribēja āzīšus laist pāri savam tiltam...

Starp vadītājiem šovasar ir arī Klāvs Balodis, Minsteres ģimnazijas absolvents, kas laikam vienīgais šai skolā mācījies no pirmās sagatavošanas klases līdz beidzamai ģimnazijas klasei. Klāvs ieradies Amerikā no Eiropas ar volejbola komandu, un mācītājs Fricis Kristbergs viņu pierunājis nākt par zēnu vadītāju Saulainē.

13. jūlija ugunskuru aizdedzinot, archibīskaps A. Lūsis pastāstīja par dainu sakrājēju Krišjāni Baronu un norādīja, cik liela ir dainu bagātība, jo tās tēlo visu cilvēka dzīvi, un tajās saklausām ziņas arī par latviešu tautas vēstures norisēm tālā pagātnē.

Archibīskaps vadīja arī dievkalpojumu 21. jūlijā un norādīja, ka mums jābūt kristīgās ticības atziņu apliecinātājiem un iedzīvinātājiem, gan apmeklējot dievkalpojumus, gan arī darot labus darbus un liecinot par mūsu tautai nodarīto netaisnību, nolaupot tai zemi un brīvību. Archibīskaps pieminēja, ka šādu apceri izvēlējies, zinot, ka Kopenhāgenā notiks sabiedriskā tiesa par Padomju savienības nelikumīgo rīcību, vēl joprojām okupējot Baltijas valstis, pret ko protestēs tie, kas piedalīsies brīvības kuģa braucienā gar Lietuvas, Latvijas un Igaunijas krastiem.

Sestdien, 20. jūlijā, Saulainē notika koncerts, kuŗa plašo programmu izpildīja Saulaines nometņotāji. Bija koŗa dziesmas, vijoles solo — Larisa Hausmane un Pēteris Semenovs, koklētāji — Daira Jēkabsone, Iveta Krasta, Lāra Bērziņa, klavieŗu solo — Dženifera Obraiena.

Visu šo tiešām skaisto programmu, kas ļoti iepriecināja kuplo klausītāju saimi, bija sagatavojusi Mūzikas posma vadītāja Brigita Alka, kas pati kā meitene Saulainē reiz pavadījusi daudzas vasaras.

Ar 21. jūliju Saulaines nometnē iesākās Drāmas posms, ko vada režisors Hugo Miķelsons, iestudējot K. Skalbes pasaku Kaķīša dzirnaviņas.

,,Pirmizrāde'' paredzēta, kad būs bērnu svētki Saulainē — 3. un 4. augustā.

Tad — pēdējās nometņošanas nedēļās būs volejbolistu apmācības un sporta nodarbībām veltītas dienas, ko vadīs Modris Lorbergs jun.

Un tad atkal vasara būs cauri. Čaklās Saulaines saimnieces, īpaši Rasma Suchova kundze un Ērika Reinfelda kundze tad varēs atpūsties, jo ar tiešām cildinošu māku viņas virtuvē ilgas stundas strādājot, rūpējušās par garšīgu maltīšu sagatavošanu nometņotājiem un Saulaines viesiem. Vadītāji varēs atvilkt elpu un — nometņotāji izklīst, paņemot līdz atmiņas un nometnē iegūto draugu smaidu.

L. L.

Septembrī ALA valdes sēde Čikagā

Čikagas Latviešu Organizāciju Apvienības paplašināta sēde notika 16. jūlijā Čikagas Latviešu namā. To atklāja un vadīja ČLOA priekšsēdis A. Kandrovičs, sniedzot vispārēju pārskatu par pēdējā laika notikumiem Čikagā un sarunām ar ALAs valdes priekšsēdi A. Lambergu, apspriežot iespēju nākošo ALAs valdes sēdi noturēt Čikagā 6., 7. un 8. septembrī, kā arī par Amerikas Latviešu Apvienības 35 gadu jubilejas kongresa rīkošanu. Pārrunās piedalījās prāv. V. Vārsbergs, M. Erkmane, māc. A. Liepkalns, J. Tums, I. Rungule, A. Birkens u.c. Nolēma ALA valdes sēdi rīkot Čikagas Latviešu namā. Par izkārtošanu rūpēsies ČLOA un organizāciju pārstāvji, bet par ALAs valdes locekļu uzņemšanu — Čikagas draudžu un organizāciju dāmas. Sanāksmes dalībnieki vienojās arī par draudzības vakara sarīkošanu 7. septembrī. Draudzības vakara dalībnieku cienāšanu kārtos Čikagas dāmu vienība Dimd.

Plašākas pārrunas bija arī par nākošā gada ALA 35 gadu jubilejas kongresa rīkošanu, ja ALA vēlēsies to rīkot Čikagā. Sanāksmes dalībnieki atzina par iespējamu piedāvājumu pieņemt. Pēc tam Čikagas Apspiesto Tautu Komitejas priekšsēdis I. Bergmanis pastāstīja par 14. jūlijā notikušo Apspiesto Tautu sanāksmi, kur piedalījušies daudzi dalībnieki. **A. Z.**

VIESTURIEŠU SALIDOJUMS

Virsaiša Viestura (8920) latviešu sardžu rotas dalībnieks un tagad Klīvlandē dzīvojošais ASV armijas rezerves pulkvedis V. Kukainis informēja, ka Viestura sardžu rota bija viena no vecākām sardžu vienībām Vācijā, kuŗas dalībnieki pulcējās kopējos salidojumos ik pa pieciem gadiem. Šogad salidojums notiks 31. augustā pl. 18 Grand Rapidos, Mičigenā, Latviešu biedrības namā, 504 Grand Ave, N.E. Pieteikšanās jāizdara un 21 dol. dalības maksa jānosūta līdz 1. augustam uz adresi: Mr. A. Sarma, 1734 Kenova Ave., S.W., Walker, MI 49504 (telef. 1—(616) 453-6098).

Pulkv. V. Kukainis arī paskaidro, ka šinī salidojumā bij. sardžu rotas dalībnieki par pazemināto maksu varēs iegādāties DV izdoto grāmatu Latviešu kaŗavīrs pēc 2. Pasaules kaŗa. Grāmatā ir plaši apraksti par Viestura sardžu rotas darbību. Tuvāka informācija par šo grāmatu lasāma sludinājumā, kas ievietots laikrakstā Latvija Amerikā 26/27. numurā, 11 lp. **J. Ū.**

Jānim Vanderam astoņdesmit gadu

Pazīstamais Latvijas zirgkopības speciālists Jānis Vanders Sietlā atskatījās uz 80 mūža gadiem. Viņš dzimis 1905. gada 10. maijā Aumeistaru pagasta Lācīšos kā lauksaimnieka dēls. Savā dzimtā pagastā sācis skolas gaitas, mācījies Zemkopības ministrijas Smiltenes piensaimniecības un lopkopības vidusskolā, kā arī Priekuļu lauksaimniecības vidusskolā. Pēc 1. Jātnieku pulkā pavadītā kaŗa dienesta sācis strādāt Zemkopības ministrijas lopkopības nodaļas zirgkopības nozarē kā zirgkopības instruktors. Vēlāk viņš bija zirgkopības inspektors un pēdējais visas Latvijas zirgkopības vadītājs. Darbojies arī līdz zirgu sportā Rīgas hipodromā kā tiesnesis un Latgales rikšotāju pārbaudēs sacīkstēs. Līdztekus darbam J. Vanders arī studēja Latvijas universitātes lauksaimniecības fakultātē. Latvijā lauksaimniecības žurnālos rakstījis par zirgkopību. Viņa raksti parādās arī mūsu trimdas laikrakstos par dažādiem jautājumiem un žurnālā Zeme un Tauta.

Pēc ieceļošanas ASV Jānis Vanders apmetās uz dzīvi Sietlā, Vašingtonas pavalstī, kur atrada maizes darbu lielajā Boinga lidmašīnu fabrikā. Arī sabiedriskam darbam viņš atlicinājis laiku un enerģiju.

Bērni tēvam bija sarīkojuši dzimšanas dienas svinības skaistā ezera Lake Desirē krastos.

Jubilārs ir daudz darījis Latvijas labā. Veiktais darbs un panākumi dod viņam apmierinājumu un prieku mūža novakarē. Nemaz neliekas, ka Jānim Vanderam jau ir tik daudz gadu — vēl vienmēr viņš ir fiziski spirgts un garā možs.

Vēlēsim jubilāram daudz baltu dieniņu un turēties tikpat braši kā līdz šim.

A. Vanags,
agronoms-veterinārārsts

Vanagu Kārlis

Trimdinieka piezīmes185

Kauna dienas augustā: Priekš 45 gadiem, 1940.g. 5. augustā, pēc ,,latvju tautas revolūcijas un plūtokratiskās varas nogāšanas'' un ,,brīvi ievēlētās Saeimas'' 20. jūlija lēmuma par ,,padomju varas nodibināšanos Latvijā un iestāšanos Pad. savienībā'' (kuŗas sarkanā armija jau veselu mēnesi Latviju bija militāri okupējusi!), 20 latviešu Kangaru delegācija (prof. A. Kirchenšteins, doc. P. Galenieks, ģenerālis R. Dambītis, apgabaltiesnesis J. Pabērzs, aizsargu komandieris P. Blaus, rakstnieks P. Upītis, ,,darba sievietes'' E. Rūse-Paldiņa, O. Auguste un T. Birģele, ,,vecais strēlnieks'' P. Plēsums, kapt. A. Eizāns u.c.) Maskavas Kremlī, bij. krievu caru Troņa zālē, lūdza PSRS Augstāko padomi uzņemt ,,kapitālistu aplaupīto, novārdzināto un bada nāvei nolemto Latvijas valsti'' dižajā Padsavienībā par sociālistisku vergu republiku.

Kad šo latvju tautas ,,pārstāvju'' izmisīgo lūgumu padomei pēc čekas instrukcijām bija sirsnīgi atbalstījis deputāts Achumbabājevs no Uzbekestānas padomju republikas, padome augstsirdīgi ievēroja šī ,,Latvijas krusttēva'' ieteikumu un Latviju, kuŗas valstisko patstāvību un neatkarību PSRS bija garantējusi daudzos līgumos, ,,vienbalsīgi'' uzņēma par 14. ,,līdztiesīgo savienoto sociālistisko padomju republiku.''

Īstenojās uz Latvijas ,,delegācijas'' karoga rakstītā mude: ,,Mēs jaunu pasauli sev celsim!'' — arī Latviju iežmiedza komūnisma diktātūras asiņu un asaru pasaulē. Divi dienas iepriekš tas pats, pēc viena un tā paša skripta bija jau noticis ar Lietuvu, bet nākošajā dienā, 6. augustā, uz mata tādā pašā ceremonijā, tikai ar citu ,,krusttēva'' ieteikumu, arī Igaunija piedzīvoja to lielo laimi kļūt par padomju varai paklausīgu vasali. Sarkanarmijas durkļu bakstīti un čekas terrora sagrauti, 1940.g. augustā mēs paši izrakām savu tautu brīvībām kapus!

Svinīga ,,apstāvēšana'' pie tiem notiks šī gada 1. augustā Helsinkos, Somijā, Eiropas 33 valstu, plūs ASV un Kanadas valdību pārstāvjiem līksmi svinot ,,Eiropas drošības līguma'' desmitgadi, kad 1945. g. 1. augustā Brīvā pasaule apspiniāja Kremļa varmāku prettiesisko un noziedzīgo Baltijas valstu piesavināšanos, rietumiem, kas labprāt plātās ar cilvēku un tautu brīvības principiem aizstāvēšanu, svinīgi garantējot krieviem ar vardarbību nosprausto 1940. g. padomju okupācijas robežu neaizkaŗamību! Nodevīgie rietumnieki, Helsinkos saskandinot šampaniešu glāzes ar pasaules briesmīgākā despotisma varu — komūnistiem, pat kaunu nesajutīs!

Vai mums beidzot ir dūša viņiem to pateikt acīs?

* * *

Vilim Hāzneram 23. jūlijā apritēja 80 mūža gadi.

Nemaz nepieminot viņa kaŗavīra gaitas, der atcerēties, kādus darbus tas trimdā vien, mūsu vidū maz pamanīts, nav veicis — skautos, Komitejā Latvijas brīvībai, goda priekšnieks Daugavas Vanagiem, goda biedrs Virsnieku apvienībai, Dzelzs krusta kavalieŗu biedrībā u.c. Viņš iemūžojis savu vārdu visos trimdas preses apcirkņos, arī grāmatniecībā — vairākas prāvas atmiņu grāmatas, vēsturiski atskati u.d.c., Kultūras Fonda laureāts.

Piecus gaŗus, smagus un dārgus (75.000 dol. izdevumi) gadus izšķiedis, tiesājoties ar trim pasaules lielvarām — Padomju savienību, Izraēlu un ASV, ar viņa personā apsūdzētā Latviešu leģiona uzvaru tiesās! Sveicot dedzīgo patriotu un nerimtīgo cīnītāju, novēlam, lai tā viņa paša pieteiktā raibās dzīves pēdējā jūdze izvērstos vēl īsti gaŗa, ar neskaitāmiem gadu skaitļu ceļa stabiem, jo mēs gaidām no viņa vēl un vēl jaunus pienesumus.

Pēc nesen iznākušās Kaŗa noziedznieka stāsta dokumentārās grāmatas gribētos vienkopus arī lasīt viņa atmiņas par tām dienām, kad Kadets nav no koka, kuŗas tikai Hāzners var tā dzīvāk un spilgtāk atplaiksnīt. Ne jau bez iegansta Rīgā reiz mākslinieks A. Drekslers zem savas tā laika Kaŗa skolas kadeta karikatūras žurnālā Atpūta bija parakstījis: ,,Brašam kadetam kā šitam,/ Nesas prāts uz zvaigznēm citām,/ Ne uz tām, ko drīz tas mantos,/ Kad to iecels leitenantos.''

Kopš tās dienas tagadējam jubilāram toreiz Kaŗa skolā pielipa iesauka ,,Brašais kadets''... Un kur nu vēl tādi šedevri, ka iestājoties Kaŗa skolā, Rīgas psīchotechniskā institūta direktors Dr. R.Drillis pēc V.H. psīchotechniskās pārbaudes priekšniecībai iesniedzis slepenu ziņojumu, ka Hāzners virsnieka amatam jau nu gan nav piemērots... Un kā tad nu bija tanī vasarā Kaŗa skolas vasaras nometnē Daugavpilī pie Šūnu ezera, kuŗa otrā krastā peldējās plikas krievietes un pats Kaŗa skolas adjutants kapt. Alsiņš notvēra kadeta Hāznera noorganizēto izlūku grupiņu, airējoties laiviņā uz aizliegto zonu?

Kad cilvēkam aiz muguras astoņdesmit vasaras, tad patiešām ir pēdējais laiks ar smaidu palūkoties atpakaļ un pastāstīt, kā viss toreiz bijis... Jubilāra draugi, cerot uz tādu ēverģēlību grāmatu, uz vietas gatavi parakstīties tāda ,,kumeļu gadu'' atmiņu klāsta iepriekšējam pasūtinājumam. Kas tad gan tagad 80 gadi ir vairs par vecumu?!

Kanadas DV rīkotajās šaušanas sacensībās Bērzainē šogad bija kupls dalībnieku skaits. Uzņēmumā godalgotie šāvēji ar sacīkšu vadītāju O. Zvirgzdgraudu (1. rindā 2. no kr.)
Foto V. Cinis.

Bērnu karuselis Saulaines vasaras nometnē. Šīs nedēļas nogalē saulainieši aicina visus ciemā gadskārtējos Bērnu svētkos.

Galvu augšā, jubilār, un nenopūdelē pēdējo jūdzi dīkdienībā, atdusoties uz pagātnes slavas lauriem!

* * *

Aplaupa mīlestības dāvanas — par pārsūtītiem ASV vērtīgiem 100 dolariem Latvijā izmaksā tikai 37 rubļus! Trimdinieki, kam aiz Dzelzs aizkara tuvinieki, turpina tos atbalstīt. Pēc apmaksāto dāvanu paciņu aizlieguma vienīgā iespēja to darīt ir ar naudas pārvedumiem. Ērti tas izdarāms ar licencēto starptautisko naudas pārvedumu firmu palīdzību, kas garantē rubļu izmaksu viņā pusē; darījums apdrošināts, par mīlestības dāvanas saņemšanu atsūta parakstu. Reklāmās gan norādīts, ka par katru 1 dol. un 85 centiem tā pārved 1 krievu rubli, bet nepasaka, ka padomju vara šos dāvanu pārvedumus pie to izmaksas apliek ar 30 proc. nodokli! Tā nu naudas pārvedējs, kas cer, ka par šeit iemaksātajiem 185 dolariem viņa tuvinieks tēvzemē saņems 100 rubļus, vīlies saņem vēsti, ka tur izmaksāti, atvelkot nodokli, tikai 70 rubļi. Saņēmējam visi lielie prieki vējā... Šajā slejā jau reiz pieminējām vēl pārbaudāmu ziņu, ka pensionāri okupētajā Latvijā, ja tiem citu ienākumu nav, drīkst saņemt no ārzemēm pa gada ceturksni reiz dāvanu paciņas bez muitas ar mantām ,,paša brūķim'' (nedrīkst sūtīt džinas u. tml. ,,spekulātīvas'' lietas).

Tā kā mūsu veciem ļaudīm okupācijas dzīves paēnā katrs dāvanu sainītis ir nozīmīgs, vai tad ALA aprūpes birojam tiešām būtu tik grūti caur piekritīgo ASV konsulātu Ļeņingradā noskaidrot pašreizējos noteikumus par bezmuitas dāvanu saiņiem pensionāriem?

* * *

Tautība un ticība tagad ir kļuvusi par izvēles lietu. Mūsu baznīca nevar saukties par tautas baznīcu, jo no ASV dzīvojošiem latviešu luteriāņiem (55.000), baznīcā iekļāvušies tikai trešā daļa (18.700). Atkāpšanās no kristīgās ticības un absolūtām morāles vērtībām ir kļuvusi par tagadnes problēmu.'' (prāvests V. Vārsbergs). Vai atturēšanai iesaistīties draudzēs par iemeslu būtu draudžu nodevas? Tā to varētu arī secināt no atgādinājuma Vašingtonas draudzes Ziņās, ka ,,brīvprātīgā aplikšanās draudzes uzturēšanai neietver izvēli neziedot itin neko! '' Paskaidrots, ka mūsu apstākļos tautība un ticība maksājot naudu, latviešu draudzēs šie jēdzieni esot grūti viens no otra atšķiramī — ziedojumi draudzei esot ziedojumi latviešu tautai. No Vašingtonas draudzes 260 labprātīgajiem maksātājiem katrs caurmērā noziedojis 308 dālderus gadā. Tos, kuŗiem ,,nav bijis iespēja kautko ziedot'', jāieslēdzot draudzes lūgšanās pēc Dieva palīga!. Lūdziet, un jums taps dots...

* * *

Uzņēmīgā ideālista māksl. Vitauta Sīmaņa sarūpēto grezno monografiju angļu valodā ,,Latvia'', kuŗā lieliski izgaismoti arī boļševiku varas darbi un noziegumi mūsu sentēvu dzimtenes paverdzināšanai, iespieda Japānā. Izrādās, ka kastes ar šīm pretkomūnisma grāmatām pie Zviedrijas latviešiem no Japānas atceļojušas ar trans-Sibirijas vilcienu, cauri Padomju savienībai! Būtu vaņkas to zinājuši, grāmatas ceļā būtu ,,pazudušas'', kā tas gadiem ilgi atkārtoti notiek pat ar apdrošinātām trimdinieku vēstulēm uz okupēto Latviju. Starptautiskās pasta savienības izmeklēšana un prasība atlīdzināt zaudējumus ietu gadiem ilgi. Jāpriecājas, ka neraugoties uz ,,boļševistisko modrību'' grāmatas cauri boļševiku sprostam nokļuva Zviedrijā sveikas un veselas, un tagad stāsta skandinavu sabiedrībai kā tās aizjūras kaimiņš — suverēnā Latvijas valsts kļuva par ,,lielkrievu guberņu''! Šoreiz čekas gaŗā roka nopūdelēja!.

TORONTO ZIŅAS

● Latvisko zināšanu seminārs pie Toronto latviešu tautas augstskolas jau ilgus gadus rīko ik mēnesi pa sanāksmei, lai dotu iespēju latviešu akadēmiķiem lekcijās un semināros sniegt latviskās zināšanas visu paaudžu latviešiem. Semināros aicināts piedalīties katrs interesents bez vecuma vai izglītības ierobežojumiem.

Šā gada rudens sēmestŗa programmā paredzētas trīs sanāksmes ar lekcijām un pārrunām par saistošiem tematiem. Pirmajā sēminārā 20. oktobrī pl. 13 Latviešu namā Dr. Jānis Labsvīrs no Indiānas valsts universitātes referēs par tematu Dažas garīgas kultūras problēmas Latvijas neatkarības pēdējos gados. Sanāksmi un pārrunas vadīs E. Kiršs. Nākamā sanāksmē 10. novembrī, pl. 13, turpat, Gunārs Šubiņš no Vaterlū universitātes referēs par tematu Saimnieciskā politika Latvijas neatkarības gados. Sanāksme un pārrunas notiks M. Mārtinsona vadībā. Sēmestŗa pēdējās svētdienas tematika 8. decembrī, pl. 13, Latviešu Namā M. Vagnera vadītā sanāksmē prof. Vilnis Šveics no Jersey City universitātes referēs par tematu Jauna stratēģiska pasaules karte.

Lekcijām pēc kafijas pārtraukuma sekos jautājumu un pārrunu periods. Latvisko zināšanu sēmināra vadība lūdz interesentus ieteikt apskatāmos tematus, kā arī aicināmus akadēmiskos lektorus, rakstot uz adresi L.Z.S., P.O. Box 913, Station K, Toronto, Ont. M4P 2H2.

● Saulaines vasaras nometnes mūzikas posms Brigitas Alkas vadībā noslēdzās 20. jūlijā ar Mūzikālo talantu vakaru, kur bez nometņotājiem bija arī 100 klausītāju ciemiņu. Vakaru ar īsu uzrunu ievadīja nometnes komandante Renāte Pogule-Vusta. Priekšnesumos klavieŗu solo spēlēja Žaneta Obraiena un vijoles solo — Pēteris Semenovs un Larisa Hausmane. Ar kokļu mūzikas tautasdziesmu atskaņojumiem iepriecināja vadītāja Lāra Bērziņa, Daira Jākobsone, Larisa Hausmane un Iveta Krasta. Dziedāja Saulaines nometnes kopkoris diriģentes B. Alkas vadībā, atskaņojot tautasdziesmas un dziesmu izlasi no Jaunatnes dziesmu svētku programmas šovasar Montrealā. Tautasdziesmas dziedāja arī mazākie ansambļi, kur katram bērnam bija savs solo dziedājums. Mazo nometņotāju Putnu salas priekšnesumos skanēja tautasdziesmas, kam klavieŗu pavadījumu spēlēja Brigita Alka. Īpašu pateicību saņēma B. Alka par pieliktajām pūlēm programmas sagatavošanā. Nometņotājas Iveta Krasta un Lisa Vusta pateicās viņai ar ziediem. Par bērnu un viesu pacienāšanu gādāja nometnes saimniece Rasma Suchova. Nākošās trīs nedēļas nometnes saimniecību vadīs Ērika Reinfelde. Keramiku nometņotājiem apmācīs Ņina Jurševska. Visi nometņotāji arī piedalās K. Skalbes pasaku lugas 3 cēlienos Kaķīšu dzirnavas izrādē, ko iestudē Hugo Miķelsons. Izrāde notiks 3. augusta vakarā Saulainē. Bērnu un sporta svētki risināsies 3. un 4. augustā.

● Toronto latviešu baptistu draudzes gadskārtējais izbraukums 21. jūlijā uz Ludmilas un Viļa Plūmes vasaras mītni Vasaga Beach bija pulcinājis pāri par 50 dalībnieku, to vidū vairākus jauniešus. Daudz viesu bija no Toronto un Kesvikas, tāpat jaunais draudzes loceklis Jānis Arājs no Grand Rapidiem, kas tagad pārcēlies uz Toronto. Svētbrīdi brīvā dabā zem bērziem vadīja māc. A. Arājs, bet svētrunu teica viesis māc. Rubens Andermanis no Čikagas. Vēlāk jaunieši spēlēja ūdens bumbu, peldējās ezerā, vecākā paaudze pastaigājās pa plūdmali. Sadraudzības brīdī pie ugunskura cepa desiņas, un mājasmāte L. Plūme bija klājusi azaida galdu no groziņiem. Līdz jaunā māc. J. Šmita pārcelšanos uz Toronto baptistu draudzi aprūpē māc. A. Arājs, vienreiz mēnesī vadot dievkalpojumu ar dievgaldu; parastos dievkalpojumus vadījis Valdis Skudra. Toronto latviešu baptistu draudzē ir 88 locekļi. Augusta beigās paredzēta jaunievēlētā mācītāja Jāņa Šmita pārcelšanās uz Toronto, kur Skarboro jau iepirkta ģimenes māja mācītāja 18 locekļu lielajai ģimenei ar dzīvesbiedri Rutu un 16 bērniem — astoņiem dēliem un tikpat daudz meitām; vecākajai meitai 22 gadi, bet jaunākajam dēlam pirmais dzīves gadiņš. Māc. Jānis Šmits dzimis 1941. gada 9. augustā Rīgā, 9 gadus aprūpējis baptistu draudzi Aizputē. Brīvā pasaulē iebraucis 1976.g. Vācijā. Pēc gada iecelojis Vankuverā, kur kalpo starptautiskā misijas organizācijā Door of Hope ar galveno mītni Kalifornijā. Misijas organizācijas uzdevumā māc. J. Šmits gatavo kristīgos radio raidījumus latviešu valodā, rediģē reliģiskos izdevumus latviešu un krievu valodā kā arī sludinājis latviešu un vietējās draudzēs bez konfesiju izšķirības. Māc. J. Šmitu oficiāli ievedīs amatā oktobrī.

● Burtnieku draudzes Māras saiets pārlikts no 10. augusta uz 17. augustu pl. 15 turpat, Jāņa Vandeļa vasaras mītnē.

● Pārsniegusi 82 gadu vecumu, 24. jūlijā mirusi Zelma Krādziņa. Nelaiķe, kas dzimusi 1903. gada 11. jūnijā Jēkabpilī, atstāj meitu Ritu, znotu Arvīdu Augšpoli un mazdēlu Arni. Aizgājēju no Jeret apbedīšanas mājas uz Jorkas latviešu kapiem 27. jūlijā izvadīja māc. J. Cālītis. Nelaiķei paliek arī radi Austrālijā.

● Rīgas pāviljonā šogad bija ap 18.000 apmeklētāju,

Rīgas pāviljons izpelnījās 3. vietu 48 pāviljonu kopvērtējumā.

Ar dziesmām uzstājās vīru koris Viesturs ar diriģenti Vizmu Maksiņu (klavieŗu pavadījums A. Dindzāna), jauktais koris Daina ar diriģ. Astru Vītolu, DV vīru koris diriģ. A. Pērkona vadībā, vīru ansamblis Kalvis ar mūzikālo vad. J. Dzeguzi, jaunatnes koris Dzirksts V. Maksiņas vadībā, Rīgas stīga (Atis Freimanis, Alberts Vītols, Linda Kronberga), baritons Juris Cīrulis. Ar tautas dejām reprezentējās DV nod. tautas deju kopa Daugaviņa Edv. Kalviņa vadībā, TLB tautas deju kopa Diždancis, Vecais Diždancis un Diždancītis. Koklētāji Auseklītis ar vad. Diānu Lapiņu, Aelitu Brīvīņu un Arianu Liepiņu. Mūzicēja arī Elektriskie burkāni I. Stārasta vadībā. Daiļamatniecības tirdziņu pārzināja G. un Ženija Buši, bet vēsturisko izstādi Jānis Treimanis.

Par telpu dekorēšanu rūpējās Ainis Freimanis. Galvenā saimniece bija Izolde Freimane, bufeti pārzināja G. Plūmanis ar palīgiem. Bērnu stūrīti vadīja Maija Sukse. Priekšnesumu lietas kārtoja Atis Freimanis ar A. Brīviņu.

Rīcības komitejā bez jau minētiem vēl darbojās priekšnieces vietn. Inta Tauriņa, sekr. V. Eglīte, kasieris J. Tauriņš, administrātors I. Melnbārdis.

● Mednieku un makšķernieku kluba internās šaušanas sacīkstes 20. jūlijā Bērzainē notika labvēlīgos laika apstākļos.

A klasē ar mazkalibra šauteni uzvaras laurus atkal izpelnījās iepriekšējo gadu meistaršāvējs Pēteris Grauds ar 581 punktu (iesp. 600). Seko O. Zvirgzdgrauds (572) un E. Viškers (540). B klasē L. Ozols (505), A. Kārklis (501) un O. Lepše (443).

Māla baloži 16 jardi — A. klasē (50) A. Plūdums (47), J. Beitiņš (45), A. Mackars (45). B klasē — Ā. Āboliņš (45), J. Miķelsons (41), A. Kristapsons (40).

No pagarināta attāluma (50) J. Miķelsons (43), A. Mackars (42), Ā. Āboliņš (42).

Dubultbaloži (50) — A. klasē G. Paeglis (36), A. Tropiņš (34), Ā. Āboliņš (32), B klasē J. Miķelsons (27), J. Beitiņš (23), A. Kristapsons (19).

Internacionālie baloži (25) — A klasē A. Mackars (19), A. Leitis (16), J. Muskats (15). B klasē J. Miķelsons (17), Ā. Āboliņš (15), sacīkšu vad. A. Brencis (13).

Pistoles (300) — A klasē A.Kārklis (245), sacīkšu vad. L. Ozols (236), P. Grauds (220). B klasē O. Lepše (206), O. Zvirgzdgrauds (194), M. Fogels (159).

● Etnisko grupu šaušanas sacīkstes 28. jūlijā Barrie Gun Club šautuvē pulcināja 11 tautību 575 šāvējus. Latvieši bija pārstāvēti ar 9 šāvējiem.

Individuālā baložu šaušanas sacensībā (100) uzvaras laurus guva latviešu šāvējs V. Krauklis (99 baloži). Komandu sacensībā katrai tautībai bija 5 šāvēji (iesp. 500 baloži). Uzvarēja italiešu komanda (479). Seko ungāri (470) un Lietuvieši (460). Latviešu komanda ierindojās 8. vietā (445 baloži).

SV. KATRĪNAS

● Šogad gadskārtējā etnisko tautību festivālā piedalījās tikai Sv. Katrīnu skola un ,,karaliene'' Sandra Pļavinska. Lepni Latvijas karogs plīvoja pāri mūsu visjaunākai paaudzei savos tautas tērpos. Parādes gala punkts bija lielā arēnā, kur arī skoliņai bija savi divi galdi.

Latviešu skoliņas izlaidums notika 2. jūnijā. Šogad skolu beidza Nāra Kāposta un Ēriks Dreifelds. Pēc karoga nodošanas nākošās klases pārstāvjiem pārzine Dzintra Eglīte īsā uzrunā sveica vecākus, viesus, un iepazīstināja viņus ar skolotājām un skolniekiem. Šejienes skolai gan tikai 22 skolnieki, bet visi to čakli apmeklē. Valodas nepratēji sadalīti trijās grupās pēc vecuma un zināšanām. Skolnieki saņēma liecības un absolventi beigšanas diplomu.

Sv. Katrīnu Daugavas vanagu un vanadžu vārdā nodaļas vadītājs Juris Eglītis absolventiem pasniedza grāmatu. Absolventi izteica pateicību saviem vecākiem un skolotājiem, uzdāvinot skolai grāmatu. Pēc tam sekoja ļoti plašs, saistošs skolotājas Ainas Celles referāts par Kr. Barona dzīvi un darbiem. Vanadžu koris kuplināja vakaru ar vairākām dziesmām koŗa vadītājas Ārijas Freimanes klavieŗu pavadībā. Visi skolnieki piedalījās ludziņā Dārznieks un puķītes. Pēc uzveduma klātesošie mielojās pie vecāku bagātīgi klātā kafijas galda. **Z.**

Laikraksta LATVIJA AMERIKĀ atsevišķus numurus var pirkt Toronto latviešu veikalos un DV grāmatnīcas nodaļās Latviešu Namā un Centrā, kā arī spiestuvē.

Uz dzimto vietu ar bērnības valodu

Kā noritēs izlokšņu ieskaņošana skaņu lentēs

Šo projektu vada LNAK Kultūras padome. Instrukciju darba veikšanai izstrādājis šīs padomes loceklis J. Mežaks, kas ir arī LNAK izglītības nozares, tāpat archīva vadītājs un PBLA Kultūras Fonda valdes priekšsēža vietnieks. Par projektu viņš izsakās:

,,Latviešu valodas izloksnes mūsu valodnieki jau daudz pētījuši, bet vai kāds valodu iemācās tikai no grāmatām? To iemācās, valodā klausoties un to atdarinot, tāpat kādu izloksni. Lai to atdarinātu un izjustu, ir vajadzīgi dzīvi paraugi, bet ja tādu nav, tad vismaz to ieskaņojumi. Ne vien trimdā, bet arī tēvzemē mūsu valodas izloksnēm nocērt saknes, jo izloksnes veidojas zināmā izolācijā lauku apstākļos, kurpretim tagad latviešu dažādu novadu ļaudis dzīvās kustības dēļ tiek samaisīti. Kā tautas tērpi un senās rotas, arī izloksnes tomēr ir mūsu valodas un kultūras īpatnības un vērtības, kas ir paglabājamas. Arī mūsu jaunie un nākamie valodnieki vēl gribēs ar tām iepazīties, tās pētīt un par tām rakstīt, bet tas nebūs vairs iespējams, ja nebūs vairs dzīvu runātāju izloksnēs. Tādēļ ir pēdējais laiks ieskaņot skaņu lentēs izlokšņu paraugus, kamēr šie ļaudis vēl dzīvi. Kā savā laikā mūsu tautasdziesmas pasargāja no iznīkšanas un aizmiršanas, tā arī mūsu pienākums ir paglabāt latviešu valodas izloksnes no aizmirstības. Ir jāsavāc daudz un labi paraugi, no katra apvidus vairāki. Šai darbā jāpiedalās daudziem un no visiem kontinentiem, kur dzīvo latvieši. Jāmeklē cilvēki, kas kādu izloksni runājuši Latvijā vismaz 25 gadus un kas tagad trimdā būs jau ap 65 g. un vecāki. Tie jāapzina un jāaicina piedalīties izlokšņu vākšanas talkā.

Kā noritēs praktiskais darbs? Arī par to doti īsi norādījumi. Vispirms apzināmi cilvēki, kas var runāt izloksnē un kuŗiem prasīt ziņas par dzimšanas vietu, laiku, dzīves vietas maiņām Latvijā, vai vēl tagad runā izloksnē u.c. Apm. 20 minūtes savā izloksnē tad būtu jāpastāsta par savu bērnību, skolas gaitām, vietējo apkārtni, interesantākiem notikumiem bērnībā u.t.t. Tā reizē būs arī interesanta pastaiga savas valodas dialektā pa savas bērnības un jaunības takām, aizceļošana atmiņās uz savu dzimto vietu ar savas bērnības valodu.'' **V. S.**

Laimonis

labo

automašīnas

labāk

lētāk

ātrāk

jau 30 gadus

Tālr. 466—0540

603 Gerrard St. E.

Tas Kungs ir tuvu tiem, kam salauztas sirdis, un palīdz tiem, kam satriekts un noskumis prāts. (Ps. 34:19).

Bezmaksas kristīgu literātūru un kasetes ar garīgu dziesmu ierakstiem jūs varat saņemt, rakstot māc. J. Šmitam, Box 465, Surrey, B.C. V3T 5B7.

Valentīns Pāvuls

Neptūna kalps

(97. turpinājums)

Tas neesot stilā. Runājām par krievu klasiķiem. Pieminējām Ļermontovu, viņa Kaukaza gūstekni. Viņai atkal acis iedegās. Mežus es vairs Kaukaza kalnos neredzēšot. Tur vairs esot tikai asi sarkani krūmi. Lai iznīdētu mazās kalnu tautiņas, krieviem koki bijuši jāizcērt.

„Bet vietējās ciltis esot iznīdētas?..."

„Nē! Naids viņus baro un uztur. Kalnos labāk bez pavadoņiem nerādīties. Jūsu dzīvība tur nav ne graša vērta. Tikko izdots dekrēts, ka jānodod visi kindžalī."

„Neesmu ne krievs, ne komūnists."

„Kā lai viņi to zina? Jūs stāvēsit uz tribīnes dažu panīkušu džigitu priekšā, jūs operas ballē dzersit šampanieti un flirtēsit ar dižvīru sievām. Ar to pietiek. — O, es zinu, ko jūs domājat. Jūs piespieda. Jums bija jāizpilda pavēles. Cik koku jūsu dēļ nocirta? Cik krievu jūs nošāvāt, pirms padevāties pārspēkam?"

„Mūsu vadonis..."

„Zinu, negribēja velti izliet asinis. Somu snaipeŗiem nevajadzēja vadoņa. Viņi šāva, kamēr krita. Un — viņi nemirs. Nekad! — Dieva dēļ, es jums nekā nepārmetu. Esmu tāda pati kā jūs. Tā vienkārši sagadās, un neviens nekad nezinās, kāpēc tieši tā un ne citādi... Iesim labāk pie miera."

Biju priecīgs, ka nebija vairs jārunā par politiku, bet gulēšanas problēma man jau labu laiku nedeva miera.

Viņa lasīja manas domas: „Nebaidaities. Nepavedīšu. — Kamēr būšu tualetē, jūs būsit jau augšējā lāvā ar seju pret sienu!"

Tā arī notika. Dzirdēju, kā mana kaimiņiene sevi apkopa un izģērbās. Noturējos nepašķiebis galvu un nepašķielējis. Gribot negribot jutos satraukts. Mēģināju domāt par mājām, Ķegumu un klausījos riteņu rakstā: tik pa taku, blaku blaku...

„Jūs esat labi audzināts! Pratāt apvaldīt savu ziņkārību. Ar labu nakti gan vajadzēja pateikt."

„Ar labu nakti!" — biju priecīgs. Cik vienkārši!

Runājām vēl ilgi naktī... Stāstīju, kādu redzēju revolūciju bērna acīm Kronštatē, kā pienāca bads un bija jāiet ubagot pa sādžām kopā ar māšeli. Viņa lūdzās; kamēr es atgaiņāju suņus. Kristus dēļ dabūjām pa maizes riecienam vai kaļitkai, bet no suņiem man vēl tagad bail. Beidzot mani iemeta cietumā. Vienkārši tādēļ, ka tēvs ar brāli jau tur bija priekšā un man nebija ko iesākt uz ielas. Izmeta mani atkal laukā, kad nevarēju sagremot auzas, ko ik dienas deva.

„Tātad jūs visu to zinājāt?" — kaimiņiene piecēlās uz elkoņa.

„Jā..."

„Un jūs braucat kā izpriecas ceļojumā..."

„Vai jūs zināt to arabu pasaku par satrakoto kamieli?"

„Nē. Pastāstait. Varbūt uznāks miegs."

„Nav gaŗa. — Zem tveicīgas tuksneša saules uz sava kamieļa jāja beduīns. Pēkšņi kamielis sāka trakot."

„Nezināju, ka ir arī traki kamieļi."

„Es arī ne... Vienalga. Kamielis gribēja beduīnu saplosīt. Beduīns bēga. Bēga, kamēr iekrita aizā. Laimīgi aizķērās aiz kādas saknītes. Paskatījās lejā — dziļumā ņudzēja riebīgās čūskas. Augšā kamielis atplestu rīkli mēģināja viņu sagrābt. Paskatījās pa labi — skaistas, sulīgas zemenes auga turpat deguna priekšā."

„Tuksnesī zemenes?"

„Kā pasakā, vai ne? Beduīns iekārtojās, cik labi varēdams un sāka ēst zemenes. Tāda ir cilvēka dzīve."

Laba pasaka, bet, liekas, jūs neesat beduīns. Ar labu nakti. Esmu miegaina..."

„Ar labu nakti." — Ko viņa domāja — es neesmu beduīns?

Vilciens skrēja pāri Ukrainas labības klētij. Melnas zemes jūra ar baltām mājiņām kā burām, bezvējā sastingušām pa plašo bezgalību.

Kāda lielāka stacija. Daudz sliežu. Daudz tautas. Vairāki vilcieni. Un pēkšņi ieraudzīju, ko gandrīz jau biju aizmirsis — daiļi ģērbušos sievieti! Pelēkā kostīmā ar mazu plīvurīti greznotu cepurīti galvā. Iekāpa otrā vilcienā un aizbrauca. Kaut kā to nebiju iedomājies. Cik viņa krasi izcēlās starp lakatiņiem un bubļičkām! Viena vienīga visā ceļojuma laikā.

Stacijā varēja dabūt šņabi. Mani biedri iegādājās rezerves. Mūsu Pēteris bija stipri sadrūmis. Laikam sapratu iemeslu. Ja jau man bija zināma vilšanās, tad viņam tā jau bija traģēdija. Sapnis, par ko viņš savu dzīvi bija cīnījies, bija vēl tikai sapnis. Arī mana kaimiņiene to ievēroja un ar sievietes nežēlību to mierināja: kāds partijas biedrs, Somijas kaŗa invalids ar vairākām zvaigznēm un ordeņiem, tepat vilcienā sācis trakot. Dauzījis dūrēm grīdu, saukdams, ka sitot nost Staļinu. Viņu aizveda.

„Vai jūs stāstāt līdzības?"

„Tikai atstāstu, ko redzēju."

„Jūs neesat apzinīga pilsone."

„Ceru, ka jūs tāds paliksit līdz galam!" — viņa atcirta.

Vēl viena diena, un tālumā ieraudzīju kalnus, ko sākumā noturēju par mākoņiem.

„Drīz būsim klāt!"

„Paies vēl visa diena," kaimiņiene atbildēja. Un patiešām, aiz bezgalīgā līdzenuma kalni nemaz nesteidzās skriet mums pretī. Pēcpusdienā pamirdzēja priekšā pa kreisi zils ūdens — Kaspijas jūra, lielākais iekšzemes ezers pasaulē. Vēl tuvāk, un jau uz zilā klajuma varēja saskatīt kuģus kā sīkus punktiņus. Arī kalni jau izskatījās pēc kalniem. Manai līdzbraucējai bija taisnība. Jo tuvāk nāca, jo kalni kļuva sarkanāki. Sākām jau saiņoties, lai gan mantu gandrīz tik vien bija kā mugurā.

Kaimiņiene smaidīja — nepacietīgi kā bērni. Varēja redzēt, ka viņa tuvojas savai dzimtenei. Smaids kļuva priecīgāks, acis gaišākas. Viņai gan bija jābrauc vēl tālāk — līdz Tiflisai.

Beidzot vilciens iespraucās šaurā spraugā starp kalniem un jūru. Likās, ka mums pat tur nebūs vietas, bet izrādījās, ka veselas sādžas un ciemati kā baltu ziedu ķekari karājās kalnu nogāzēs.

Beidzot Machackala — Dagestanas galvaspilsēta. Tā kā balta meitene sēdēja kalna nogāzē, kājas mērcēdama ūdenī. Viņas galva bija augstu debesīs, ietinusies sarkanā plīvurā.

Stacijā bija daudz sagaidītāju. Daudz iežmiegtu viduču vīriešiem un aizklātu seju sievietēm. Tumšas sejas, melni mati, melni plīvuri.

Šoreiz nekur nozust nemēģinājām. Pietika ar Maskavu. Pametu skatu uz savas līdzbraucējas sejiņu logā. Likās tuva, kā savs cilvēks... Vilciens aizgāja. Viņa vicināja...

Mūs sagaidīja oficiāli. Komisārs un mašīna ar šoferi. Bija pat apsveikumu runa. Mūs iepazīstināja ar svinību programmu. Šodien atpūta, varbūt mazs izbraukums kalnos. Pilsētas apskate. Rīt Laimīgās Dagestanas tautas demonstrācijas. Vakarā balle operas namā. Pēc tam izbraukums pēc vēlēšanās.

Mašīna pa pilsētas ielām rāpās vienmēr augstāk un augstāk. Pilsēta jau palika zem mums. Kaspijas jūra izklājās kā liels zils paklājs. Vēl straujš pagrieziens, un mēs esam klāt. Balta trīsstāvu māja ar terasēm un verandām, mežonīgu vīnstīgu, neredzētu krūmu un milzu klintsbluķu iežogota. Tā laikam kādreiz bija kalpojusi kāda bagātnieka atpūtai.

(Turpinājums sekos)

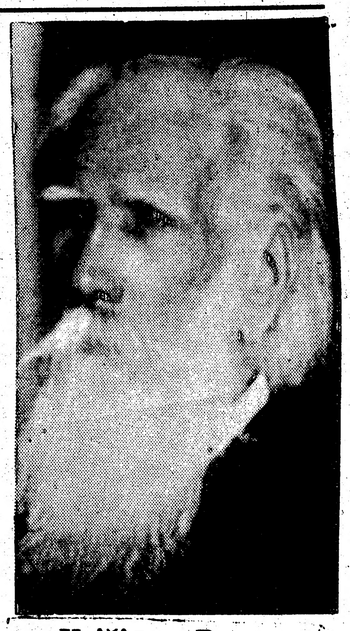

Krišjāņa Barona atceres gada zīmē veldzēsimies mūsu tautas gara mantās.

NO DAINU PŪRA

21. dainu virkne

Kur es ņemšu padomiņu
Nebaltās dieniņās?
Man padoma devējiņa
Zem zaļām velēnām.
38129 Mālupes Vlk.

Ļaudis mani ļaunu saka,
Ko ļaudīm ļaunu daru?
Vai tādēļ ļauna biju,
Kad rājējam atbildēju.
8612 Cīravas Azp.

Kur kājiņa nemetās
Celmainā līdumā?
Kur vainiņas nedabūja,
Kad gribēja niecināt?
8562 Salgales Jg.

Ļaudis cēla valodiņas,
Es pacēlu vainadziņu,
Es pacēlu vainadziņu
Kuplumā, augstumā.
8640 V.K.Z.

Pūt, vējiņ, cik tev tīk,
Es krūmiņu ēniņā;
Runāj't, ļaudis, cik jums tīk,
Es savā godiņā.
8824 Dundagas Vp.

Vīla mani treju tautu
Ar trejādu valodiņu.
I vildami nepievīla,
Gudra augu bāliņos.
15084 Ķeču Rg.

Māte, māte, rāj tu dēlu,
Rāj tu dēla valodiņu;
Tava dēla valodiņa
Stāv līdz asu zobentiņu.
3126 Gaujienas Vlk.

Labāk nieka dziesmu dziedu,
Nekā nieku valodiņ'.
Dziesmiņai pasmējās,
Valodai ienaidā.
809 Kabiles Kld.

Es otram nesasmēju,
Ne otra bērniņam;
Dieviņš man nesasmēja,
Ne manam augumam.
8415 Krustpils D.

Puiši savu godu slēpa,
Apakš platas cepurītes;
Kur, māsiņas, mēs slēpsim,
Šaurs bij zīļu vainadziņš.
6588 V.K.Z.

Lec, saulīte, rītā agri,
Lec ar Dieva palīdziņu;
Vakarā neiedama,
Aiznes ļaužu valodiņas.
8656 Selpils Jk.

Kādi bija tie ļautiņi,
Kuŗi otru nicināja?
Vai bij Dieva labumiņa,
Vai saulītes baltumiņa?
8493 Lubānas Md.

ALL WE ASK IS FREEDOM...

(Turpinājums no 1. lp.)

INDICTMENT

The BWC accuses the Soviet Union, under international law, of the following crimes against humanity and against the States and Peoples of Estonia, Latvia, and Lithuania.

A. Conspiracy, Aggression, and the Illegal Annexation Baltic States

1. On August 23, 1939, the Soviet Union, in collusion with Nazi Germany, signed a mutual nonaggression treaty, known as the Molotov-Ribbentrop Pact with secret protocols attached and supplemented on September 28, dividing Eastern Europe into spheres of influence. According to the terms of the pact, Finland, Estonia, Latvia, Lithuania, Bessarabia, and Northern Bukovina came under Soviet Russian domination. By this act of conspiracy, the Soviet Union violated Article 10 of the Covenant of the League of Nations and Article 1 of the Kellogg-Briand Pact, and it shares the responsibility with the German Reich in causing World War II.

2. By implementing the Molotov-Ribbentrop Pact, the Soviet Union, by use of military force, coerced the signing of the Mutual Assistance Treaties with Estonia on September 24, 1939; with Latvia on October 5, 1939; and with Lithuania on October 10, 1939. The Mutual Assistance Treaties provided for the garrisoning of Soviet troops in the respective neutral and sovereign Baltic republics and were instrumental in carrying out the military occupation of Lithuania on June 15, 1940; Estonia on June 16, 1940; and Latvia on June 17, 1940 (*occupatio bellica).*

These military acts were in direct violation of a number of international treaties which the Soviet Union had signed with Estonia, Latvia, and Lithuania in 1920, 1926, 1929, 1932, 1934, and 1939. They were also a willful violation of the Convention for the Definition of Aggression of July 5, 1933.

3. The Soviet Union established the Soviet system of government in the Baltic States, annexing Lithuania on August 3, 1940, Latvia on August 5, 1940, and Estonia on August 6, 1940, thereby incorporating the three countries into the U.S.S.R.

B. Exploitation of the Baltic States

1. The Soviet Union has deprived the Baltic States of their status as countries committed to the ideals of law and the promotion of peace in Europe. Through the installation of rocket and submarine bases which far exceed any normal national needs, the U.S.S.R. has turned the Baltic States into a *place d'armes.* The implementation of such measures forces the Baltic States into serving Soviet offensive designs against other peaceful European countries.

2. In violation of international law, the Soviet Union is drafting Estonian, Latvian, and Lithuanian youths into its armed forces. They are compelled to serve outside of the Baltic States and are forced to take part in military actions against other countries, i.e., Hungary in 1956, Czechoslovakia in 1968, Afghanistan since December 27, 1979.

3. The Soviet Union is economically exploiting Estonia, Latvia, and Lithuania. Accelerated industrialization is used to gain greater political control over the Baltic States, but not to improve their economies or to make them more efficient.

4. The Soviet Union, in exercising its colonial-master's powers, discriminates against the ethnic Balts in employment, housing, education, communications, the arts, and other endeavors and services.

5. Soviet colonial rule in Estonia, Latvia, and Lithuania, based on alien Russian domination and exploitation, constitutes a violation of the United Nations Organization's Charter and is especially a violation of the Declaration on the Granting of Independence to Colonial Countries and Peoples of December 14, 1960.

C. Deportation and Systematic Russification of Estonians, Latvians and Lithuanians with the Purpose of Eliminating Their National Identities, Cultures and Languages.

1. The Soviet Union has deprived the Estonians, Latvians, and Lithuanians of their national self-determination, destroyed their democratic way of life, and subjected them to a totalitarian, imperialistic regime.

2. The Soviet Union is steadily decreasing the proportions of the native populations in the Baltic States.

a. During the 45-year Soviet occupation of Estonia, Latvia, and Lithuania, approximately one million Baltic nationals have either been deported to Soviet forced labor camps or resettled to distant areas within the Soviet Union.

b. The Soviet Government is systematically resettling Soviet Russians and other non-Baltic nationalities into Estonia, Latvia, and Lithuania, while coercing the Baltic people by various means to relocate to distant lands within the Soviet Union.

3. The Soviet Union is destroying the phusical and national-political existence of the Estonian, Latvian, and Lithuanian people. It is deliberately imposing conditions of life which are designed to rob the people of their potential of resuming their status as sovereign nations, to which they are entitled under the right of self-determination.

4. The Soviet Union is systematically pursuing a policy of Russification of the Estonian, Latvian, and Lithuanian languages and the cultures of the Baltic nations.

D. Violations of Human Rights

1. The Soviet Union has deprived the peoples of Estonia, Latvia, and Lithuania of basic freedoms and fundamental human rights, such as the freedom of thought, conscience, religion or belief, freedom of opinion and expression, freedom of peaceful assembly and association, and the right to a fair and public hearing and independent tribunal.

2. Threats of imprisonment or placement in psychiatric institutions are used to quell all forms of dissent.

INTRODUCTORY SUMMARY

The Baltic World Conference will present detailed evidence, eyewitness testimony and documentation, to support the abovementioned charges. Our purpose is to demonstrate to this Tribunal, and thus to the world, that the actions and policies undertaken by the Soviet Union and its leaders, have been designed with one primary goal in mind: to inflict on Estonia, Latvia, and Lithuania conditions of life calculated to bring about their destruction as nations.

Furthermore, we will demonstrate, that these actions are an assault, not only on the well-being of the Baltic peoples, but all freedom-loving peoples throughout the world. We will show that Soviet policies in the Baltic States are contrary to international law, and thus all universally recognized codes of human decency and justice.

Mērķtiecīgais darbs turpināms

Latviešu Nacionālās Apvienības Kanadā paplašinātā valdes sēde Purvainē.

Turpinot iepriekšējo gadu paražu — vienu no vasaras sēdēm noturēt ārpus Toronto, arī šogad LNAK pulcējās Purvainē. Paplašinātās sēdes ievadījumā klātesošie ar klusuma brīdi godināja mūžībā aizgājušo Latvijas brīvības cīnītāju pulkv. Kārli Lobi.

Valdes priekšsēdis T. Kronbergs informēja par neseniem 10. Rietumkrasta latviešu dziesmu svētkiem Vankuverā, kas pulcināja tuvu pie 3000 apmeklētāju un bija labi organizēti. To atzinīgi novērtējot, LNAK valde izteica pateicību svētku rīcības lokam Alberta Pūpola vadībā.

Par Eiropas drošības padomes cilvēka tiesību lietpratēju konferenci ziņoja politiskās informācijas nozares vadītājs Dr. L. Lukss. Visas delegācijas noklausījās atkārtotus pārmetumus un konkrētus faktus par cilvēka tiesību pārkāpumiem Pad. savienībā un citās komūnistiskās zemēs. Sevišķi labi sagatavota un faktiem bagāta bija ASV delegācija, minot arī konkrētas personas un pret tām vērstos spaidus.

Latviešu iesniegums ārlietu ministrijas apakškomitejai bija izmantots Kanadas delegācijas kopsavilkuma izdevumā, ko saņēma visas delegācijas. Tas vērtējams pozitīvi un uzskatāms par zināmu panākumu.

Sadarbībā ar BTFK un Septiņu apspiesto tautu komiteju ierosināto iesniegumu par īpašas parlamentārās komitejas izveidošanu Cilvēka tiesību jautājumos Austrumeiropā caurskatījusi parlamenta reformu komiteja, ko Kanadas federālais parlaments apspriedīs septembŗa mēnesī. Ir paredzams, ka apspriežot parlamenta reformas, šo ierosinājumu pieņems, un šāda pastāvīga parlamentārā komiteja kā padomdevēja iestāde tiks nodibināta.

Kaŗa noziegumu izmeklēšanas komitejai iesniegti papildus materiāli, pamatoti ar vēsturiskiem faktiem un starptautiskiem atzinumiem par okupētās Latvijas un latviešu stāvokli 2. Pasaules kaŗa laikā. Arī tiešās sarunās Dr. L. Luksam ir bijusi iespēja atbildēt konkrētiem jautājumiem, sniedzot patiesu un pamatotu informāciju.

Vispārējos vilcienos Dr. L. Lukss informēja arī par Brīvības un Miera kuģa braucienu un Kopenhāgenas tiesu. Par šī kuģa braucienu ieinteresēti daudzi Kanadā dzīvojošie jaunieši un, lai atvieglotu viņu piedalīšanos, LNAK padomes prezidija vicepriekšsēdis J. Mieriņš ziedoja LNJAK 500.- dol., par ko valde viņam izteica pateicību. Tā Latvijas brīvības darbs turpinās nepārtraukti dažādos veidos un katrā iespējamā gadījumā tas turpināms arī nākotnē.

No valdes tekošiem līdzekļiem 300 dol. piešķīra Robertam Uldim Vāgneram Brīvības un Miera kuģa braucienam un līdzdalībai Kopenhāgenas prāvā, bet Laurai Ādlerei 300 dol. mūzikas nometnes apmeklēšanai.

Kultūras nozares vadītāja Inta Purva ziņoja par savu līdzdalību internacionālā teātŗu festivālā Vinipegā, ko izmantojusi arī sanāksmei un referātam vietējā latviešu sabiedrībā. LNAK mākslas darbu krātuves izstāde Montrealā paredzēta no 21. līdz 28. septembrim un pēc tam līdzīga izstāde notiks arī Otavā. Izstādes laikā abos latviešu centros paredzēti referāti par izstādītiem darbiem un to autoriem. Šādas izstādes varētu notikt arī citos latviešu centros, un tādēļ valde nolēma aicināt mākslinieci Valiju Mērnieci izstrādāt kataloga metu, ko varētu izmantot visās izstādēs. Valde izteica pateicību māksliniekam Kārlim Langenfeldam par kollekcijai dāvinātām gleznām.

Sakarā ar pārkārtojumiem Kristus Dārza projektā atkrīt agrāk iecerētā LNAK archīva iekārtošana. Tādēļ vienojās ievadīt sarunas ar Latviešu Centra vadību par reto grāmatu krātuves novietošanu centra bibliotēkā. Šīs retās grāmatas prasa rūpīgu uzglabāšanu, un tās būtu pieejamas vienīgi kā references materiāls zinātniskiem un literāriem pētījumiem. Valde pilnvaroja Intu Purvu un Jāni Mežaku ievadīt sarunas un izstrādāt līguma projektu, ko valde varētu apstiprināt.

Valdes priekšsēža vietnieks prof. Dr. G. Šubiņš informēja par līdzšinējiem pētījumiem Kanadas latviešu demografiskā statistikā. Ar skaitļotāja palīdzību konstatēts, ka latviešu skaits kopš 1971. gada datiem uzrāda pieaugumu un pārsniedz 20,000, jo 1981. gada iedzīvotāju skaitīšanas dati uzrāda daudz precīzākas ziņas. Zināms latviešu skaits arī konstatēts atsevišķās vietās, par kuŗām agrāk nebija

(Turpinājums 20. lp.)

Sarīkojumu Kalendārs

TORONTO LATVIEŠU KONCERTAPVIENĪBAS 27. SEZONAS KONCERTI

18. oktobrī, piektdien, vijolnieki Ruta Krumoviča un Alvaro Gomez no Čīles.

22. novembrī, piektdien, Aija Jirgensone, soprāns, no Klīvlandes, ASV. Pie klavierēm — Vilnis Cieminš.

1986. g.

14. martā, piektdien, duopianisti, Arianna Goldiņa un Remy Loumbrozo no Ņujorkas ASV.

25. aprīlī, piektdien Laila Saliņa, soprāns, Lalita Saliņa, flauta.

Visi koncerti notiks Jane Mallett teātrī (bij. Town Hall) St. Lawrence Centre for the Arts, pl. 20.00.

SIDRABENĒ

10. augustā pl. 15 māksl. O. Grebžes jubileja. (sk. slud. LA 25. nr.)

MEŽCIEMS

3. augustā Rudzpuķu balle.

LATVIEŠU APRIŅĶIS

10. augustā pl. 15.00 DV Druvas dārza svētki Lorelas Kalniņos.

RAIBĀ NEDĒĻA

Brežņevs un Fords parakstīja līgumu.

KAUNA LĪGUMA DESMIT GADI

Šonedēļ Helsinkos atkal pulcējās 35 valstu delegācijas, lai atzīmētu svinīgā ceremonijā slavenā somu architekta Atvar Alto celtajā Finlandia pilī 1975. gadā parakstīto Eiropas miera un sadarbības nolīguma desmito gada dienu.

Laika tecējumā šis līgums apspiestajās tautās ir ieguvis Kauna līguma nosaukumu.

Mēs šodien varam jautāt, kāda velna pēc rietumiem bija jāparaksta šis muļķīgais līgums, ar kuŗu tie vieglprātīgi atzina Pad. savienības imperijas izplēšanos Austrumeiropā uz daudzo mazo valstu un tautu rēķina. Šis līgums varēja piedzimt, tikai pateicoties divu lielvaru apšaubāmas labāku attieksmju meklēšanas rezultātā. Būtībā Helsiņkos parakstītais dokuments no jauna apstiprināja rietumu gļēvo piekāpšanos Kremļa priekšā Jaltas līguma ietvaros.

Šulcs pārmeta.

1975. gadā televīzijas starmešu gaismā atradās šīs traģiskās drāmas varoņi — ASV prezidents Fords un sarkanās impērijas toreizējais cars Leonīds Brežņevs.

Tagad pēc desmit gadiem mēs varam atcerēties, ko abi pretspēlētāji pasaulei pavēstīja, kad tinte uz parakstītā līguma vēl nebija nožuvusi.

Brežņevs teica: „Šis ir lielākais ieguvums it visiem, kas cenšas nodrošināt paliekamu mieru mūsu planetai!"

Prezidenta Forda vērtējums bija daudz piesardzīgāks:

„Vēsture vērtēs šo konferenci ne pēc mūsu dotajiem solījumiem, bet gan pēc tā, kā mēs šos solījumus pildīsim."

Jubilejas konferences ievadījumā šīs nedēļas sākumā ārlietu ministrs Šulcs asi kritizēja cilvēka tiesību principu ignorēšanu Pad. savienībā un citās valstīs. Padomju savienības ārlietu ministrs Edvards Šavarnadze uzlika uz gramafona to pašu veco Gromiko plati, paužot, ka nevienai valstij neesot tiesības iejaukties citas tautas iekšējās lietās. Viņš arī nekavējās pārmest Vašingtonai labas sadarbības gribas trūkumu.

Konferences priekšvakarā Garbačovs Maskavā ar lielu troksni paziņoja Pad. savienības cēlo žestu pārtraukt no 6. augusta līdz 1. janvārim jaunu atomieroču izmēģinājumus. Viņš aicināja, lai to pašu darot arī Vašingtona, un ja abi partneŗi piekritīs, tad varēšot sākt runāt par termina pagarināšanu arī pēc 1. janvāŗa.

Amerikāņi savukārt izšāva savu propagandas petardi, aicinot krievus ierasties Nevadas tuksnesī, kad tur izmēģinās kādu pazemes atomieroci.

Nav šaubu, ka tagadējā 10 gadu jubilejas konference dos uz matą tikpat daudz kā jau notikušās Helsinku līguma izvērtēšanas neauglīgās konferences Madridē, Stokholmā un Otavā. Tanī pašā laikā Helsinku konferenci šoreiz var uzskatīt par ļoti nozīmīgu priekšspēli Vašingtonas un Maskavas attieksmju tālākā izveidošanā.

GORBAČOVA LIELĀ DĒBIJA

Gorbačovs uzrunā meitenes un zēnus.

Pagājušajā nedēļā austrumu un rietumu psiholoģiskā kaŗa lielā uzbrukuma akcijā Maskavā debitēja Michails Gorbačovs. Viņš uzrunāja no visas pasaules saaicinātos 150 valstu jauniešus, kuŗu vidū bez marksistiem bija liela daļa Maskavas propagandas ietekmēti pacifisti, pretamerikāņu aktīvisti un, protams, arī marksisti un komūnisti.

12. Jaunatnes un studentu festivālu ievadot, Gorbačovs starptautiskās naida revolūcijas pulku mīlīgi uzrunāja, saucot tos par zēniem un meitenēm. Delegātu vidū bija arī okupētās Latvijas komjaunieši.

Rēgena bildi ar ragiem pierē un Zvaigžņu kaŗu padusē progresīvajiem jauniešiem Maskavā nerādīja, bet daudzos plakātos tiem bija jāslavē Pad. savienības cenšanās pēc miera, brīvības un taisnības apspiestajās zemēs.

APVĒRSUMS UGANDĀ

No Francijas Afrikas koloniju grupām 1960. gadā izkūņojās pašā Melnā kontinenta sirdī jaunā nēģeŗu valstiņa Uganda, kas jau 1967. gadā atsēdās pie Apvienoto Nāciju galda, lai runātu līdz par mieru un kārtību pasaulē.

Tito Okella pārņēmis varu Uganda.

Aizvadītajos gados paši nelaimīgie ugandieši ir piedzīvojuši trīs asiņainas varas maiņas, kam pagājušajā nedēļā sekoja ceturtā. Prezidentu Oboti vispirms nomainīja nežēlīgais, medaļiem apkārtais seržants Idi Amins, kuŗa valdīšanas laikā gāja bojā simtiem tūkstošiem nevainīgu upuŗu. 'Uz Amina terrora drupām Ugandā atpakaļ atgriezās Obote, bet arī tas dažos gados izsaimniekoja savu politisko kapitālu un tautas uzticību. Tagad notikušajā apvērsumā varu savās rokās sagrābis ģenerālleitnants Tito Okello. Viņš sola tautai izlabot pagātnes kļūmes un radīt demokratisku valsti. Te jāpiezīmē, ka to pašu solīja arī Obote un Idi Amins.

DIENVIDAFRIKA NEĻAUJAS IEBAIDĪTIES

Iekšpolitiskā krize Dienvidafrikā vēl nav beigusies. Prezidenta Botas valdība nav padevusies Apvienoto Nāciju sankciju piedraudējumam. Te jāpiezīmē, ka Rēgens, Tačere un Dr. Kols gan nepievienojas aparteida politikai, tomēr atsakās jebkādās sankcijās pret Johanesburgas valdību. Francija ir par sankcijām, un Kanadas ārlietu ministrs Klarks vēl nav izšķīries, ko īsti darīt, kaut arī Malrūnija sūtnis Apvienotajās Nācijās, izbijušais Ontario provinces sociālistu partijas līderis Luiss vēlētos, lai varu atdotu melnajiem dumpiniekiem.

Stīvens Luiss mudināja Klarku uz sankcijām.

Neveiklā stāvokī pēkšņi atrodas Kanadas ģenerālgubernātore Suave, jo viņas vīrs darbojies kādā iestādījumā, kas veicinājis tirdznieciskus darījumus ar Dienvidafrikas valdību. Viņš tagad no pienākumiem šajā organizācijā atbrīvojies, bet šķiroties piebildis: „Es pilnīgi pievienojos izņēmuma stāvokļa izsludināšanai, jo, kā gan citādi varētu savaldīt melno dumpinieku bandas."

TĀPAT KĀ MĀJĀS

Kanadas presē izbrīnu radījusi kāda bij. Kanadas ministru prezidenta Pjēra Trudo pēc mēneša ilgas ciemošanās Pad. savienībā dotā intervija Novostji reportierim. Trudo izteicies, ka Pad. savienībā viņš jūtoties kā mājās. Viņš norādījis, ka pasaulē pastāvot Pad. savienībai naidīga propaganda. Trudo vēlējies saviem dēliem parādīt patieso dzīvi Pad. savienībā. Bērniem rādīta arī Novosibirska kā nākotnes paraugpilsēta, neminot to, ka tur bojā gājuši tūkstošiem izsūtīto baltiešu. Jaunākais Trudo dēlēns tēvam esot pateicies par šo brīnišķīgo un neaizmirstamo ceļojumu.

Pēc Pad. savienības Trudo devās uz Japānu, kur kādā konferencē viņam iznāca asa domu izmaiņa ar pazīstamo sovjetologu, bij. prez. Kārtera padomdevēju drošības jautājumos Zbigņevu Bžezinski.

JARUZEĻSKIM BIJA JĀPAKLAUSA

Poļu nacionālisti ziņo, ka pēc Gorbačova Varšavas apmeklējuma Jaruzeļskis soli pa solim atjaunojis katras brīvas domas apspiešanu. Acīmredzot, Maskava Varšavai pieteikusi savilkt grožus ciešāk. Vajāšanas pastiprinātas ne tikai pret garīdzniecību un Solidāritāti, bet arī pret universitātēm un citām mācību iestādēm.

PUSMILJONS 77 DIENĀS

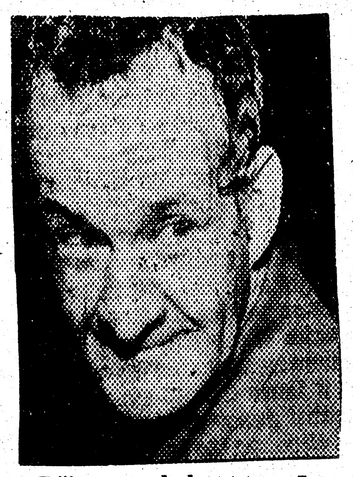

Džims atpakaļ patversmē.

Taupīgiem tautiešiem jāpastāsta, kā ar laimētiem 500 tūkst. dolariem izrīkojies no jūrnieka par saulesbrāli kļuvušais Džims Kohuns. Viņš laimēja pusmiljonu pag. gada rudenī un izdāvināja visu naudu 77 dienās. Viņš bagātīgi laimestā dalījās ar saviem dzīŗu biedriem, prostitūtēm un ikvienu, kas viņam prasīja naudu. Tagad Džims ir atpakaļ Pestīšanas armijas patversmē. Viņš gan piebilst, ka skaidrā prātā būtu rīkojies druscin savādāk un nolicis kādu dolaru arī savām vajadzībām.

Jaunatnes festivālā delegāti no 150 valstīm.

Tiesneša talārs

Bijušais Valmieras apriņķa miertiesnesis Ād. Svenne nodeva Daugavas Vanagu Toronto nodaļas mūzejam neatkarīgās Latvijas tiesneša talāru, cepuri un ķēdi, Valmieras tiesu nama atslēgu, Valmieras apriņķa 2. iecirkņa miertiesnešaa zīmogu un Dānijas sūtniecības zīmogu. Šos vērtīgos priekšmetus saņemt Sarnijā bija ieradies Daugavas Vanagu Toronto nodaļas mūzeja pārzinis Arvids Memenis un pazīstamā DV darbiniece Aina Selga.

Par mūzejam nodotiem priekšmetiem Adolfs Svenne pastāsta:

,,Tikai liktenis izglāba šo tiesneša talāru un citus te minētos priekšmetus no komūnistu nagiem. Tiesnešu talāri un citas tiesu relikvijas parasti glabājās tiesu namos. Arī šis tiesneša talārs vairākus gadus ir glabājies Valmieras tiesu namā.

1944. gada augustā, kad vācu karaspēka daļas strauji atkāpās un krievi jau tuvojās Latvijas robežām, vācu pārvaldes iestādes deva rīkojumu latviešu tiesām izvākties no tiesu nama, jo tur tikšot ierīkota kara slimnīca. Ko lai dara? Valmierā brīvu telpu atrast nevarēja, jo tās visas bija vācu iestāžu aizņemtas. Vajadzēja miertiesu pārvest manā privātā dzīvoklī Bastiona ielā 10. Tā arī visas tiesu lietas, tiesas mēbeles un piederumi, kā arī tiesneša talārs un citas tiesas relikvijas pārveda uz manu privāto dzīvokli. Pēc kādām dienām tur pārveda arī Valkas miertiesu. Tā kā mans dzīvoklis jau bija pārlādēts ar divām Valmieras miertiesām, un tur vairs nebija vietas, tad Valkas miertiesas lietas nokrāva manā malkas šķūnītī. Lielās, biezās un smagās Valmieras zemes grāmatas nogādājām uz apm. 15 km attālo Dikļu pagasta valdi. Nepilnus divus mēnešus Valmieras miertiesa darbojās manā privātā dzīvoklī. Notika arī pāris tiesas sēdes.

Jau 1944. gada augustā, vācu karaspēka daļām strauji atkāpjoties, un paredzot, ka krievi kuŗu katru brīdi var ieņemt Latviju, Valmieras iedzīvotāji bariem devās bēgļu gaitās uz rietumiem. Mums atbildīgiem ierēdņiem neļāva atstāt Valmieru līdz pēdējam brīdim. Jau fronte bija pie Strenčiem, 10 km no Valmieras, kad mums deva rīkojumu ierasties Valmieras dzelzceļa stacijā ar visām nepieciešami līdzņemamām mantām.

Kad saiņoju līdzņemamās mantas, dalīju tās divās dalās. Vienā krāvu tās mantas, kuŗas vajadzētu ņemt līdzi, bet varētu arī neņemt. Otrā nelielā kaudzītē krāvu tās mantas, kas ceļam galīgi nepieciešamas: daži tīri veļas gabali, gabals maizītes, daži pavalgi, svecīte un sērkociņi, un dažas pudelītes. Dzīvoklī, kuŗš nu bija jāatstāj ar visām mantām, labām klavierēm, kas ar grūtībām bija iegādātas, atradās vēl sievas rokas šujmašīna un tiesneša talārs ar pārējām tiesas relikvijām. Žēl bija atstāt tiesneša talāru, kas ilgus gadus bija lietots un iemīlēts. Ar tīri nepraktiskām jūtām skatījos uz sievas šujmašīnu. Varbūt ar to svešumā varēs pelnīt maizīti mazajiem bērniņiem un pašiem sev. Ietinu šujmašīnu tiesneša talārā, ieliku tos labā maisā, stingri nosēju ar stiprām auklām un izveidoju arī rokturi. Iznāca normāls sainis. No pārējām otrās šķiras līdzņemamām mantām iznāca vēl trīs paprāvi maisi. Ceļam galīgi nepieciešamās mantas ieliku nelielā rokas somā. Nu biju gatavs doties tālajā ceļā. Policijas zirdziņš un rati ar lielām grūtībām nogādāja mani un manas mantas kādā 1944. gada septembŗa pēdējo dienu pēcpusdienā patālajā Valmieras dzelzceļa stacijā, jo visas ielas un ceļi bija stāvgrūdām pārblīvēti ar vācu armiju, kas atkāpās.

Valmieras dzelceļa stacijā vilcienu vairs nebija. Nokrāvu savas mantiņas uz platformas, apsēdos uz šujmašīnas un gaidīju, kas notiks. Stacijā pamazām saradās vēl citi Valmieras un apkārtnes bēgļi. Uznāca jau nakts, bet vilciena vēl nebija. Visu gaŗo nakti sēdējām stacijā uz savām mantām un klausījāmies tuvējo kaŗa troksni.

Gaismiņai svīstot Valmieras stacijā iebīdīja 4 preču vagonus. Mums atļāva ielādēties vienā preču vagonā, kas bija adresēts uz Dancigu. Ielādējos es ar saviem trim pasmagiem maisiem, ar tiesneša talārā ietīto šujmašīnu un nelielu rokas somu.

Vēl sailīte nebija uzlekusi, kad vilciens lēnām sāka kustēties Cēsu virzienā. Tad arī kādā 1944. gada septembŗa pēdējā dienā tiesneša talārs . izkustējās no Valmieras, lai pēc 40 gadu ceļojuma nonāktu klusajā un vientuļajā Sarnijā, Ontario, Kanadā, un lai gandrīz pēc 40 gadu nīkšanas dažādās noliktavās un pagrabos 1984. gada 18. srptembrī nonāktu Toronto Daugavas Vanagu Latviešu vēstures mūzejā.

MONTREALA

● Tradicionālos Līgo svētkus savā lauku īpašumā Tērvetē 22. jūnijā rīkoja ev. lut. draudze. Draudzes priekšnieks Paegle par norisi iepriecināts. Līgotāju pulks šogad bijis lielāks — ap 120 latvieši ar saviem iezemiešu draugiem. Māju īpašnieki, apvienojušies grupās, lai līgotājiem netrūktu ne siera, ne alus. Gājiena sākums no Lakatu un Dreieŗu mājām, tālāk pie nākošās grupas, ko veidoja Steprānu, Miežu, Čopu un Poruku mājas, līdz beidzot pa ceļam uz ugunskura vietu Jāņu kalniņā vēl pie citām māju grupām. Ugunskurs šogad arī bija lielāks, līgošanā pie viņa skaits arī kļuvis lielāks, kopā ar draudzes Līgo svētkos nosirmojušām galvām, kas svinēja svētkus Lielās mājas pagrabiņā, tuvinoties divi simtiem. Pie ugunskura dejoja ,,Ačkups", un līgošana turpinājās pāri pusnaktij, kad līgotāju rindas sašķobījās pēkšņi uznākošā lietus dēļ. Izdevumu segšanai no līgotājiem saņēma labprātīgus ziedojumus pret Vindedža gaumīgi gatavotām nozīmītēm

● Daugavas Vanagu nodaļa savā lauku īpašumā Dzintaros rīko 11. augustā Plkst. 11 Varoņu piemiņas dienu ar dievkalpojumu, ko vadīs prāv. A. Voitkus. Sekos Daumanta Vītola varoņu piemiņas dienas apcere ,,Tautas varoņi — tautas lepnum s." D.V.

Intelliģenta, patstāvīga 57 g.v. atraitne vēlas iepazīties ar sev piemērotu kungu.
Lūdzu rakstīt šai avīzei ar norādi ,,Ilga"

Mūsu ilggadējais draudzes padomes loceklis un bijušais Tālavas pārvaldes priekšnieks un sekretārs

Arturs Amoliņš

dzimis 1913. gada 31. martā,
miris 1985. gada 7. jūlijā.

Kungs, Tavās rokās stāv mans laiks.
(Ps. 31—16a)

Toronto Austrumu draudzes padome un Tālavas pārvalde

Mūsu mīļās filistres

Milda Krauze, dzim. Podiņa

dzimusi 1904. gada 30. oktobrī Latvijā,
mirusi 1985. gada 26. februārī Viskonsinā, ASV.

Renāte Hedviga Kauļina, dzim. Maļinovska

dzimusi 1915. gada 14. janvārī Latvijā,
mirusi 1985. gada 4. jūnijā Hamiltonā, Ontario.

No debess atvērtas nāk lejup stars,
Pa zvaigžņu staru aizlido gars.

Skumst
Korp! Varavīksne Toronto kopa

L.K.O.K.

kapr. Jānis Kapteinis

pievienojies aizgājušo varoņu pulkiem.

Dziļās sērās
Lāčplēša Kaŗa Ordeņa Kavalieŗu Biedrība

Mūžībā aizgājusi

Natalija Vilhelmīne Ozoliņš, dzimusi Godīgs

dzimusi 1890. gada 15. jūlijā Latvijā,
mirusi 1985. gada 13. jūnijā Rīgas Jūrmalā, Dubultos.

Par viņu sēro
dēls Reinis Toronto, Kanadā

Mācītājs Eduards Ķerģis

Dieva derība un 10 baušļi

I

Un kāds no rakstu mācītājiem Viņam vaicāja: ,,Kurš ir augstākais bauslis par visiem?'' Jēzus atbildēja: ,,Augstākais ir: Klausies, Israēl, tas kungs, mūsu Dievs, ir viens vienīgs Kungs. Un tev būs to Kungu savu Dievu mīlēt no visas savas sirds un no visas savas dvēseles un no visa sava prāta un no visa sava spēka:'' Otrais ir šis: ,,Tev būs mīlēt savu tuvāku kā sevi pašu; cita lielāka baušļa par šiem nav''. Marka ev. 12, 28—31.

Svētie raksti mums stāsta, ka Dieva radītais cilvēks, pirms krišanas grēkā, ne tikai zināja Dieva gribu, bet varēja to arī pilnībā pildīt, jo būtībā cilvēks bija Dieva līdzības attēls. Bet radīšanas procesā Dievs cilvēkam deva arī vienu likumu jeb bausli, kuŗš tam katrā ziņā bija jāievēro — jāpilda: ,,No laba un ļauna atzīšanas koka tev nebūs ēst.'' — 1. Mozus 2,17. Tā tad principā arī mūsu pirmajiem vecākiem bija jādzīvo pēc Dieva likumiem, kas patiesībā gan vairāk atradās viņu sirdī, nekā teikti vai rakstīti, kā tas bija vēlāk.

Bet ar grēkos krišanu šī likumu atziņa tika aptumšota — padarīta neskaidra un tomēr ne pilnībā izmesta no cilvēka apziņas — Rom. 1,21: 3, 19—20. Tāpēc līdz pat šai dienai visiem cilvēkiem no dabas sirdī ir atziņa par Dieva likumiem: cilvēka sirdsapziņa viņu tiesā vārdos un darbos — Rom. 2,15. Un tomēr vērojams: kopš radīšanas cilvēks nespēj Dieva likumus turēt. Dāvids saka: ,,Tas Kungs skatās no debesīm uz cilvēku bērniem un raugās, vai jel ir kāds saprātīgs un meklē Dievu. Bet tie visi novirzījušies, visnotāļ izvirtuši; nav neviena, kas dara labu''. —Ps.14, 2—3

Aiz zaudētās Paradīzes vārtiem cilvēka dzīve tapa daudzējāda. Nebija jau arī te tikai Adams un Ieva, bet klāt nāca viņu pēcnācēji, bērni un bērnu bērni. Svētie raksti tad runā par cilvēku cilti un tautu. Pavairojās arī Dieva likumu skaits, pēc kuriem sprieda par cilvēka grēcīgumu vai taisnīgumu. Bet katrs Dieva likums arī paziņoja sodu, kā sekas, par likuma pārkāpšanu: ,,Jo tai dienā, kad tu ēdīsi no tā (koka augļiem)), tu mirdams mirsi'' — 1. Mozus 2,17. Tas pats bija attiecināms arī uz citiem, vēlākiem, Dieva likumiem: Pravietis izsaucas: ,,Ikvienam, kas likums pārkāpj, ir jāmirst'' — tā tad jāsaņem bargais Dieva sods — Eceķiels 18, 20.

Tagad mēs zinām, ka Dieva likumi ir tik dažādi: ar reliģisku vai morālu nokrāsu ; no tiem citi svarīgāki, citi mazāk nozīmīgi. Morāla darbībą noris ap to, kas labs; turpretī reliģisko pārdzīvojumu saista ap to, kas ir svēts. Un tā, īpaši, kā redzēsim apcerē vēlāk, 10 baušļos, jeb tā saucamā dekalogā, ir izteiktas nevien reliģiskas, bet arī tikumības pamatmācības. Prakstiski tās ir saaustas tik cieši, ka reliģiskie motīvi no morālajiem nav nodalāmi. Vēlākos gadu simteņos rabīni Vecajā derībā saskaitījuši 613 dažādus likumus. Šādā likumu daudzējādībā bija nepieciešami likumus tuvāk formulēt un iedalīt dažādās kategorijās.

Bet visu šo likumu devējs jeb autors vienmēr paliek tas pats: Dievs. Tā praktiski izrāca, ka likumdošanas izpratnē, to prasību izpildīšanā — viss bija viena Dieva derība ar cilvēku. Citiem vārdiem,: Dievs likumus izdod, bet arī raugās, lai cilvēks tos pildītu.

Cilvēks grib iet pasaulē savus ceļus, bet Dievs viņu nepamet. Vai kā Sal. pamācībā sacīts: ,,Cilvēka sirds izdomā sev savu ceļu, bet vienīgi tas Kungs pašķir viņa gājumu'' — Sal. p. 16,9. Ar īpašu derību, ko varam apzīmēt par Dieva žēlastības izpaudumu, Dievs mīl cilvēkus un vēlas, lai caur baušļiem — tos pildot — cilvēks mīlētu pirmkārt Viņu — šo baušļu devēju — un caur To — savus līdzcilvēkus.

Tāpēc mūsu Pestītājs Jēzus Kristus uz rakstu mācītāja jautājumu par augstāko bausli atbild: Tev būs to Kungu savu Dievu mīlēt no visas savas sirds un no visas savas dvēseles un no visa sava prāta. Tev būs savu tuvāku mīlēt kā sevi pašu! Šajos abos baušļos ir saņemta kopā visa bauslība un pravieši (skat. mūsu tekstu vai arī Mat. ev. 22, 35 — 40).

Skaista diena Sidrabenē

18. jūlijā notika latviešu pensionāru izbraukums uz Sidrabeni. Šis bija tā sauktais ,,Darbinieku izbraukums'' — maza pateicība visiem tiem, kas ziemas sezonā darbojušies, lai parastās ceturtdienas sanāksmes būtu patīkamākas. Tur bija koristi, teātŗa dalībnieki, rokdarbnieki, dzeju skandētāji, referātu lasītāji un stāstītāji, dāmu komitejas dalībnieces un palīdzes un valde pilnā sastāvā.

Izbraukumā piedalījās 86 dalībnieki divos autobusos un vairākās privātās mašīnās, kas agrā rīta stundā atstāja Latviešu Namu.

Sidrabenē mūs vispirms pacienāja ar atvēsinātiem dzērieniem, un tad mācītāja A. Čopa vadībā devāmies uz brīvdabas baznīcu, kur viņš pastāstīja par Sidrabenes tapšanu un izveidošanu.

Pēc tam lielākā daļa devās pastaigā pa Sidrabeni — apskatīt upi, peldētavu, sporta laukumus un nopriecājās par vasaras mājiņām, kas kuplina Sidrabenes rosību.

Pl. 13 mūs aicināja pusdienās. Galdi bija klāti lielajā zālē, un par pusdienām bija jāsaka vienprātīgs paldies saimniecei R. Gaiļa kundzei. Sidrabenes koris mūs vispirms iepriecināja ar 3 dziesmām, un tad kā jauks pārsteigums nāca 22 mazo bērnu dziesma, kur viņi apdziedāja vadītājus... Pusdienas bija tik garšīgas, ka nometnes meitenēm, kas mūs apkalpoja pie galda, bija īsti ko noskrieties.

Pēc pusdienām pasēdējām paēnā tik laipnās Sv. Andreja draudzes dāmu komitejas priekšnieces B. Kūlas kundzes aprūpēti, kuŗa pat piedāvāja vairāk nogurušiem gultas atpūtas mājā. Daži tās arī izlietoja, lai ceļā uz mājām atkal būtu spirgti un atpūtušies.

Pēcpusdienā mūs pacienāja ar kafiju un cepumiem. Tie bija tik gardi — bet bija vien jāsaka paldies un jāsāk gatavoties atceļam.

Mūsu visu paldies izteica pensionāru priekšnieks R. Bērziņš un koŗa dalībnieki pateicībā par laipno uzņemšanu nodziedāja dažas tautasdziesmas. Vēl jāpiezīmē, ka mūsu video meistars J. Galejs visu šo dienu un notikumus uzņēma video lentē, lai ziemā kādreiz atceroties varētu to paskatīties.

Tad katrs atrada savu vietu autobusos un labu novēlējumu un aicinājumu ,,Brauciet atkal! Uz redzēšanos!'' pavadīti, autobusi sāka braucienu.

Šī bija skaista, silta un saulaina sirsnības pilna diena, un dalībnieki paņēma līdz daudz skaista, lai ikdienā un vientulībā visu to vēlreiz pārdzīvotu un atcerētos.

Braucienu organizēja Mārtiņš Prikulis. **Valda Zvanītāja.**

BAZNĪCU ZIŅAS

SV. JĀŅA DRAUDZE

Draudzes kanceleja atvērta otrdienās, trešdienās un ceturtdienās no pl. 10 līdz 17, tālr. 921-3327, 200 Balmoral Ave.

Jūlijā un augustā dievkalpojumi notiek pl. 10.30 Saulainē un pl. 19 dievnamā katru svētdienu.

SV. ANDREJA DRAUDZE

Māc. J. Cālītis, Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto, Ont. Tālr. māja 482-8403, 8 Rolland Rd., Toronto, Ont. M4G 1V5. Māc. J. Cālīša runas stundu laiks kancelejā: trešdienās un ceturtdienās no pl. 10—12 un no 18—19. Citā laikā, iepriekš sazinoties.

4. augustā dievkalpojumu nebūs — bērnu svētki Saulainē.

11. augustā pl. 10 dievkalpojums ar dievgaldu.

18. augustā pl. 10 dievkalpojums; pl. 10 dievkalpojums Sidrabenē.

25. augustā pl. 10 dievkalpojums.

AUSTRUMU DRAUDZE

Māc. A. Celms: 47 Lord Roberts Drive, Scarborough, Ont. M1K 3W1, tālrunis 267-3507. Toronto Austrumu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnabas baznīcā 361 Danforth Ave.

4. augustā dievkalpojums nenotiks.

11. augustā pl. 12 Tālavā Brīvības cīņu atceres dievkalpojums.

18. augustā pl. 13 dievkalpojums Toronto.

25. augustā pl. 11 Kapu svētki Alistonā.

KATOĻU DRAUDZE

Prāvests Dr. B. Kokins, 33 Christie Str., Apt. 207 A, Toronto, Ontario, M6G 3B1. Toronto katoļu vienības dievkalpojumi notiek Kristus Augšāmcelšanās (lietuviešu) baznīcā, 1021 College St.

Nākošais dievkalpojums 15. septembrī pl. 13.

BAPTISTU DRAUDZE

Māc. A. Arājs, 9 Kingsbridge Court, Apt. 402, Willowdale, Ont. M2R 1L6, tālr. 638-3822. Toronto latviešu baptistu draudzes sanāksmes Walmer Rd. baptistu dr. dievnamā.

Toronto latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdienu pl. 16 Walmer Rd. baptistu draudzes dievnamā.

BRAMPTONAS DRAUDZE

Bramptonas latviešu ev. lut. draudzes dievkalpojumi notiek Grace United Church dievnamā: 156 Main Street, North Brampton, Ont. Māc. A. Briedis, 44 Marilyn Cr., Toronto, Ont. M4B 3C6, tālr. 757-2739.

HAMILTONAS DRAUDZE

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze — 18 Victoria Ave. South. Māc. K. Kuškēvics, 55 East 44th St., Hamilton, Ont. L8T 3G6, tālrunis 385-9838. Māc. K. Kuškēvica runas stundas baznīcas telpās ceturtdienās no pl. 19—21. Tālr. 527-5810. Ieeja birojā no baznīcas aizmugures.

Jūlija un augusta mēnešos, kā parasts, mūsu rīta dievkalpojumi notiks vienu stundu agrāk — pl. 10.

4. augustā dievkalpojuma nebūs.

MONTREALAS LATVIEŠU TRĪSVIENĪBAS EV. LUT. DRAUDZE

Dievkalpojumi notiek Jāņa (igauņu) ev. lut. baznīcā 4345 Marcil Ave. Draudzes nams, kanceleja un prāv. A. Voitkus dzīvoklis 3438 Rosedale Ave, Montreal, Que. H4B 2G6, tālr. 489-3224, vasarā arī 1-264-5816. Draudzes mācītājs runājams katrā laikā, bet ieteicams iepriekš sazināties pa tālruni.

TRĪSVIENĪBAS EV. LUT. DRAUDZE. Dievkalpojumi — ja nav citādi norādīts, notiek baznīcā, 4345 Marcil Ave.

4. augustā pl. 19 dievkalpojums baznīcā.

11. augustā pl. 11 dievkalpojums ar dievgaldu Ezerkalnos.

25. augustā pl. 19 dievkalpojums baznīcā.

30. augustā pl. 19.30 Jaunatnes dziesmu svētku apv. dievkalpojums.

1. septembrī dievkalpojuma nebūs.

OTAVAS DRAUDZE

Māc. E. Lange, 364 Pleasant pk. Rd., tel. 733-3906. Otavas latviešu ev. lut. draudze 83 Main ielā (ne vairs Sv. Pētera baznīcā).

4. augustā dievkalpojums nenotiks.

11. augustā pl. 10 Brīvības cīņu piemiņas dievkalpojums. Dziesmu lapiņas. Pēc dievkalpojuma draudzes izbraukums.

18. augustā dievkalpojums nenotiks. Mācītājs kalpo Timinsā.

25. augustā pl. 10 dievkalpojums baznīcā. Dziesmu grāmatas.

LATVIEŠU MISIJAS RADIO RAIDĪJUMS
„BRĪTIŅŠ AR DIEVU''
nepārtraukti
30 gadu gājumā
katru svētdienas rītu no
pl. 9 — 9.30
Vilnis 1270 AM
No Niagaras WHLD raidītāja
Vadītājs A. Laksmanis
106 Dorset Rd., Scarboro,
Ont., tālr. 261-4218
Latviešu misijas

KLAUSAITIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS

Global TV 6. un 22. stac.
100 Huntley St., Toronto,
no pirmd. — piektd. pl. 9.30 no rīta, sestd. pl. 10 no rīta. Bufalo TV stac. 29, 700 Club, ik dienas pl. 11.30 no rīta un pl. 9.30 vakaros.
Radio FM CBN 107.1
24 stundas. Tel. 889-3126.

Mūsu apvienības biedrs

Jānis Pētersons

dzimis 1914. gada 10. maijā Rīgā,
miris 1985. gada 20. jūlijā Toronto.

Latviešu Kaŗa invalīdu Apvienība Kanadā

Mūžībā aizsaukts 3. Jelgavas pulka piemiņas fonda dalībnieks

L.K.O.K. Jānis Kapteinis

dzimis 1901. gada 8. februārī Liepājā,
miris 1985. gada 4. jūlijā Hamiltonā.

Viņu piemiņā paturēs
3. Jelgavas pulka piemiņas fonda dalībnieki.

Daugavas Vanagu nams
PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI

125 Broadview Ave.
Tel. 465-5225

Daugavas Vanagu klubs
ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIESIEM
no pirmdienas — trešdienai, iesk.,no pl. 14 — 22,
ceturtd. no pl. 14 — 24,
piektd., sestd. no pl. 12 — 24,
Svētdienās slēgts.

VALUDE
JEWELLERY LTD.
Zeltkaļi
ALDONA KORMS un
TĀLIS KIVLENIEKS B.Sc. G.J.
VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ — Tālr. (416) 595-1125
College Park, 444 Yonge St., Toronto, Ont. M5B 2H4

Fotografisks uzņēmums ar atzītu kvalitāti.
(416) 863-1166
BENJAMIN FILM LABORATORIES LTD.
287 Richmond St. E., Tor., Ont. M5A 1P2
We believe every picture counts

Lielākais latviešu veikals Toronto
BROADVIEW DELICATESSEN
141 Danforth Ave, tel. (416) 465-9905
Piedāvā:
- **lielā izvēlē eiropiešu gaumē gatavotus gaļas izstrādājumus,**
- **žāvētus tītarus, zivis,**
- **pašu ceptu rupjmaizi, pīrāgus, ķimeņmaizītes, smalkmaizītes, jubileju kliņģerus u.c. gardumus.**
- **klāj viesību galdus.**

Īpašnieki Ausma un Jānis Miķelsoni

OPTICAL STUDIO
R. Schmid, Optician
VĀCU OPTIĶIS —
Speciālizējies kontaktlenžu nozar
Lielā izvēlē eiropiešu aceņu rāmji.
1586 Bloor St. W., Toronto.
Tel. 535-6252.

ZIEDI UN DĀVANAS
GARDENIA
FLOWERS & GIFTS
362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8
(Pie ,,Chester'' pazemja pieturas)
466-1951 vai 466-1502
ZIEDI KATRĀ VEIDĀ — KATRAI VAJADZĪBAI
VISUR BRĪVAJĀ PASAULĒ
LATVIEŠU DAIĻAMATNIEKU DARBI
ĀDĀ, KOKĀ — KERAMIKA, AUDUMI
DZINTARA IZSTRĀDĀJUMI
ZELTKAĻA A. GUGĀNA ROTAS
vasaras mēnešos atvērts no pirmdienas līdz piektdienai no pl. 8.30—17, sestdienās no pl. 8.30—15. Gaŗās nedēļu nogalēs veikals slēgts sestdienās un pirmdienās.
Māra Lūsis un Inta Tauriņš

Vecākais latviešu puķu veikals
Venus
ZIEDI KATRAM GADĪJUMAM
Pasūtinājumus pieņem arī no ārzemēm un uz ārzemēm.
231 RONCESVALLES AVE., TORONTO 3, ONTARIO.
Tel. darbā 534-4645, pēc darba 533-4037.
A. PUTNIŅŠ

R. S. KANE Ltd.
APBEDĪŠANAS BIROJS
4812 Yonge Street
(Sheppard Avenue tuvumā)
Willowdale, Ont.
221—1159

DOWNTOWN WOOLS, ARTS & CRAFTS
Īpašn. Elza Avots
137 Yonge St. — Shopping Mall,
(Ieeja arī no 74 Victoria St. Arcade Bldg.)
Lielā izvēlē dažādu rokdarbu materiāli.
Padomi rokdarbu jautājumos.
Tel.: 368-5011

Alcan Building Products Authorized Dealer
Māju īpašnieki!
ietaupait ar **ALCAN SIDING**
Sazinaities ar uzņēmuma īpašnieku — bez starpniekiem gatavo un ierīko
Thermo Windows
- **LIETUS NOVADA CAURULES**
- **LOGUS**
- **DURVIS**
- **MARĶĪZES** (Awnings)
- **JUMTA PĀRKARES**

CENTURY ALUMINUM INSTALLERS
Īpašnieks Artūrs Mīme
2229 Dundas St. W., Toronto, M6R 1X6 **534-2864**

PIEMINEKĻI
487-2147, vakaros 445-8955
Kvalitātes darbs un eiropiešu mets
Igauņu uzņēmums
YONGE MEMORIAL LTD.
2044 Yonge St., Toronto
M4S 1Z9
Starp Eglinton un Davisville

Dāmu un kungu DRĒBNIEKI
šuj apģērbus pēc mēra un gaumes
Runā vāciski
Old Mill Tailors
Rudi H. Schneider
7 Riverview Gardens — 769-9535
PIE BLOOR, VIENU BLOKU RIETUMOS NO JANE

Latviešu nams Toronto
IZĪRĒ LABI VĒSINĀTAS TELPAS
SARĪKOJUMIEM UN VIESĪBĀM
Pēc vēlēšanās nama dāmu komiteja rīko
GODĪBU GALDUS
491 College Street, Toronto, Ont. M6G 1A5
Tel. 922-2931

Ātri, glīti un lēti
iespiežam
dažādus ielūgumus
Tel. 466-1514

Murray E. Newbigging
BĒRU MĀJA
- **Izjusti personīgi pakalpojumi**
- **Pastāvīga kapella**

M. WAYNE HAMILTON
Funeral Director
733 Mount Pleasant Rd., pie Eglinton Ave.
Auto novietošana. Tel. **489-8811, 489-8002**

Anšlavs Eglītis

Gūniji

(Gunies, Warner Bros.)

Filmas nosaukums nav atvasināts no vārda ,,goon'' — nelietis, bet no ostas rajona nosaukuma Astorijas pilsētā, Oregonā, pie Kolumbijas upes ietekas Klusajā okeānā, kur norit filmas darbība. Stīvens Spilbergs, sasniedzis filmu ienesības rekordu ar izrādi ,,E. T.'', par bērnu sadzīvi ar labdabīgu ērmu no citas pasaules, joprojām turpina filmēt bērnus un ērmus. Filmā Gremlini, viņš piepulkoja ekrānu ar veselu baru, pārmaiņas dēļ, ļaundabīgiem ērmiem, kuŗus veicās iznīcināt tikai ar lielām pūlēm. Arī filmā ,,Indianas Džons un nolādētais templis'', darbojas bērni, pat veseliem bariem. ,,Gūnijos'' seši bērni un viens pusaudzis meklē pirātu paslēpto mantu, lai paglabātu vecākus no naudas grūtībām. Filmas titulos Spilberga vārds stāv pirmajā vietā, tā ir Spilberga filma, bet viņš sasniedzis jau tik izcilu stāvokli, ka var atstāt scenārija rakstīšanas un režijas sīkdarbus palīgiem, dodot tiem tikai nostāstu, t.i. ideju, paturot, saprotams, pārraudzītāja tiesības.

Bērnu pulciņā savākti parastie tipi — jūsmīgais fantasts, piesardzīgais prātotājs, ,,izgudrotājs'' — visādu aparātu meistars pamuļķīgs, kaprīzs resnītis, arī divas meitenes un dūšīgs pusaudzis atlēts un svaru cēlējs. Bet kamēr filmā ,,E.T.I.'' bērnu izdarības iezīmējās ērti pārskatāmi, režisora Ričarda Donnera (Donner) bērni murskuļojas kā trokšņains nudzeklis. Tie runā cits caur citu, viņu dikcija ir slikta, puse no teiktā paslīd garam nesaprasta. Iespraustie jociņi ir sliktas gaumes, daži pat nepaidagoģiski piedauzīgi. Mantas meklēšanas gaitā bērni iekuļas vecā, pamestā mājā, kuŗā mitinājas pusārprātīgu noziedznieku ģimene, kas tur kādu savu locekli, deformētu nejaucēnu, ieslēgtu važās. Spilbergam piemīt tieksme rādīt nejauko un baigo. Mantas meklēšana noris ložņājot pa tumšām, mitrām šķirbām, kas pilnas ar skeletiem un dažādiem sadistiskiem slazdiem, no kuŗiem bērniem veicas šā tā izvairīties. Pēdīgi viņi atrod lielā pazemes alā pirātu kuģi, pilnu ar slaveno pirātu skeletiem, kas sēd ap salaupīto dārgumu kaudzēm. Atsteidzas arī noziedznieki ar savu vaļā pasprukošo briesmoni. Pēc absurdiem kautiņiem, kuģis iet bojā, bet bērni un viņu vajātāji atkal izkļūst virszemē. Kā šāda veida filmās parasts, lielās bagātības iet bojā, bet kāds nieks bērniem paķēries līdzi un ar to pietiek, lai samaksātu vecāku parādus. Noziedzniekus apcietina, bet nejaukais briesmonis izrādās — bērnu draugs!

Ir taisnība, jaunus drāmatiskus motīvus ir tikpat kā neiespējami izgudrot, bet jāmēģina taču vecās klišejas, sevišķi jau bērnu filmās, atdzīvināt ar dekorātīvāku, mākslinieciskāku veidojumu, nevis rādīt tumšas alas un skeletu kaudzes. Iespējams, ka Spilberga vārdam (un arī masīvajai reklāmai) būs pietiekams pievilkšanas spēks, lai nodrošinātu filmas materiālās sekmes, bet objektīvi vērtējot, šis ir vājākais darinājums, ko Spilbergs saistījis ar savu vārdu.

Laikraksta LATVIJA AMERIKĀ atsevišķus numurus var pirkt Toronto latviešu veikalos un DV grāmatnīcas nodaļās Latviešu Namā un Centrā, kā arī spiestuvē.

Karavāna 85

Arī šogad, tāpat kā iepriekšējos gados Toronto Internacionālās Karavānas Rīgas paviljons bija iekārtots Toronto Latviešu Centrā. Bija aizņemtas kā pirmā stāva, tā arī pagraba stāva telpas. Visur atradās kaut kas redzēšanai vērts. Bijām kaut vai uz dažām stundām atkal reiz latviskā vidē. Jau atvērot lielās zāles durvis, no pretējās sienas apmeklētājus sveica liels gleznojums, kas aizņēma visu sienu — Rīgas skats pāri Daugavai. Vai nebūtu labāk kādā no nākotnes Karavānas sarīkojumiem jau redzēto Rīgas skatu aizstāt ar kādu plašu gleznojumu no daudzajiem Rīgas parkiem, kaut vai jaukos apstādījumus pie Operas nama. Tas taču nebūtu neiespējami.

Vērīga bija mūsu dažādo mākslas darbu izstāde, kuŗa bija iekārtota kādā mazākā zālītē. Bija redzami mūsu daiļamatnieku izstrādājumi gan kokā, sudrabā, dzintarā un dažādos rokdarbos. Tā bija tiešām jauka, vērtīga izstāde, kas apmeklētājiem deva ieskatu par latviešu mākslinieku spējām un sasniegumiem. Ideja rīkot šādas izstādes Karavānas laikā apsveicama, jo ne jau katram iespēja apmeklēt speciāli rīkotās izstādes, un tās arī parasti dārgākas un apmeklētāju skaits mazāks.

Karavānas 85 laikā Toronto Rīgas paviljonā iegriezās arī tāli ciemiņi — minsterietis Gustavs Vadonis un Olafs Brūveris, kas tagad strādā Bostonā. vidū Rīgas paviljona darbinieces Judīte Vāgnere un Ruta Cālīte. Foto J. Ligers.

Centra mazajā zālē bija iekārtotas novietnes, kuŗās mūsu daiļamatnieki piedāvāja savus izstrādājumus pirkšanai. Apmeklētāju te jau netrūka, bet maz gan bija pircēju. Šinī telpā atradās arī TLF kluba stends, kuŗā bija iespēja iegādāties dažādas filatelijas lietas — pastmarkas, kartītes u.t.t. Te bija iespēja iegādāties arī Latvijas pastmarkas, kuŗas piedāvāja daži mūsu kluba dalībnieki. Pēdējām pircēju netrūka, un tika pārdota arī viena otra dārgāka serija. Novietnē bija izstādīti arī daži ielogi ar Latvijas pastmarkām, naudas zīmēm, ordeņiem un Rīgas un Latvijas skatiem. Apmeklētāju interese bija iepriecinoša. Vispār šis mūsu filatelistu stends bija labākais, ar kādu filatelisti Karavānā piedalījušies līdz šim.

Par apmeklētāju trūkumu, liekas, nevarēja žēloties neviens, arī virtuve nē. Skābie kāposti ar siltām desiņām visiem garšoja lieliski.

Interesanti ir pārskatīt vairāk nekā 600 ierakstus filatelistu stenda viesu grāmatā. Redzams, ka apmeklētāji nākuši no dažādām Toronto un tās apkārtnes vietām un arī dažādām valstīm, pāris tūristi pat no Austrālijas un Jaunzēlandes. Atrodams arī viens otrs patīkams ieraksts.

Viss sarīkojums ritēja raiti kā ieeļļots ritenis. Katrs bija savā vietā un laikā. Viss bija kārtīgi sakārtots, katrs sniedza savu labāko. Sirsnīgs paldies kā rīkotājiem, programmas izpildītājiem un daudzajiem brīvprātīgiem talciniekiem. Bez visiem šiem nenogurdināmiem cilvēkiem mums nebūtu nekā. Katram roka jāpieliek, lai lielais darbs uz priekšu virzītos. Te tas atkal skaidri bija redzams.

K. Strazdiņš.

VANDAVEGA

● Latviešu Mariānu Tēvu īpašumā Vandavegā Līgo vakarā 22. jūnijā bija pulcējušies ap 150 līgotāji. Vairums līgotāju bija no Čikagas, starp tiem bija arī DV apvienības pr-ks A. Bārda un vairāki valdes locekļi, prof. N. Počs no Rokfordas un daudzi no Milvokiem, tālākais viesis Viskonsinā bija prof. J. Motivāns ar ģimeni no La Crosse. Vakarā līgotāji pulcējās pie lielā ugunskura un sākās jautra līgošana, kas turpinājas līdz agrai rīta stundai. **A.Z.**

AMBER PRINTERS & PUBLISHERS
125 BROADVIEW AVENUE
TORONTO, ONTARIO
466-1514 465-7902

DEMONSTRĒJIET PRET KOMŪNISMU!

LAI JŪSU ,,T—KREKLI'' RUNĀ JŪSU VIETĀ!

Visāda lieluma: kungu $8.-, dāmu un bērnu $9.- plus pārsūtīšana $2.- par katru kreklu — vai —

SPĒLĒJOT DZIESMU:

„Sirds mana raud par dzimteni...''

NĒSĀJIET TO VISUR SEV LĪDZI!

Kasetes dabūjamas četros veidos:
1) ,,My Heart is Crying for Homeland''
(Demonstrēšanai domātā atkārtota 3x — $6.-)
2) ,,Sirds mana raud par dzimteni'' — $5.-
3) ,,Missing You'' — $5.-
4) Visi iepriekšējie veidi kopā — $8.- plus pārsūtīšana $1.- par katru kaseti ASV un Canada

Lai pasūtītu, zvanait: 213-390-7019
— vai rakstait: Vilis Kļaviņš
12028 Venice Blvd., Ste. 4-249,
Los Angeles, CA 90066 — USA

Baltic States
Estonia Latvia Lithuania
40 Years in COMMUNIST SLAVERY

KRĀSĀS

MEKLĒJU pārstāvjus (Sales representatives), kam interesētu papildus ienākumi, visās lielākās pilsētās ASV un Kanadā, kā arī Austrālijā, Eiropā, Dienvidamerikā u.t.t.

Toronto pilsēta

Atkritumu savākšanas plāns

PAŠVALDĪBU BRĪVDIENĀ
(Simcoe Day, Civic Holiday)
pirmdien, 1985.g. 5. augustā.

Atkritumus **neaizvāks** pirmdien, 1985.g. 5. augustā.

Kārtējās pirmdienas (5. augusta) vietā atkritumus savāks otrdien, 6. augustā.

Kārtējās otrdienas (6. augusta) vietā atkritumus savāks trešdien, 7. augustā.

Trešdien, 7. augustā, nesavāks ne laikrakstus, ne smagos priekšmetus.

Pataupait laikrakstus un smagos priekšmetus savākšanai trešdien, 14. augustā.

Atgādinājums: Toronto ir 16 savākšanas vietas stikla un skārdeņu pārstrādāšanai. Aprīļa mēnesī ir savāktas 234 tonnas laikrakstu, 40 tonnas stikla un 6 tonnas skārdeņu. Tuvākai informācijai zvanait — **947-7742.**

R.M. Bremner, P. Eng., F.I.C.E.,
Commissioner of Public Works
City of Toronto

SAVIENOTĀS VALSTIS

ŅUJORKA

● Ņujorkas lietuviešu laikraksts Darbininkas 6. oktobrī atskatās uz 70 gadu darbību. Otrs laikraksts Vienibe, kam pašreiz lasītāju skaits ir pieticīgs, darbojas 99 gadus. Abi laikraksti iznāk Bruklinā. Vecākais Amerikas lietuvietis dzīvo Greitnekā pie Ņujorkas, nosvinot jūnija sākumā 106 gadus. Lielajam vecumam viņš dod recepti: „Neprecies, nesmēķē, bet katru dienu dzer viskiju."

● Ņujorkas latviešu draudzes bibliotēkā Draudzes namā Bruklinā sakārtoti veco dziesmu grāmatu krājumi, kam bibliografiska vērtība. Bibliotēkā glabājas arī mežkopju, architektu un dažādi citi archīvi. Pēdējā laikā saņemti daži lielāki grāmatu ziedojumi. Ārijs Kellijs no Denveras atsūtījis vairākas kastes ar vokālās mūzikas notīm un operas albumiem, kuŗos viņš dziedājis baritona partijas. Saņemtas vairākas kastes ar grāmatām un archīva materiāliem no dažiem mirušiem Ņujorkas apkārtnes tautiešiem.

● Ņujorkas draudzei bibliotēkas pastāv arī pie skolām, pie kam lielākā ir pie Bronksas skolas. bibliotēka novietota Jonkeru baznīcā. Šinī bibliotēkā atrodas apm. 3300 sējumu. Tās sākumi meklējami 1951. gadā, kad šī skola dibināta, un draudzes bibliotēka Bruklinā nodeva apm. 100 savu grāmatu dubultniekus. Nākamajos 14 gados bibliotēkas grāmatas glabājās pāris metalla skapjos īrētās Bronksas skolas telpās, bet 1965. gadā tās pārveda uz jauniegādāto Jonkeru baznīcu. Grāmatu skaits bija ap 500, bet vēl desmit gadu vēlāk — ap 1300 grāmatu. Pēdējos desmit gados grāmatu skaits pieaudzis caurmērā par 190 gadā.

Šī gada 12. maijā reģistrēti 3269 sējumi, kas aizņēma plauktus apmēram 400 pēdu garumā. Vairums grāmatu ir daiļliterātūra un trimdas laika izdevumi, kaut nedaudzas izdotas okupētajā Latvijā, dažas neatkarības laikā un neliels skaits arī angļu valodā par Latviju vai latviešiem. Grāmatas dod lasīšanai arī citiem tautiešiem.

● Brāļu kapos Katskiļos pagājušajā gadā novietotas 119 urnas, bet zemē apglabāti 10 mirušie. Šī gada maija beigās pievienoja 58 urnas un 14 piemiņas plāksnes. Nākamais kapu svētku dievkalpojums Katskiļu Brāļu kapos 18. augustā, pēc tam 6. oktobrī. Kopīgs karavīru organizāciju dievkalpojums 21. septembrī.

● Igauņu amerikāņu nacionālās padomes prezidents J. Simonsons Ņujorkā saņēmis atbildi no ASV kongresmeņa J. Adabo par Speciālās izmeklēšanas iestādes darbību (OSI) attiecībā uz krievu liecinieku liecību pieņemšanu. Rakstam pievienots Tieslietu ministrijas paskaidrojums uz trim lapām, mēģinot izskaidrot OSI darbību, jo cilvēki to neesot izpratuši. Tā darot savu darbu un aizstāvot visas apsūdzēto tiesības. Tur norādīts arī, ka ASV valdība neatzīst piespiedu Baltijas valstu inkorporāciju. Bet trijās lapās nav nekā jauna, ko baltieši jau nezinātu.

● Igauņi izdevuši brošūru Estonia, a Nation Unconquered angļu valodā. Tur 96 lappusēs apskatīta Igaunijas vēsture, sasniegumi un panākumi, kam pievienoti daudzi neatkarības laika uzņēmumi. Otrā izdevumā angļu valodā iznākusi brošūra De-choising of Elections: July 1940 in Estonia. Te 32 lappusēs aprakstītas 1940. gada vēlēšanas, kandidātu saraksti un bēdīgie piedzīvojumi ar kandidātiem. Bez tam izdevumā pievienotas dažādas piezīmes un dokumenti.

Vk.

ČIKAGA

● Čikagas SV. Jāņa draudzes jauniešu iesvētes dievkalpojums notika 16. jūnijā Vuddeiles dievnamā. Dievkalpojums sākās ar svinīgi gājienu, priekšā solojot mācītājam A. Liepkalnam un draudzes priekšniekam V. Tumam, sekoja trīs iesvētes jaunieši: Solveiga Daina Zirne, Pēteris Gunārs Blumbergs, Alberts Fridrichs Legzdiņš. Pēc kopējas dziesmas Dievs dziesma man sekoja jauniešu iesvēte. Māc. A. Liepkalna svētruna bija labi pārdomāta un piemērota šai nozīmīgai dienai. Dievkalpojumu kuplināja Armonds Birkens ar divām skaistām solo dziesmām. Dāmu komitejas pr-ce I. Rungule pasniedza jauniešiem rožu ziedus.

● Čikagas DV apvienības biedram Elmāram Aboltiņam 26. jūlijā piepildījās 80 mūža gadi. Viņš dzimis 1905. g. Alojas pag. Valmieras apr. Pēc skolas beigšanas strādājis savās lauku mājās. Latviju atstājis 1944. oktobrī. Pēc kaŗa bijis Augsburgā Hochfeldas nometnē. 1949. g. iecelojis ASV Virdžinijā un pēc 2 gadiem pārcēlies uz Čikagu. Līdz aiziešanai pensijā strādājis dzelzceļu darbos. Ir Ciānas dr. loceklis un pensionāru apvienības biedrs.

● Čikagas DV apvienības biedram inž. Haroldam Skombam 9. jūlijā apritēja 80 mūža gadi. Dzimis 1905. g. Beidzis Rīgas pilsētas 1. vidusskolu un Latvijas universitātes inžinierzonātnu fakultāti. Skolas laikā bijis aktīvs sportā un skautos. Pieder korp. Frat. Metropolitāna saimei.Studiju laikā strādājis Jūrniecības dep.un Latvijas dzelzceļu jaunbūvju direkcijā, pie Liepājas-Glūdas un Rīgas-Rūjienas dz.-ceļu līnēju būves. Pēc tam strādā Rīgas pilsētas satiksmes direkcijā. 1944. g. iestājās K. Šlesera būvfirmas darbā, bet tai pašā gadā būvfirmu vācu pārvalde sūta uz Vāciju, kaŗa postījumu labošanai Zāras apgabalā. 1944. g. nov. Zāras apgabals nonāk jau amerikāņu rokās un inž. H. Skomba kopā ar inž. Bikšu strādā pie dzelzceļu būves uz Zigfrīda līnijas bunkuriem. Nodibina savu būvfirmu un strādā franču militārai

Gaŗezera padome un atbildīgie darbinieki. Sēž no kr.: J. Meija, J. Mintiks, V. Zemesarājs, padomes priekšsēde E. Vītoliņa, Gaŗezera prezidents G. Strautnieks, O. Cakars; stāv: R. Dimente, I. Lāce, O. Gruele, P. Rieksts, A. Tīdemanis, L. Grendze, A. Bolšteins, I. Kildišs. **Foto V. Jaunkalnietis.**

vadībai un vācu izpostīto tiltu atjaunošanā. 1946. g. pārceļas uz angļu zonu. Ir nometnes komandants Hanoverā, kur nodibina arī DV apv. 1950. g. iecelo ASV Čikagā. Te strādā kā inženieris pie atomenergijas spēkstaciju projektēšanas. Ir viens no iniciātoriem pie latviešu skolas organizēšanas, latviešu dziesmu sv. rīkošanas Čikagā.

● Čikagas DV apvienības vanadzei Lillijai Strautai dzim. Virskūns 30. maijā apritēja 75 mūža gadi. Viņa dzimusi Rīgā 1910. gadā. 1931. gadā beigusi Rīgas pilsētas 3. vidusskolu un mācījusies arī angļu institūtā. Līdztekus strādājusi kā ierēdne Tautas Labklājības ministrijā. 1935. g. aprecējusies ar Teodoru Strautu. Pēc Latvijas atstāšanas bēgļu gaitas vadījusi Ingolštates nometnē Vācijā. 1949. g. iebraukusi ar ģimeni ASV Glenkojā. Pēc tam pārcēlušies uz Evanstonu pie Čikagas. Pēc vīra nāves 1965. g. pārcēlusies uz Park Ridge, Il., kur strādājusi P.R. Citigen bankā kā ierēdne. Pieder pie ev. lut. Ciānas draudzes, darbojas dāmu komitejā un dzied Ciānas draudzes korī.

● Čikagas DV apvienības biedram Pēterim Irmējam 12. jūlijā piepildījās 75 gadi. Dzimis Salacas pag. Valmieras apr. Pēc p-skolas beigšanas strādājis lauku mājās. Otrā pasaules kaŗā cīnījies 321. policijas bataljonā. 1944. g. beigās nosūtīts uz Vāciju Garlengenu, tad Itālijā saņemts gūstā un nosūtīts uz Ēģipti-Suecas kanāļa rajonā. No gūsta atbrīvots tikai 1947. gadā, kad iebraucis Vācijā, Frankfurtē. 1950. g. iecelojis ASV Čikagas tuvumā. Ir Ciānas draudzes loceklis un Pensionāru b-bas biedrs.

A.Z.

GRAND RAPIDI

● Mežvidu pārvaldes sarīkojums „Saulriets Mežvidos" notiks 27. jūlijā pl. 16.00 latviešu ev. lut. draudzes lauku īpašumā. Izrādīs N. Š. Zemgaļa skeču Apsveikumi, režisors Nik. Šūbiņš. Piedalās — Uģis Šūbiņš, Rasma Kornete, Lūcija Ēriņa, Nik. Šūbiņš. Pēc izrādes vakariņas, kafija, atspirdzinājumi, draudzīga sadzīve.

● 29. un 30 jūnijā Mežvidos notika Latviešu ev.lut draudzes organizētais garīgais sa-

Cels jaunu dievnamu

Grand Rapidu latviešu draudze pārdod līdzšinējo baznīcu un cels jaunu baznīcu pilsētas ziemeļu rajonā. Spriežot pēc informācijas, naudas līdzekļi būves vajadzībām, pārdodot līdzšinējos īpašumus, nodrošināti. Arī solījumos saziedota prāva summa, kas papildina kopējo līdzekļu fondu. Draudzes vadība jau noslēgusi līgum u ar firmu John W. Potter, Inc. par 355,500 dol., lai baznīcu uzceltu. Paredzēts, ka būvdarbus uzsāks vistuvākās dienās un pabeigs apm. sešos mēnešos. Jaunās baznīcas laukuma - zemes gabala iesvētīšana, sakarā ar būvdarbu uzsākšanu (1780 Knapp N. E.), notika svētdien, 7. jūlija pievakarē, kad tur bija pulcējušies gan pašu draudzes locekļi, citi ciemiņi, gan daži amerikāņu draugi. Dievkalpojumu ievadīja māc. J. Mednis. Uzrunu teica un iesvētīšanu izdarīja vidienes apgabals garīgās dzīves vadītājs prāv. J. Turks, pasvītrājot, ka šis brīdis ir liels notikums draudzes dzīvē un šī stunda uzskatāma par svētu stundu. Viņš novēlēja, lai šī baznīca kļūst ne tikai par cilvēku mājokli, bet kalpotu kā reliģiskās dzīves celšanas un Dieva mājoklis. Pieminot jaunatni, prāvests aizrādīja, ka tai vajadzētu ar cieņu un apbrīnu vērot tēvu un vectēvu sasniegumus, kas parādījuši lielu varēšanu draudzes un sabiedriskā darbā. Ar lāpstas dūrienu, vietā, kur cels jauno baznīcu, simboliski atzīmēja darbu sākšanu, un kā pirmais to izdarīja draudzes priekšnieks J. Andersons. Viņam sekoja priekšnieka vietnieks A. Ruperts, dāmu komitejas priekšniece H. Jansone, no dr. revīzijas komisijas — R. Siliņa, dr. koŗa — I. Mednis, latviešu skolas — B. Maine, Mežvidu pārvaldes — J. Bušs, talciniekiem — P. Ritums, baptistu draudzes — O. Cakars, Grand Hevenas draudzes — K. V. Liepiņš, A. Egebīne u. c.

V. Zirnītis

iets, ko vadīja māc. J. Mednis. Bez viņa kā lektori vēl piedalījās, jaunais māc. A. Elberts un sludinātājs O. Cakars. Galvenais iztirzājamais virstemats bija par lūgšanām un to veidiem. Saietu ar dziesmām kuplināja M. Cakare un I. Mednis. Dalībnieku skaits bija ap 60, no Grand Rapidiem, Klīvlandes, Čikagas, Kalamazū un Detroitas. 30. jūnijā turpat Mežvidos bija draudzes kārtējais dievkalpojums, kas bija pulcinājis pāri par simts dalībnieku, kuŗā spredikoja māc. A. Elberts.

● Latviešu tautas lielās sēru dienas atceres akts notika 16. jūnijā. Aktu bija noorganijūjusi vietējā DV apvienība un to atklāja apvienības priekšnieks A. Balodis. Par tematu „Aizvestie un mēs" runāja Imants Balodis no Minsteres, Rietumvācijā.

● Latviešu teātŗa apvienības Ziemeļamerikā un ALA Kultūras biroja 8. Teātŗa kursi notiks Gaŗezerā, Kronvalda mājā no 11. — 18. augustam, reizē ar 3 x 3 nometni. Par tiem kursu administrātore A. Geriņa Grand Rapidos izsakās: „Kursu vadītājs būs prof. Māris Ubāns un citi lektori, atkarībā no kursantu skaita. Darbosies divas grupas, vadoties no dalībnieku zināšanām. Pieteikšanās līdz 30. jūlijam. Dalības maksa 35 dol., apmešanās Gaŗezerā maksājama atsevišķi. Pieteicoties iemaksājami 15 dol., čeki rakstāmi uz Latviešu teātŗa apvienības vārda. Rakstīt vai zvanīt Aleksandrai Geriņai, 1009 Spring Ave., N. E., Grand Rapids, Mich., 49503, tālr. 1 (616) 458-7980 vai Dr. J. Dimantam, 2330 Innsbruck Parkway, Minneapolis, Minn., 55421, tālr. 1 (1-612) 574-9110. Ir svarīgi, ka šādi kursi varētu notikt, jo tie var radīt jaunas rosmes mūsu teātŗu kopu un latviešu koloniju dzīvē."

V. Z.

VAGA's 9. n-rs iznācis
Pieprasait 2 paraugnumurus:
164 Willowdale Ave., Willowdale, Ont. M2N 4Y6, Canada.

Zemes-
Cakars;
A. Bol-
alnietis.

nu

ndzes dzīvē
tatāma par
š novēlēja,
st ne tikai
jokli, bet
škās dzīves
a mājoklis.
i, prāvests
ajadzētu ar
vērot tēvu
gumus, kas
varēšanu
abiedriskā
s dūrienu,
auno baz-
zīmēja dar-
pirmais to
es priekš-
ns. Viņam
eka viet-
rts, dāmu
ece H. Jan-
revīzijas
Siliņa, dr.
is, latviešu
e, Mežvidu
J. Bušs,
P. Ritums,
es — O.
venas drau-
Liepiņš, A.
c.
V. Zirnītis

kursu ad-
riņa Grand
: ,,Kursu
of. Māris
ri, atkarībā
ta. Darbo-
as, vado-
ku zināša-
s līdz 30.
maksa 35
Gaŗezerā
višķi. Pie-
mi 15 dol.,
z Latviešu
as vārda.
nīt Alek-
009 Spring
nd Rapids,
r. 1 (616)
J. Diman-
ruck Park-
is, Minn.,
1-612) 574-
a šādi kursi
ie var radīt
nūsu teātŗu
u koloniju
V. Z.

rs iznācis
ugnumurus:
Willowdale, Ont.
nada.

40 gadi pēc tam...

Alberta Eglīša impresija

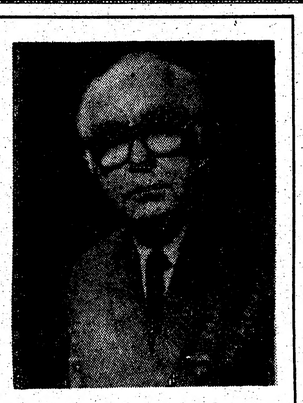

Visam, ko darām, tam arī pašiem jātic, jo kur netrūkst gribas, tur netrūkst līdzekļu un ceļu uz mērķi — Latviju, kas visiem ir vissvētākais, kopējs un mums mūžīgi dzīvs. Kāpēc Latvija? Tāpēc, ka jau pirms tūkstoš gadiem šinī zemē ir dzimuši, auguši, cietuši, cīnījušies un miruši mūsu senči. Tāpēc, ka tur manai vecaimātei, manam vectēvam pagāja jaunība, kuļot kunga rijas, un netrūka iekšēja spēka auklēt, audzināt bērnus nākotnei, un — manai mātei, manam tēvam bija laime piedzīvot pašu valsts izcīnīšanu, bet pašam atkal tur aizmirdzēja skaistākais bērnības laiks, — laiks, kuŗā plauka, ziedēja ne tikai tīrumi vien, bet arī tautas literātūrā, mākslās, zinātnē viss cēlās saulē.

Tiesa, vēl vienmēr pēc 40 gadiem mums netrūkst surrogātu, kas izsmirdēdami kopā ar okupantiem — krieviem, cenšas visu savu apkārtni aizraut līdzi smirdēt un nelaimē nežēlot nevienu latvieti. Un, tomēr vairākumam pat vistumšākos svešinieku laikos netrūkst uzdrīkstēšanās atbildēt divus jautājumus: Pirmais — Kas ir latvietis? Katrs, kam tēvzeme Latvija un kas, runādams dainu valodā, šo zemi mīl vairāk par visu pasaulē. Vai atkal — Kas ir latviešu tauta? Tā ir tauta, kuŗai mūžu mūžos netrūkst pastāvēšanas centienu brīvībā, kas smagā nestundā aizstāvēdamās nežēlo pat savu dzīvību, un kas kopā turēdamās, no paaudzes uz paaudzi ar saviem ideāliem, savām zināšanām, ar savu neatlaidību un darba sajūsmu ir veidojusi kopēju kultūru, vēsturi, ir pārvarējusi visādus likteņus, un ir pašapzinīga sarkanbaltsarkanā karoga sargātāja, glabātāja, godinātāja.

Mūsu nacionālai neatkarībai nebija lielas dimensijas, bet tai bija kvalitāte, tā bija kārtībā, nevienu neapdraudēja, un katram par to bija lepnums, bija prieks. Tagad, kad tas viss pagaidām ļaunu notikumu rezultātā pārtraukts un esam atkal garā atcerējušies piedzīvotās traģēdijas ,,atbrīvotāju'' — sovjetu laikā, kā arī pārdomās satikušies ar saviem cīņas līdzgaitniekiem pirms 40 gadiem 8. maijā, tad pašreizējā situācijā jākonstatē: Okupantiem vēl joprojām ir vara, bet mums — brīvības mīlestība, un tai ir stipra cerība pārdzīvot kā pašus svešiniekus, tā viņu varu, jo iebrucēji necenšas kļūt cilvēciskāki citu pastāvēšanas respektēšanā, vienīgi laužas uz priekšu citu iznīcināšanas apmātībā, lai saviem pasaules iekarošanas cīņas plāniem izmantotu mūsu balto jūras krastu un sev paturētu visu mūsu zaļo zemi.

Mana paaudze, kas esam dzimuši reizē ar Latvijas valsti un auguši, gājuši skolās, sākuši savu dzīvi neatkarības gados, esam arī piedzīvojuši savai paaudzei kopā ar tautu dziļi sāpošus upuŗus, pieredzējuši iebrucēju drausmīgo praksi, redzējuši satricinošas drāmas, un kā veselus cilvēkus, nepārtraukti biedējot un turot draudos, režīms pārvērta dzīvos miroņos.

Tāpēc 1985. gada 8. maijā bija jāpieskaŗas jautājumiem, piemēram: Kas bijām; Kāpēc aizgājām kaŗā; Un, ko mēs gribējām, ko gribam tālāk?

Mūs audzināja jauncelsmei, cilvēka cieņai un tēvzemei. Ļaunuma nepazinām, naidam nebija vaļas, taisnība, tiesība dominēja mūsu valsts likumos. Nākotne aicināja īstenot sapņus, un — katram sasniegt savu vietu, savu labklājību dzīvē. Bet to visu sagrāva Padomju savienības iebrukums 1940. gada 17. jūnijā, kas starp Eiropas vēsturē lielākajiem noziedzniekiem Staļinu un Hitleru bija norunāts, slepeni nolīgts. Pēkšņais iebrukums, tūlīt ievadīdams — sevišķi jaunatnes un garīgās intelliģences — vajāšanas, radīja šausmas, un, pats par sevi saprotams, izmisuma vidū radīja arī sākumu pretestības kustībai. Drūmā klusumā brieda drūms naids.

1941. gada 21. jūnijā izceļas Vācijas un Padomju savienības kaŗš. Piedzīvojām vācu armijas ātru ienākšanu un sarkanarmijas aizbēgšanu. Atbrīvošanās sajūsmā no sarkanajiem, tiem, kas to toreiz pieredzējām — vēl šodien skan ausīs, atbalsojas sirdī tautas gavilēšana. Bet kad noskaidrojās okupantu viena gada posta bilance Latvijā, vīros, dēlos uzliesmo neapslāpējama vēlēšanās par aizvestajiem, nogalinātiem, bez vēsts pazudušiem, par daudzu ģimeņu izdzēšanu — pašiem piedalīties Austrumu frontes kaujās, lai vairs otrreiz nekad neatgriežtos nelaime—Pad.savienības imperiālisms. Arāji pameta tīrumus, strādnieki darbu, skolnieki skolas, studenti universitātē klausītavas, lai visi kopā slēgtās vienībās, Latvijas karoga spārnoti dotos kopējā cīņā pret visļaunāko ļaunumu aiz Zilupes.

Šodien, pēc 40 gadiem, to no jauna atkārtojot, jāuzsveŗ: Neviena nakts nav mūžīga, tāpat kā nenovēršami maldās tie, kas domā, ka viņu masa, viņu lodes, ķēdes, cietumi, mocības spaidu nometnēs un mentālās slimnīcās ir galvenie līdzekļi uzvarēt, izputināt nekrievu tautas nekrievu zemēs.

Jāpiezīmē, ka sākumā visiem varmākām netrūkst panākumu, bet tikai sākumā, pēc tam viņiem pašiem jādreb par savu pārdzīvošanu. Tāpat viņu kultūras civīlizācijas pakāpi vēsture kādreiz attiecīgi dokumentēs, piemēram, konstatējot, kā okupanti ar vietējo funkcionāru mēmu piekrišanu kritušo grenadieŗu kapos Kurzemē, Vidzemē gana kolchoza govis vai audzē cukurbietes, un draudzēm atņemtajās baznīcās sarkanarmijas radzinieki spēlē — kakaļinku.

Patiesībā mūsu tautas sirds ir vienmēr pie saviem cīnītājiem. Tauta pateicībā paklanās varoņiem, saviem lepnajiem vīriem—spītniekiem, kas nacionālās stājas un ticības dēļ bijuši ellē, kas skrējuši caur dunošām kaujām, un reizēm arī atrazdamies gandrīz bezizejā, tomēr nekad nav padevušies ienaidniekam. Neviens mūsu grenadieris nav cīnījies par kaut kādu Hitlera vājprātu vai kalpojis dvēselei pretīgiem aicinājumiem. Mūsu vīru ticība piederēja tikai tam, ka Latvija latviešiem ir dzīvības telpa. Tāpēc nožēlojami tie, kas aklumā — brīvprātīgi, vai daļa arī ierauti sarkanarmijas masā, zaudēja personisko godu un veselību, cīnīdamies tikai par okupantu—krievu interesēm. Pie reizes jākonstatē: sarkano imperiālistu mērķu visčaklākie aktīvizētāji Latvijā tomēr ir pašu komūnisti, kuŗu roboterisms gatavo sāvai tautai, savas tautas garam bēres, un viņu loma nav citādi vērtējama kā vienīgi — moŗa loma, līdz laikam, kamēr tā izdevīga un atmaksājas maskaviešiem.

Vispāri, politika pēc 2. Pasaules kaŗa ir retorika un nevis brīvības bezkompromisa sekmētāja, ir esošā stāvokļa cementētāja un ar varu, ar netaisnību sasniegtās reālitātes netraucētāja, kā tas skaidri vērojams Afganistānas un okupēto Baltijas valstu gadījumā. Tas nozīmē, Padomijas nežēlastība ir atņēmusi tautai paradīzi, kuŗas atgūšanas noslēpums tagad glabājas vispirms — pašos. Jo mūsu vēsturē atkal ir radies vairāk nekā jebkad citreiz uzdevums, cik vien iespējams — katram piedalīties taisnības atjaunošanā un piedalīties ienaidnieka drupināšanā, sevišķi no iekšienes.

Es vēl vienmēr, gluži kā toreiz 1944. gada Svētvakarā Bērzupes sila bunkurī, nevaru aizmirst sava rotas komandieŗa Pētersona vārdus: ,,Kaŗā vislielākā cietēja, tāpat zaudētāja ir patiesība, un tikai patiesība. Arī pašreizējā Kurzemes kaujā krievs liek saviem zaltādiem krist nevis par kaut kādu augstāku, viņu tautai nolaupītu patiesību, bet vienīgi Pad.savienības valdīšanas dēļ par citiem.'' Netālu, kaimiņu pulkā ap to brīdi jau bija sācies masīvi koncentrētais 22. armijas daļu uzbrukums deviņpadsmitniekiem un vienai vācu divīzijai. Šis krievu uzbrukums septiņās dienās beigās noslīka pašu sarkanarmiešu asinīs.

40 pavasaŗi ir aizskanējuši, 40 vasaras pagājušas, zeltā aizmirdzējuši ir 40 rudeņi, un 40 baltas ziemas ir aizputeņojušas. Visapkārt mutuļodama augšup lido labklājības svētība. Neviens netiek ierobežots savās tiesībās. Rietumu gaišumā ikdienai netrūkst aizraujošas fascinācijas; netrūkst iespēju panākumiem un netraucētam, stabilam mieram, ja vien to netraucētu tikai Padomju savienības nesātīgā rijības turpināšanās. Varas iebrukumi, drausmīgie raķešu meži, ieņemto territoriju paturēšana pasauli ir sadalījuši, iesviedusi neatrisinātā, nelaimīgā problēmu jukli. No okupētajām Baltijas valstīm nepārtraukti dzirdamas izmisīgas posta vēstis. Mūsu brāļiem, māsām svešinieku režīma nasta kļūst drūmāka, smagāka, kas vairo nesamierinātību, un legālizē visus aizstāvēšanās līdzekļus.

Starp citu, turienes stāvokļa tuvākai skatīšanai vēl jāpiemin arī tas, ka, piemēram, tas, kas šodien Latvijā saistās ar komūnistiem, ar Maskavas pajumtēs izperināto absurdu, tam vispirms, kamēr iegūst sev uzticību, ir jāiziet caur pamatīgas pārbaudes vārtiem, un tikai tad viņš tiek ielaists augstākās kastas — partijas katla telpās, no kuŗas pēc tam nav vairs nevienam ne izejas, ne atgriešanās.

Tāpat, kas četros sovjetu varas gadu desmitos tur sasniegts (arī mūsu tautas mazināšanā, izklaidēšanā), un kas piedzīvots, ciests, izjusts, tas mums pazīstams, zināms līdz mielēm. Viņu celtajā kolektīvismā saimnieciskai attīstībai nav cerību, cilvēka personība tālāk nevarēs veidoties individuāli, kā arī kultūrālā saglabāšanās, tautiskās dzīves kopšana tiks vēl vairāk iesprostota, apgrūtināta.Skaidrs, ja lasa viņu grāmatas, laikrakstus, žurnālus, kuŗus ārkārtīgi sovjetizētā valodā pierakstā vietējie — partijai pievienojušies okupācijas populārizētāji, slavinātāji, un ja nebūtu zināma īstenība, nezinātu, ka tā ir tikai propaganda, tad gandrīz liktos, ka viss mājās kārtībā.

Dzīvo un kritušo cīnītāju ēnas liesmo. Nakts vidū deg mātes asaras, kad 40 gadus pēc pēdējās kaujas Kurzemes cietoksnī garā atceramies cīņās kritušos, bez vēsts pazudušos, tur palikušos, meža brāļu gaitās aizgājušos, ar kuŗiem kopā ir ieti ilgi, gaŗi ugunsceļi.

Mums dzīvajiem katram jāzina: Šī maija diena nav piemērota gavilēm, bet klusumam, dziļām pārdomām un tautas pulcēšanai kopējā lūgšanā.

1985. gadā nevarējām 8. maiju svinēt kā atbrīvošanās un brīvības augšāmcelšanās dienu, kā to, piemēram, 14. jūlijā, ielās dejodami, gaviļēdami, katru gadu atkārto franči, pieminēdami Bastilijas ieņemšanu 1789. gadā. Mums 8. maijs 1945. gadā, kad liktenis cilvēcei nebija lēmis piedzīvot galu abiem velniem, bet — tikai vienam, ievadīja pašu valsts zaudēšanu un tautas pastāvēšanas apdraudēšanu.

Otrā pasaules kaŗā, sevišķi kopš 1944. gada vasaras: cilvēki baidīdamies no otrreizējas sarkano atgriešanās, drebēdami par dzīvību, simttūkstoši atradās bēgļu ceļā, daļa glābās, pulcējās mežos un, vienalga, kas būs būs — daudzi palika arī savās sētās, bet latviešu kaŗavīru vētrainais ceļš atkal bija pilns pašaizliedzības, pilns varonības, liela traģisma un daudzu uzvaru apzīmogots. Viņu kapu netrūkst malu malās, tāpat, kā bēgļu kauli — citi apglabāti, citi izvazāti balo ceļmalās no Rītupes, Indras austrumos līdz Lauenburgai pie Elbas, un skalojas jūras dzelmē starp Kurzemi un Gotlandi. Reizē nedrīkstam noklusēt okupantu apcietinātos deportētos, uz kuŗiem rādīja ceļu, pie kuŗu durvīm klauvēja vietējie, apstulbinātie līdzskrējēji, un, ka no šiem postā aizrautajiem — vairākiem simttūkstošiem, vairums drausmīgajos apstākļos ir aizgājis bojā.

Te vienmēr no jauna jāatkārto: viss nelaimīgais, nāvīgais nav cēlies pašu vainas dēļ, bet par to būs tiesa, būs jāatbild tiem, kas mums neļauj mierīgi dzīvot savā dabīgajā dzīves telpā, kas mūs mūžīgi grib malt un samalt.

Un tomēr, 1945. gada 8. maija notikums nav mūs salauzis.

Mēs dzīvojam tālāk. Aug jauna spīts. Okupācijas spaidos aug jauni latvieši, un — trimdas fainomens tāpat vēl vienmēr ir nozīmīgs, ir zaļojošs zars savai tautai.

Tūkstošiem gadus ilgajā pastāvēšanā daudz dažādu svešinieku mums gājuši pāri, kas katrs ar ļaunumu, ar viltu ir mēģinājuši mūs izputināt, mēģinājuši padzīt no mūsu līdumiem un laukiem, bet beigās paši vienmēr aizgāja pirmie, un uz vietas palika tikai zemes īstie saimnieki — latvieši. Tas pats liktenis reiz pienāks arī tagadējiem varas kungiem, jo neviena diktūtūra nav mūžīga, ja tikai visām paaudzēm netrūks uzdrīkstēšanās, netrūks turēšanās vienprātībā, un — nākošajiem cīnītājiem, atkal katrs 2. Pasaules kaŗā bijušais grenadieris būs dzīvs, garīgs aizstāvēšanās simtols, būs dzīvs izturības un nepadošanās piemērs, kā to neaizmirstami toreiz rādīja Kurzemes cietoksnī, Džūksteš pusē — deviņpadsmitnieki.

Tāpēc mums jātic, un — stiprā ticībā jādzīvo mūžs: Kas grib sev tiesības, tam jābūt arī pienākumiem, un — brīvība ir pienākums ir tāda atbildība, kas nepārtraukti jāsarga, jāaizstāv, un ja vajadzīgs — no jauna jāizcīna, arī vēl 40 gadus pēc tam...

Sastapšanās ar lauvām

Teodora Dreimaņa piezīmītes par medībām Afrikā.

(Turpinājums)

Kā visur dienvidos, nakts iestājas ātri. Auto un Alistera rokā turētā spēcīgā prožektora gaismā apvidus izskatās daudz savādāks, mistiskāks, ar kontrastainām gaismas un ēnu spēlēm.

Arī zvēri izturas savādāk. Dienā uzmanīgajām zebrām varam piebraukt tuvu. Liekas, tās snauž vai vienkārši nebaidās no spēcīgā gaismas kūļa un motora trokšņa. Visas redzētās zebras izskatās labi nobarojušās, apaļas. Paliek iespaids, ka viņu āda par mazu, it kā uzspīlēta apaļajam ķermenim.

Zālaina krūma stūrī ieraugām civet kaķi nelielas lapsas lielumā. Apgaismojumam nepievēršot uzmanību, kaķiem īpatnējā, zemei pieplakušā veidā tas cenšas pielīst zālē mums neredzamam medījumam. Pēdējā lēcienā kaut kas, varbūt zāle, viņu aizkavē, un nelielam putnam izdodas pacelties gaisā.

Kluso nakti, kurā esam dzirdējuši vienīgi dažādu putnu balsis, piepeši pārtrauc īpatnji skaļas baigas skaņas.

No dažādiem mums neredzamu zvēru rēcieniem varam izšķirt ziloņu taurēšanu, īpatnējos lauvu rēcienus. Skaņas, liekas, nāk no visām debess pusēm.

Šajā nakts kakafonijā jaucas vēl citas nedzirdētas, neizprotamas skaņas. Toms cenšas piebraukt tuvāk, lai redzētu šos trokšņotājus un trokšņu iemeslus, kuŗus pat šejienes pazinējs Alisters atzīstas nezināms. Nekad kaut ko līdzīgu viņš neesot dzirdējis.

Kratoties nelīdzenajā apvidū, piebraucam izžuvušas upes gultnei, kuŗas stāvos, bet ne sevišķi augstos krastus nespējam šķērsot. Dažu minūšu laikā troksnis tikpat pēkšņi kā sācies, beidzas.

Mājup braucot, tuvāk upei sastopam no upes baroties iznākušos nīlzirgus, kas atgādina resnas īsas desas ar kāju vietās iespraustiem īsiem sērkociņiem. Apbrīnojama tomēr viņu veiklība un uzmanība, vairoties no prožektora gaismas. To neesam manījuši pie citiem naktī redzētajiem dzīvniekiem.

Salīdzinot ar medībām citos kontinentos, Afrikas medības nav dārgas. Piemēram, Kanadā ledus lāča 10 dienu medības bez garantijas medījumu iegūt maksā 16.000 dol. Šai summai jāpieskaita ceļa izdevumi līdz pavadoņu eskimu nometnei u.c. Arī maskoku vēršu atļauja maksā 6.000 dol.

Āzijas kalnu aunu atļauju cenas ir astronomiskas. Līdzīgi maksā medības Anglijā, Ungārijā un citur.

Katrai Afrikas valstij un medību sabiedrībai ir dažādas cenas dažādiem zvēriem, medību apvidiem u.t.t. Daži sludinājumi piedāvā neiedomājami lētas iespējas. Tā Dienvidafrikas 1984.g. katalogā 10 dienu medības — 2 mednieki, viens profesionālais (viss US dolaros) 3.500 dol. Painteresējoties redzam, ka šai summā nav ieskaitītas trofeju takses: bifeļi — 2.500 dol., sakle — 2.500 dol., leopards — 2.000 dol. u.t.t., medību, ieroču, apgabalu, trofeju, iesaiņošana, sūtīšana, eksporta un citas nodevas. Medības notiek kāda turienes lauksaimnieka plašajā īpašumā.

Dažādo vietu un sabiedrību cenu starpība nav sevišķi liela. Svarīgākais ir uzzināt nodomātā medību rajona politiskā stāvokļa stabilitāti, iegūt atsauksmes no medniekiem, kas šai apgabalā medījuši, vispār ievākt iespējami daudz ziņu.

Apmēram lētākās 10 dienu medības, ar dažu parasto trofeju iegūšanu izmaksā 10.000 US dolaros.

Kas vēlas iegūt kādu no pieciem Afrikas dižmedījumiem vai kādu reti Afrikā sastopamu dzīvnieku un pagarināt medību laiku, tam protams, medības izmaksās daudz vairāk.

(Turpinājums sekos)

Jaunatnes Dziesmu Svētki Montreālā

1985. gadā, no 30. augusta — 2. septembrim.

GATAVOJATIES, PIEDALĀTIĒS, APMEKLĒJIET!

Viesnīcu rezervāciju kartes, biļešu pasūtinājumu zīmes un cita informācija:

291 Lorraine Dr., Baie d'Urfé, Que., Canada H9X 2R2, tel. 514-457-9832.

Lūgums

kārtot laikr. Latvija Amerikā 1985.g. abonementa maksas, kas paliek līdzšinējās.

ASV un citu zemju abonenti, kas maksā ASV dolaros, lūgti maksājumu summu nesamazināt par kursa starpību, jo laikraksta sūtīšana ārpus Kanadas gadā maksā 15 dol. vairāk nekā Kanadā. Piezīmējam, ka sūtīšanas pasta nodeva ir augstāka tiem abonentiem, kas maksājumus nav nokārtojuši.

RM

NSM

ROSAR-MORRISON FUNERAL HOME LTD

Thomas L. Morrison — Funeral Director
467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5
Tel. 924-1408

RŪPĪGA UN SMALKJUTĪGA APBEDĪŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

SARMĪTE BULTE, BA, LLB

ADVOKĀTE—NOTĀRE

Thompson Building — pretīm City Hall —
65 Queen St. W., suite 1105
Toronto, Ont. M5H 2M5. Tel. (416) 860-0082

GUNARS CONSTRUCTION

izdara visāda veida **pārbūvju un piebūvju darbus,** ieskaitot **plumbing un elektrību.**
Lūdz zvanīt **889-5076**

Ērgļu ligzdas medus

30 Dewson St.
Toronto, Ont.
Telefons 534-0563
S. Vasarājs

EAGLE'S NEST

Mastercraft Painting & Decorating

latviešu uzņēmums

Dzīvojamo māju krāsošana un tapsēšana, kā arī veikalu un rūpniecības telpu krāsošana.

Tel: 439-2538

Ja domājiet iegādāties jaunu māju vai pārdot esošo, būšu priecīga Jums pakalpot.

ROYAL LEPAGE

Residential Real Estate Services

Maria Tiltiņš, B.A., B.Ed.
1566 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6P 1A4
Birojā: (416) 537-3431
Mājās: (416) 536-3702

Steidzīgi

vajadzīga lauku saimniecība

50—100 akru ganību zeme, ar kūti un dzīvojamo māju Oranžvilles vai Šelburnas apkārtnē. Lūdz zvanīt

Sofijai Apinītei,
A. Stikuts Real Estate,
(416) 752-1770, vai
(416) 439-5061.

GRUPU LIDOJUMI UZ RĪGU 1985.G.

APMEŠANĀS RĪGAS JAUNAJĀ VIESNĪCĀ „LATVIJA"
ASV pasažieri visām grupām var pievienoties Nujorkā.
VISS IESKAITĪTS — VIA HELSINKI UN TALLINA
Visām grupām 16 dienas Rīgā.

1 — 5 lidojumi jau izpārdoti.

6) no 9.aug.	**—28.aug.**	Can.$2400.-(US $1890.-)
7) no 23.aug.	**—11.sept.**	Can.$2400.-(US $1890.-)
8) no 6.sept.	**—25.sept.**	Can.$2100.-(US $1630.-)

Pēc pieprasījuma varam izkārtot ilgāku uzturēšanos vēl kādā citā Rietumeiropas pilsētā.

Individuāli izkārtojams saīsināts uzturēšanās laiks Rīgā.

Ja domājat aicināt radus ciemos šeit, vai vēlaties viesu vīzu, lai apciemojuma laikā Latvijā dzīvotu pie radiem, tagad ir īstais laiks sākt vajadzīgo dokumentu sagādi.

Visās tūrēs ieskaitīts:

lidojums turp un atpakaļ, visi nodokļi, visur pirmās šķiras viesnīcas, visi transferi, ekskursijas visās vietās, maltītes u.c.

Sīkāka informācija un rezervācijas;

ATLAS TRAVEL SERVICE

103 RONCESVALLES AVE., TORONTO, ONTARIO, M6R 2K9

TEL.: (416) 531-3519

RUNĀJAM LATVISKI!

Ratas Optic

Igauņu uzņēmums.

219 Danforth Ave,
Toronto, Ont. M4K 1N2
465-6251

Atvērts pirmd. - piektd. 10—18
sestdienās 10—15

- **Gatavojam pēc acu ārsta paraksta brilles un visāda veida kontaktu lēcas.**
- **Rāmji lielā izvēlē.**
- **Izkārtojam acu pārbaudes.**
- **Latviešiem 10% atlaide, ieskaitot brilles uz Latviju.**

Kārļa Suntaža būvdarbi,
Metro lic. B 2494.

Būvē jaunas mājas un vasarnīcas. Izdara pārbūves, remontus, krāsošanas un mūrēšanas darbus. Sagādā atļaujas. Zvanīt 751-6829.

Izdaru krāsošanas darbus

Nocenošana par brīvu.

Zvanīt no pl. 10—23, tālr. 924-7095.

Kanadas latviešu jaunatnes meistarsacīkstes vieglatlētikā un peldēšanā Sidrabenē

Kopš LSAK noorganizēja un vadīja Sidrabenes vasaras nometni, katru gadu nometnes nodarbību programmā ir ierādīta vieta Kanadas latviešu jaunatnes meistarsacīkstēm vieglatlētikā visām vecuma grupām. Sporta labvēļi un latviešu organizācijas dāvinājušas meistarsacīkstēm daudz vērtīgu ceļojošu balvu. Meistarsacīkstēs parasti neiztrūkstoši piedalījušies arī saulainieši. Šoreiz neparedzētu apstākļu dēļ neieradās Sidrabenē gaidītie viesi no Saulaines. Izpalika arī tradicionālā, aizraujošā jaunatnes sacensība abu nometņu starpā volejbolā.

Meistarsacīkšu rīts bija mākoņains un ducināja pērkons. Pēc dievkalpojuma, kuŗu vadīja māc. Juris Cālītis un kuŗā dziedāja meiteņu sekstets Astrīdas Kalnas vadībā, iesākās lietus un šķita, ka meistarsacīkstes būs jāatliek. Pēcpusdienā tomēr uzspīdēja saule un Gunārs Gubiņš ar saviem palīgiem aicināja jaunos sacīkšu laukumā.

Vieglatlētikas sacīkšu rezultāti:

Meitenes:

8—9—10 g.v. 60 m skrējienā: 1. Benita Senkēviča — 10.3 sek., 2. Melanija Dzelme 10.9, 3. Anita Vilmane 11.0. Augstlēkšanā: 1. M. Dzelme 1.05 m, 2. B. Senkēviča 1.00, 3. A. Vilmane 1.00. Tāllēkšanā: 1. B. Senkēviča 3.11 m, 2. M. Dzelme 2.58, 3. Lara Zentiņa 2.53 m.

11—12—13 g.v. 60 m skrējienā: 1. Kristīna Vilmane 9.4 sek., 2. Astrīda Neimane 9.5, 3. Alise Senkēviča 9.7. Tāllēkšanā 1. A. Senkēviča 3.49 m, 2. Kristīna Vilmane 3.40, 3. Māra Eglīte 3.31. Augstlēkšanā: 1. K. Vilmane 1.20 m, 2. M. Eglīte 1.15, 3. A. Senkēviča 1.15.

14—15—16 g.v. 100 m skrējienā: 1. Māra Tērauda 14.1 sek., 2. Ingrīda Jansone 15.1; 200 m skrējienā: 1. M. Tērauda 30.3 sek., 2. I. Jansone 33.1. Tāllēkšanā: 1. I. Jansone 3.89 m, 2. M. Tērauda 3.84, 3. Audrija Ozola 3.70. Lodē: 1. M. Tērauda 6.78 m, 2. Sandra Ezera 6.30, 3. I. Jansone 6.23. Šķēps: 1. M. Tērauda 19.02 m, 2. S. Ezera 16.60, 3. I. Jansone. Augstlēkšanā: 1. M. Ozola 1.30 m, 2. M. Tērauda 1.20, 3. I. Jansone 1.10.

17—18 g.v. 100 m skrējienā: Linda Skomba 16.8 sek. Tāllēkšanā: L. Skomba 3.50 m. Auglēkšanā L.Skomba 1.15 m. Lodē: L. Skomba 4.89, 200 m L. Skomba 39.7.

Zēnu rezultāti —

8—9—10 g.v. 60 m skrējienā: 1. Krišs Eglītis 9.5 sek., 2. Ēriks Mālderis 10.3, 3. Jāzeps Garjāns 10.6. Augstlēkšanā: 1. Kr. Eglītis 1.25 m, 2. E. Mālderis 1.15, 3. Aldis Zandbergs 1.10. Tāllēkšanā: 1. Kr. Eglītis 3.90 m, 2. E. Mālderis 3.23, 3. A. Zandbergs 3.00.

11—12—13 g.v. 60 m skrējienā: 1. Tālis Tērauds 9.8 sek., 3. Rodijs Dzenītis 10.5, Ilmārs Jansons 10.8. Augstlēkšanā: 1. Jānis Ozols 1.40 m, 2. R. Dzenītis 1.15, 3. T. Tērauds 1.15. Tāllēkšanā: 1. T. Tērauds 3.76 m, 2. J. Ozols 3.73, 3. P. Sudmalis 3.49.

14—15—16 g.v. 100 m skrējienā: 1. Kārlis Bergmanis 14.9 sek., 2. Ēriks Sudmalis 15.9. 200 m skrējienā: 1. K. Bergmanis 29.0 sek., 2. Juris Ozols 29.9, 3. Pēteris Eglītis 40.2. Augstlēkšanā: 1. J. Ozols 1.60 m, 2. K. Bergmanis 1.30, 3. E. Sudmalis 1.10. Tāllēkšanā: 1. J. Ozols 4.49 m, 2. K. Bergmanis 4.06, 3. E. Sudmalis 3.17. Lodē: 1. Pēteris Eglītis 12.65 m, 2. K. Bergmanis 10.32, 3. J.Ozols 10.08. Šķēpā: 1. J. Ozols 35,62, 2.K. Bergmanis 31.44, 3. P. Eglītis 30.32.

Ārpus sacīkšu programmas — vīriešu disks — P. Eglītis 32.34 m, J. Ozols 31.00, K. Bergmanis 28.02. Sieviešu disks — M. Tērauda 21.26, I. Jansone 15.02 un Saulīte Neimane 14.94.

Ceļojošo balvu ieguvēji

Latviešu kaŗavīru balvu ieguva Kristīne Vilmane; Edgara Plūmes — Māra Tērauda; Arnolda Tīcmaņa — Linda Skomba; DV Kanadas valdes — Kārlis Bergmanis; Roberta Plūmes — Māra Tērauda, Roberta Plūmes — Kārlis Bergmanis.

Roberta Plūmes balvas izcīna vispusīgākie vieglatlēti, ņemot vērā arī peldēšanas rezultātus. Labākie vieglatlēti savā vecuma grupā saņēma arī personiskas balvas. Peldēšanas sacīkstes vadīja Judīte Vāgnere. (Rezultāti būs vēlāk). **Ž. Zentiņš.**

Grāmatas dāvanām

Latviešu Gads, Gadskārta un Godi	$35.00
Latviešu valodas sinonimu vārdnīca	$33.00
Laiks, telpa, ļaudis IV daļa	40.00
A. Johansons — Krēslainie spoguļi	$14.50
I. Vīksna — Neviens mūs nedzird	$12.00
K. Strods — Nedrīkstu raudāt — nevaru smiet	$ 8.00
L. Pērļupe — Priekšpilsētas noslēpums	$ 6.60
N. Kalniņš — Anitas stāsti	$ 5.60
J. Širmanis — Pīkstīte	$10.00
K. Ķezbers — Kurzemes Hercoga Dālderis	$ 6.60
J. Klīdzējs — Laidiet! Laidiet! Laidiet! noveles	$16.00
V. Janelsiņa — Nozagtais eņģelis	$17.50
Eg. Grīslis — Lūgsim Dievu, meditācijas	$17.50
K. Zvejnieks — Baltā pils, rom.	$16.00
L. Bērziņa — Viena nedēļa Ernas dzīvē, rom.	$15.00
A. Baumanis — Krišjānis Barons	$21.00
H. Rudzītis — Manas dzīves dēkas, atmiņas	$17.50
Latvia	$75.00
T. Puisāns — Latviešu strēlnieku dzejas	$11.00
E. Ābele — Mīlestība, rom.	$12.00
P. Apkalns — Dievam, Tēvzemei, Brīvībai	$ 7.50
O. Akmentiņš — Lielais kurzemnieks Amerikā	$15.00
K. Krūklītis — Tā tas bija toreiz.	$30.00
K. Sidars — Aiz ezera balti bērzi, rom.	$16.00
O. Liepiņš — Tālos atspulgos, atm.	$24.00
E. Andersons —LV 1920—1940 Ārpolītika I	$41.00
A. Lūsis — Cilvēks bez mājām	$ 8.00
L. Breikšs — Dziesmu Daugava, dz.	$11.50
K. Siljakovs — Mana atbilde II	16.00
E. Andersons — LV 1920—1940 Ārpolītika II	$41.00
J. Vecozols — Dzidra, rom.	$17.50
J. Labsvīrs — Atmiņas un pārdomas	$16.80
E. Blanks — Latvijas valsts pirmie gadi	$ 3.00
Dainu izlase — Trīs ziedošie koki	$10.00
Dainu izlase — Trīs Skuju Koki un Bērzs	$12.00
V. Kārkliņš — Jaunavu iela, rom.	$14.50
I. Gubiņa — Kaza kāpa debesīs, ceļ. piez.	$13.00
Latviešu kaŗavīru dziesmas ar notīm	$12.50
Sp. Paegle — Kā Latvijas valsts tapa	$ 9.00
Latvijas un Padomju Krievijas miera līgums	$ 7.00
T.L.B. — Paaudzes paaudzēm, rakstu krājums	$15.00
M. Kalmane — Laikam līdzi, dz.	$12.00
V. Hazners — Varmācības Torņi —II	$49.00
T. Krūka — Rīgas Ieviņa — Jaunatnes romāns	$12.00
Priekulieši	$42.00
Latvian Cooking — Pavāru grāmata	$12.00

Piedāvā dāvanām: gleznas, rotas, keramiku, ādas un koka izstrādājumus, kā arī citas mantas.

DV Grāmantīca, 491 College St., Toronto, Ont. M4G 1A5, tālr. 921-7121. Pasta sūtījumiem 10% piemaksa.

Pirmdienās ..... **no pl. 12.00 līdz pl. 17.00**
Otrdienās ..... **no pl. 12.00 līdz pl. 19.00**
No treš. līdz piektd.,iesk..no pl.12.00 līdz pl. 18.00
Sestdienās — no 15. jūnija līdz 15. septembrim slēgta.

DV GRĀMATNĪCAS NODAĻA-SALONS,4 Credit Union Drive, Toronto, Ont.M4A 2N8, tālr.757-1482.

Darba laiks:no otrdienas līdz piektdienai no pl.15.00-20.00
Sestdienās — no 15. jūnija līdz 15. septembrim slēgts.

VĒL VAR PIETEIKTIES TRĪSREIZTRĪS 1985!

PIETEIKŠANĀS UN INFORMĀCIJA:

GAŖEZERĀ
11.—18. aug.
A. RUPERTS
2141 Brunsink NE
Gr. Rapids, MI 49503

KATSKIĻOS
18.—25. aug.
Ilze BULS
4 Elmwood St.,
Stamford, CT 06902

Profesionāla palīdzība

Izpalīdzu visdažādākās vajadzībās jūsu mājā:

- **Finanču lietās** — akciju un bondu iegādē, banku kontu izdevīgā izkārtojumā, pensiju — RRSP u.c.
- **Dokumentu izpildīšanā** — apdrošināšanas, nodokļu formas, vēstules un sarakste ar dažādām iestādēm visādos jautājumos.
- **Ar padomiem** — sagādāju profesionālu palīdzību māju darbu veikšanai un izpalīdzu ģimenēm visdažādākos gadījumos.

Pirmā tikšanās par brīvu. Garantija.
Lūdzu zvanīt vakaros: 283-8580.

EINARS SOSTE
B.A., SC.

Globālo latviešu meistarsacīkšu rezultāti

Galda teniss vīriešiem —

1. H. Miķelsons (ASV), 2. I. Kārklis (ASV), 3. E. Abrats (Eiropa).

Galda teniss sievietēm —

1. A. Grīviņa (ASV), 2. A. Ansone (Kanada), 3. D. Žulpe (Kanada).

Galda teniss sievietēm vienībām

1. Kanada (D. Žulpe, A. Ansone); 2. ASV (A. Grīviņa, L. Nīce).

Galda teniss vīriešiem vienībām —

ASV pirmā vienība (H. Miķelsons, Pelša, Kārklis) uzvarēja Kanadu (Veilands, Lapiņš, Teteris), nezaudējot nevienu setu. ASV I uzvarēja Eiropu (Abrats,Liepiņš) ar 11 uzvarētiem un 5 zaudētiem setiem. Eiropa uzvarēja Kanadu bez zaudēta seta. ASV II (Zadvinskis, Šachnazarians, Stiebris) uzvarēja Kanadu, zaudējot piecus setus. ASV II uzvarēja arī Eiropu, zaudējot četrus setus. Finālā sastapās ASV I ar ASV II; uzvarēja ASV I bez zaudēta seta. Trešā vietā palika Eiropa, ceturtā Kanada.

Galda tenisa dubultspēles —

1.v. ASV I, 2.v. ASV II, 3.v. Eiropa, 4.v. Kanada.

Novuss vīriešiem —

1. V. Teteris (Kanada), 2. L.Shahnazarians (ASV), 3. J. Veiss (ASV).

Novuss vīriešiem vienībām —

1.v. kanada (V. Teteris, M. Baumeistars, P. Kalniņš); 2.v. ASV (St. Misjums, L. Shahnazarians, V. Glaznavs), 3.v. Austrālija (G. Bērzzariņš, L. Kaimiņš, A. Kalējs).

Novuss sievietēm —

1.v. A. Grīviņa (ASV), 2.v. A. Ansone (Kanada), 3.v. D. Žulpe (Kanada).

Novuss sievietēm vienībām —

1.v. Kanada (D. Žulpe, A. Ansone), 2.v. ASV (A. Grīviņa, L. Nīce).

Novusa dubultspēles —

1.v. Kanada (A. Pomere, A. Avota), 2.v. Kanada (D. Žulpe, A. Ansone), 3.v. ASV (A. Grīviņa, L. Nīce).

Šachā uzvarēja Eiropa (O. Liepiņš, P. Sondors, A. Abakuks) ASV (V. Pūpols), J. Tums, I. Erkmanis) ar 4:2.

Golfs vīriešiem. Golfs ir kļuvis ļoti populārs arī latviešu sporta saimē. Vīriešu golfa sacīkstēs piedalījās pavisam 34 sportisti, sieviešu — 7 dalībnieces.

Vīriešu sacensībās —

ASV I (E. Ozols, A. Kazlovskis, J. Brikša) uzvarēja ar 244 p.; otrā vietā ASV II (E. Erkmanis, I. Kauls, K. Bušs) 260 p., trešā vietā Kanada (A. Antmanis, M. Grimba sen., R. Metcs) 257 p.; ceturtā vispasaulē (A. Dzilna — Kanada, V. Freivalds — Zvied rija, A. Kēse — Venecuela) 281 p.

Sievietēm —

ASV (L. Ore, G. Vilciņa) pirmā vietā ar 220 p., otrā Kanada (V. Grimba, M. Dālberga) 237 p.

Golfā vīriešiem indiv. —

A. Kazlovskis, A. Antmanis, E. Linde un E. Ozols sasniedza 80 p., seko J. Brikša ar 84 un K. Bušs ar 85 p.

Sievietēm —

M. Shahnazariana 102, L. Ore 106, V. Grimba 108 p.

LATVIJA AMERIKĀ

Atjaunojiet abonementu un dāviniet to saviem draugiem, lai nodrošinātu informāciju par notikumiem pasaulē.

Lūdzu sūtiet LATVIJU AMERIKĀ uz

☐ **vienu gadu** $40.00
☐ **6 mēnešiem** $21.00
☐ **3 mēnešiem** $12.00

Mr., Mrs., Miss .....

Adrese .....

Jauns abonents ☐ **pagarinājums** ☐

Čeki rakstāmi uz Latvija Amerikā vārda un sūtāmi 125 Broadview Ave, Toronto, Ont. M4M 2E9.

Pensionāru pāris MEKLĒ DZĪVOKLI
Toronto, tuvu satiksmei un veikaliem. **Zvanīt 461-3766.**

IERĪKO, LABO UN MAINA

plumbing, eļļas, gāzes un elektr. apkures, silta ūdens tankus, skursteņu oderes (liners), tīra krāsnis un ūdens tankus.

ROLAND KULLIK
(416) 275-1280.

Brīvo Baltijas...

(Pārnesums no 1. lp.)

ātrlaivas īsā konfrontācijā ar Baltic Star Igaunijas piekrastē. turpat kuģim priekšā aizbrauca arī kāda padomju zvejas laiva ar sarkano karogu un piespieda kapteini izvairīties no sadursmes.

Baltiešu ziedu veltes bija viņu sveicieni svešas varas sagrābtajiem krastiem. Paredzētā vēstījuma nosūtīšana ar gaisa baloniem un peldošās tvertnēs izpalika, jo kapteinis baidījās no tūlītējas Kremļa pretakcijas. Ziņa par Brīvības un Miera kuģa braucienu ātri izplatījās visās Baltijas valstīs, tādējādi liecinot, ka baltieši brīvībā nav aizmirsuši savus brāļus un māsas.

Kad kuģis sasniedza Helsinkus, tas bija spiests izmest enkuru kādā ostas pamalē. Neskatoties uz to, brauciena dalībnieki noorganizēja iespaidīgu demonstrāciju, kas devās ar Latvijas, Igaunijas un Lietuvas karogiem uz somu Brīvības pieminekli, lai tur noliktu ziedus. Demonstranti mēģināja sasniegt arī Pad. savienības sūtniecību, bet Helsinku policija pēc drošības iestāžu norādījuma ceļu uz sūtniecību nogrieza. Dažiem demonstrantiem tomēr izdevās nokļūt līdz pašai sūtniecībai, kur viņus aizturēja somu policisti un dažus jauniešus, ieskaitot arī kāda lietuviešu diplomāta mazdēlu, apcietināja. Visus aizturētos drīz vien atbrīvoja.

Baltiešu aktīvitātēs Helsinkos ar lielu sajūsmu noskatījās tūkstošiem somu. viņi ar aplausiem un saucieniem pauda simpātijas mūsu centieniem.

Tā mēs Helsinkos esam ieguvuši jaunus patiesus draugus.

Bltiešu Miera un Brīvības kuģa pozitīvo panākumu ailē ir jāieraksta arī sajūsma un gribas kāpinājums šī brauciena dalībniekos, kas neapšaubāmi radīs spēcīgu pozitīvu reakciju visā baltiešu trimdas saimē. Ja mēs gribam, tad mēs varam. Šī doma lai pavada mūs tālākajās politiskās aktīvitātēs.

Noslēgsim ar kāda Zviedrijas pazīstama sabiedriska latvieša zīmīgiem vārdiem: „Cik iespaidīgs gan būtu bijis baltiešu brauciens, ja tajā bez tiem 350, kas piedalījās, būtu klāt bijuši arī tie bagātie Amerikas latvieši, kas nesen devās misijā uz Tobago salu vai arī izpriecas braucienos mīlestības laivās uz vēl neizpētītiem ledus laukiem."

Aleksandrs Ķegumnieks.

Pieteikt darbus mākslas izstādei

18. novembŗa mākslas izstāde no 1985.g. 15.—20.novembrim

Tema: Ģimene.

Laipni lūdzam interesentus saklausīt šo aicinājumu un piedalīties izstādē, tādējādi daloties garīgajā sniegumā. Uzsveŗam temu: latviskā ģimene; ģimene kā mūsu tautas izturīgais kodols, kas uztur dzīvu svešajās zemēs un svešajās ietekmēs plosīto tautu.

Darbus lūdzam pieteikt līdz š.g. 27. septembrim, pieteikumu adresējot Ērikam Dzenim: **Latvian Canadian Cultural Center, 4 Credit Union Drive, Toronto, Ontario, M4A 2N8, Canada.**

Darbi iesūtāmi uz minēto adresi **līdz š.g. 18. oktobrim.** Izstādi atklās Ingrīda Vīksna 15. novembrī, pl. 19.30.

Žūrijas komisijā darbosies: Ēriks Dzenis, Zigfrīds Jurševskis, Kārlis Kronbergs, Dzintars Mežulis un Jānis Zuntaks.

Katrs mākslinieks var iesūtīt divus darbus, — to maksimālais lielums 1 m.

Iesniegšanas maksa 5 dol. par darbu.

Mākslas komiteja atbildīga par darba apdrošināšanu.

Darbiem jābūt ielogotiem un sagatavotiem piekāršanai, klāt pieliekot nosaukumu, techniku un cenu Kanadas dolaros. No pārdotajiem darbiem 5 proc. atskaitīs galerijas izdevumu segšanai. Izstādē ieeja brīva.

Tuvāka informācija pie Ērika Dzeņa, tālr. 889-4207.

Visi sirsnīgi aicināti un gaidīti.

Kaķīša dzirnaviņas Saulainē

Saulaines bērnu vasaras nometne cītīgi gatavojas bērnu svētkiem 3. un 4. augustā, ar gadskārtējām sporta sacensībām un spēlēm sestdien un dievkalpojumu svētdien, pl. 10.30. Tam sekos priekšnesumi, stendi un futbola un volejbola sacensības ar Sidrabeni.

Šogad sestdienas vakarā (3. augustā) pl. 20 būs pavisam speciāla teātŗa izrāde — E. Kores-Krūmiņas drāmatizētā K. Skalbes pasaka Kaķīša dzirnaviņas — 3 cēlienos, 5 ainās. Režisors H. Miķelsons. Dekorācijas trim cēlieniem gleznojis E. Ērvalds. Kā kaut kas neparasts, teātŗa izrādēs agrāk neredzēts notikums būs — vienu lomu katrā cēlienā izpildīs citi aktieŗi. Dekorāciju maiņa notiks kā daļa no izrādes, bet mazās pelītes (Putnu salas iemītnieki) pīkstēs kā īstas pelītes. Nometņotājas Ingas Malējas vijoļu spēle pavadīs dzirnavu dzīves ritmu.

Rīkotāji sirsnīgi gaidīs ikvienu ciemiņu skaistajā Saulainē!

T. Ķeniņa Gloria plānota Toronto Mendelsona koŗa izpildījumā

Dr. Elmer Iseler, Toronto Mendelsona koŗa diriģents, atcerēdamies Dr. E. Upenieka ieteikumu šo mūzikālo gabalu atskaņot garīgā koncertā Pāvesta vizītes laikā Kanadā, kas toreiz neizdevās, tagad izteica vēlēšanos to ieslēgt savā 1986—87 g. koncertu serijā.

Mendelsona koris ir viens no lielākiem koŗiem pasaulē, ar kuŗu, kā Iselers pastāstīja, esot koncertējis Rīgas Domā 1977. gadā. Rīga viņam ļoti patikusi.

Satiekoties pie vakariņām Dr. Upenieka mājā, Iseleru pāris izrādīja lielu interesi par latviešu mūziku un mākslu vispār. Tā kā no latviešu mūziķiem klāt bija Pēteris Zariņš, viņš viesus iejūsmināja, improvizējot pie klavierēm skaistākās latviešu tautasdziesmu melodijas. Iselers, uzzinājis par mūsu nākamā gada Dziesmu svētkiem Toronto, pat piedāvājās izpildīt kompoziciju Gloria pats ar savu kori un orķestri.

Viņš Ķeniņa darbus pazina un izteicās par tiem ļoti atzinīgi, bet nevarēja paskaidrot, kādēļ līdz šim viņš vēl nevienu nav izpildījis. Starp citu, Iselers ļoti atzinīgi izteicās arī par Imanta Raminā darbiem, no kuŗiem viņš plānojot drīz kādu ieslēgt savā repertuārā. Viņš zināja arī par Latviešu Koncertapvienības koncertiem.

T. Ķeniņa Gloria varētu ļoti interesēt visus baltiešus aiz tā iemesla, ka šai Mises lūgšanas tradicionālajā tekstā ir ieslēgta lietuvietes vēstule brīvajai pasaulei no Sibirijas, kur tik drāmatiski ir izteikta visa Baltijas tautu traģēdija — deportācijas, svešums, bads un nāve. Ķeniņš savā mūzikā to savukārt ir izteicis tikpat traģiskos toņos.

Šis mūzikālais gabals ir tikai vienreiz izpildīts priekš vairākiem gadiem Gvelfas Mūzikas festivāla atklāšanas dienā Gvelfas katedrālē. **E. L.**

The Latvian Relief Society of Canada gratefully acknowledges the support provided by the Government of Ontario through the Ministry of Citizenship and Culture (Nicholas G. Leluk, Minister) for the Nine Day Arts Festival held from April 27 to May 5, 1985, on the occasion of the 35th anniversary of the Society's founding.

Mērķtiecīgais...

(Turpinājums no 10. lp.)

informācijas. Šie demografiskie pētījumi turpināmi un tie dos iespēju apzināt visus Kanadā dzīvojošos latviešus, kas sevi par tādiem atzīst.

LNAK padomes vēlēšanās LNAK darbinieku saraksta kandidāti katrs iemaksāja 30 dol. atsevišķā kontā informātīvu materiālu sagatavošanai. Šajā kontā, kā ziņoja T. Kronbergs, bija 1243,12 dol., no kuŗiem izdoti 1010,40 dol. Tā kā šīs summas sastādās no privātiem maksājumiem, tad atlikušos 232,72 dol. uzglabās speciālā kontā. Tie LNAK kases pārskatā neparādās.

Dr. L. Lukss informēja, ka Toronto Historical Board rīkotā kultūrālā mantojuma festivāls (Heritage Toronto, 1985) šogad notiks 24. un 25. okt. Toronto pilsētas valdes ēkā. Viņš lūdza sevi atbrīvot no līdzšinējiem pienākumiem kārtot latviešu piedalīšanos. Valde izteica Dr. L. Luksam pateicību un jautājuma tālāku kārtošanu uzdeva Kultūras nozarei.

Pārrunājot LNJAK valdes agrāko iesniegumu par līdzekļu piešķiršanu Divreizdivi nometnei, valde, iepazīstoties ar saņemto papildus informāciju un kases pārskatiem, vienojās piešķirt 500 dol.

Palīdzības nozares vadītājs V. Vāgners informēja, ka palīdzības darbam okupētajā Latvijā atsevišķas personas izdevušas ievērojamas summas, un pašreizējos apstākļos vūtu jāizlieto arī palīdzības nozares līdzekļi. Pārrunājot palīdzības darbu vispār, valde atzina, ka pašreizējos apstākļos tas galvenokārt attiecināms uz okupēto Latviju. Valde aicina visus Kanadā dzīvojošos latviešus, kas ieinteresēti atbalstīt cietējus okupētajā Latvijā, šim nolūkam domātos līdzekļus ziedot LNAK Palīdzības nozarei.

Pēc biedrziņa R. Norīša ieteikuma līdzšinējos amatos apstiprināja LNAK pārstāvjus atsevišķos latviešu centros.

R. N.

AMBER PRINTERS & PUBLISHERS
125 BROADVIEW AVENUE
TORONTO, ONTARIO
466-1514 465-7902

Mūžībā aizsaukts mūsu mīļais draugs

kult. inž. Arvīds Arājs

dzimis 1912. gada 15. augustā Lazdonā,
miris 1985. gada 25. jūnijā Toronto.

Viņu mīļā piemiņā paturēs

Zigurds un Mirdza, Pēteris un Betija,
Jānis un Māra, Kārlis un Kate
Vilnis un Irma, Valdis, Laimons,
Sniķerīte, Zigrīda un Inga,
Dace un Mārtiņš

Tev zeme bij' svēta, kur piedzimi,
Tev valoda mīļa, ko runāji,
Tik tālos ceļos pagura kājas,
Un svešā zemē apstājās sirds.

Dieva mierā aizgāja mana mīļā sieva

Genovefa Staudžs, dzim. Broks,

dzimusi 1915. gada 10. jūnijā Varakļānos,
mirusi 1985. gada 4. jūlijā Vinipegā.

Dziļās sērās

vīrs Jūlijans